

Outi Zacheus

Talousveden valvonta ja laatu vuonna 2008

Yhteenvedo viranomaisvalvonnan tuloksista

© Kirjoittaja ja THL

Ruotsinkielinen tiivistelmä: Aazet Oy

Taitto: Outi Zacheus

Yliopistopaino
Paikka 2010

Lukijalle

Nyt esitettävä raportti on yhteenveto EU-laitosten ja tätä kokoluokkaa pienempien laitosten ja tuotantoyksiköiden talousveden valvonnasta ja laadusta vuonna 2008. EU-laitoksia koskevien tietojen keruu perustuu ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun neuvoston direktiivin 98/83/EY vaatimukseen, EU-laitoksia pienempiä laitoksia ja tuotantoyksiköitä koskevien tietojen keruu vapaaehtoisuuteen.

Kuntien terveydensuojeluviranomaiset vastasivat yksittäisiä laitoksia ja tuotantoyksiköitä koskevien tietojen raportoinneista lääninhallituksiin. Lääninhallitukset kokosivat tulokset yhteen suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja toimittivat ne Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL), joka vastasi raportin laatimisesta yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) kanssa.

Talousveden valvontaa ja laatua koskevat tulokset on pääsääntöisesti esitetty joko laitokseen tai pääasiallisen raakavesityypin mukaan jaoteltuina. Yksittäisen laitoksen tuloksia on esitetty vain liitteessä 17, johon on koottu tietoja EU-laitosten laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömistä valvontatutkimustuloksista ja näiden tulosten seurauksena käynnistetyistä korjaavista toimenpiteistä talousveden laadun parantamiseksi. Lukemisen helpottamiseksi raporttiin on sisällytetty joitakin kuvia ja taulukoita, mutta pääsääntöisesti tulokset löytyvät raportin liitteiden 1–17 taulukoista.

Tiivistelmä

Outi Zacheus. Talousveden valvonta ja laatu vuonna 2008. Yhteenveto viranomaisvalvonnan tuloksista. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Avauksia 18/2010. 67 sivua. Helsinki 2010.

Vuonna 2008 Suomessa oli 170 suurta, juomavesidirektiivin 98/83/EY raportointikriteerit täyttävää laitosta, jotka toimittivat talousvettä noin 4,1 miljoonalle käyttäjälle. Näiden ns. EU-laitosten talousvedestä 46 % valmistettiin pintavedestä, 41 % pohjavedestä ja loput allasimeytyksen, sadetuksen tai rantaimeytyksen avulla tuotetusta tekopohjavedestä. Tässä raportissa EU-laitosten toimittaman talousveden viranomaisvalvonnan tuloksia on tarkasteltu yhdessä EU-laitoksia pienempien, ns. keskisuurten laitosten tulosten kanssa. Keskisuurten laitosten aineistossa oli mukana 739 laitosta tai talousveden tuotantoyksikköä, jotka toimittivat 530 000 käyttäjälle pääasiallisesti pohjavedestä valmistettua talousvettä. Tulosten käsittelyä varten laitokset jaoteltiin neljään eri kokoluokkaan niiden päivän aikana toimittaman talousveden määrän mukaan: $10 \leq 100 \text{ m}^3$, $100 \leq 400 \text{ m}^3$ ja $400 \leq 1000 \text{ m}^3$ talousvettä toimittavat keskisuuret laitokset ja talousvettä enemmän kuin $1\,000 \text{ m}^3$ toimittavat EU-laitokset.

EU-laitosten talousvedestä tehtiin vuonna 2008 noin 89 000 viranomaisvalvonnan tutkimusta. Talousvedelle asetettujen laatuvaatimusten täyttymistä seurattiin lähes 30 000 valvontatutkimuksella ja laatusuosituksen täyttymistä noin 59 000 valvontatutkimuksella. Keskisuurten laitosten talousvedestä tehtiin yhteensä 63 000 valvontatutkimusta, joista 19 000 liittyi talousveden laatuvaatimukseen ja 44 000 laatusuositukseen. Edellä mainituista valvontatutkimuksista huolimatta talousveden laadun seuranta ei kaikilta osin vastannut lainsäädännön vaatimuksia.

EU-laitokset toimittivat laadultaan parempaa talousvettä kuin keskisuuret laitokset. Tulos kävi selvimmän ilmi mikrobiologista laatua kuvaavien muuttujien ja talousveden käyttökelpoisuutta kuvaavien muuttujien tuloksista. Pienimpien laitosten kokoluokassa 99,6 % valvontatutkimustuloksista täytti talousveden laadulle asetetut vaatimukset ja 96,4 % talousveden käyttökelpoisuudelle asetetut suositukset. EU-laitosten kokoluokassa vastaavat tulokset olivat 99,9 % ja 99,4 %.

Mitä suurempien laitosten aineistoa tarkasteltiin, sitä suurempi osuus valvontatutkimustuloksista täytti talousveden mikrobiologiselle laadulle asetetut vaatimukset ja suositukset ja sitä pienempiä olivat havaittujen bakteerien keskimääräiset pitoisuudet. Tulos perustui *Escherichia coli* -bakteerin, enterokokkien, koliformisten bakteerien ja pesäkeluvun tuloksiin. Mikrobiologiseen laatuun liittyviä puutteita esiintyi lähinnä pohjavedestä valmistetussa talousvedessä.

Talousveden käyttökelpoisuutta kuvaavista suosituksista pH-lukuun liittyi eniten talousveden laadun häiriöitä. Pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten valvontatutkimustuloksista 86,5 % täytti pH-luvulle asetetun laatusuosituksen, kun EU-laitosten kokoluokassa vastaava tulos oli 99,9 %. Mitä pienempien laitosten aineistoa tarkasteltiin, sitä useammalla laitoksella oli pH-lukuun liittyviä laatuhäiriöitä ja sitä suurempaa oli pH-lukujen vaihtelu.

Fluoridia ja nikkeliä lukuun ottamatta suurin osa talousveden kemialliselle laadulle asetetuista vaatimuksista täyttyi ja laatuun liittyviä puutteita havaittiin lähinnä yksittäisten muuttujien yksittäisissä valvontatutkimuksissa. Torjunta-ainetutkimuksia tehtiin talousvedestä paljon, lähes 21 000 tutkimusta. Torjunta-ainepitoisuudet olivat yleensä hyvin pieniä ja jäivät alle havaitsemisrajan. Liian suuria yksittäisen torjunta-aineen pitoisuuksia havaittiin vain muutaman yksittäisen laitoksen toimittamassa talousvedessä.

Avainsanat: talousvesi, talousveden laatu, viranomaisvalvonta, talousvettä toimittavat laitokset

Sammandrag

Outi Zacheus. Talousveden valvonta ja laatu vuonna 2008. Yhteenveto viranomaisvalvonnan tuloksista [Hushållsvattnets tillsyn och kvalitet år 2008. Sammandrag av myndighetstillsynens resultat.]. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Diskussionsunderlag 18/2010. 67 sidor. Helsingfors 2010.

År 2008 fanns det i Finland 170 stora anläggningar som uppfyllde rapporteringskriterierna enligt dricksvattendirektivet 98/83/EG och som levererade hushållsvatten till sammanlagt cirka 4,1 miljoner användare. Av dessa s.k. EU-anläggningars hushållsvatten framställdes 46 procent av ytvatten, 41 procent av grundvatten och resten av konstgjort grundvatten som tillverkas genom bassänginfiltration, överstrilning eller strandinfiltration. I denna rapport har resultaten av myndighetstillsynen för det hushållsvatten som levereras av EU-anläggningarna granskats tillsammans med resultaten av de s.k. medelstora anläggningarna, som är mindre än EU-anläggningarna. I materialet från de medelstora anläggningarna ingick 739 anläggningar eller produktionsenheter som levererade sådant hushållsvatten som framställs huvudsakligen av grundvatten till 530 000 användare. För behandlingen av resultaten indelades anläggningarna i fyra olika storlekskategorier enligt den mängd hushållsvatten som de distribuerade under en dag: medelstora anläggningar som levererade $10 \leq 100 \text{ m}^3$, $100 \leq 400 \text{ m}^3$ respektive $400 \leq 1\,000 \text{ m}^3$ hushållsvatten och EU-anläggningar som levererade mer än $1\,000 \text{ m}^3$ hushållsvatten.

År 2008 utförde myndigheterna cirka 89 000 tillsynsundersökningar av hushållsvattnet från EU-anläggningarna. Kvalitetskriterierna för hushållsvatten uppföljdes med hjälp av närmare 30 000 tillsynsundersökningar och kvalitetsrekommendationerna med hjälp av cirka 59 000 undersökningar. Bland de medelstora anläggningarna utfördes sammanlagt 63 000 tillsynsundersökningar, av vilka 19 000 gällde kvalitetskraven för hushållsvatten och 44 000 kvalitetsrekommendationerna. Trots de ovan nämnda tillsynsundersökningarna uppfyllde uppföljningen av hushållsvattnets kvalitet inte till alla delar lagstiftningens krav.

EU-anläggningarna levererade kvalitetsmässigt bättre hushållsvatten än de medelstora anläggningarna. Resultatet var tydligast i fråga om variablerna för mikrobiologisk kvalitet och variablerna för hushållsvattnets användbarhet. De minsta anläggningarna uppfyllde till 99,6 procent kvalitetskraven för hushållsvatten och till 96,4 procent rekommendationerna för hushållsvattnets användbarhet. I EU-anläggningarnas storlekskategori var motsvarande resultat 99,9 procent och 99,4 procent.

Ju större anläggningarna var, desto oftare uppfyllde de kraven och rekommendationerna för hushållsvattnets mikrobiologiska kvalitet och desto mindre var de genomsnittliga halterna av bakterier. Resultatet grundade sig på undersökningar av *Escherichia coli*-bakterien, enterokocker, koliforma bakterier och härdantal. Brister i anslutning till den mikrobiologiska kvaliteten förekom närmast i det hushållsvatten som framställdes av grundvatten.

Bland rekommendationerna som beskriver hushållsvattnets användbarhet förekom flest kvalitetsstörningar i anslutning till pH-värdet. Av anläggningarna i den minsta storlekskategorin uppfyllde 86,5 procent kvalitetsrekommendationen för pH-värdet, medan motsvarande resultat bland EU-anläggningarna var 99,9 procent. Ju mindre anläggningarna var, desto oftare förekom kvalitetsstörningar i anslutning till pH-värdet och desto mer varierade pH-värdena.

Med undantag för fluorid och nickel uppfylldes största delen av kraven för hushållsvattnets kemiska kvalitet, och kvalitetsrelaterade brister upptäcktes närmast i enskilda tillsynsundersökningar av enstaka variabler. Ett stort antal undersökningar om bekämpningsmedel i hushållsvattnet utfördes, närmare bestämt nästan 21 000. Halterna av bekämpningsmedel var överlag mycket små och låg under fastställningsgränsen. Alltför höga halter av enskilda bekämpningsmedel upptäcktes endast i några enstaka anläggningars hushållsvatten.

Nyckelord: hushållsvatten, hushållsvattnets kvalitet, myndighetstillsyn, anläggningar som levererar hushållsvatten

Sisällys

Lukijalle

Tiivistelmä

Sammandrag

Johdanto	7
1 Talousvettä toimittavat laitokset	7
1.1. EU-laitokset	8
1.2 Keskiuurett laitokset	11
2 Lainsäädäntöä.....	13
3 Talousveden laadun seuranta	15
3.1 Jatkuva valvonta	16
3.2 Torjunta-aineet.....	17
3.3 Muut muuttujat	18
3.4. EU-laitosten toimittaman talousveden laadun seurannan riittävyys	20
4 Talousveden laatu.....	22
4.1 Mikrobiologinen laatu.....	23
4.2 Kemiallinen laatu	25
4.2.1 Laatuvaatimukset.....	25
Fluoridi ja nikkeli	25
Torjunta-aineet	26
Muut kemialliset laatuvaatimukset	26
4.2.2 Laatusuosituksset	27
pH.....	27
Rauta, mangaani ja alumiini	28
Haju, maku, sameus ja väri.....	29
Muut laatusuosituksset	29
4.3 Laitoksen koon ja raakaveden merkitys talousveden laatuun	29
4.3.1 EU-laitosten ja keskiuurtten laitosten toimittaman talousveden laadun vertailu	30
4.3.2 Erikokoisten pohjavesilaitosten toimittaman talousveden laadun vertailu	30
4.3.3 Eriolaista raakavettä käyttävien laitosten toimittaman talousveden laadun vertailu	31
5 Pohdintaa ja tulosten tarkastelua	31
5.1 Aineiston edustavuus	32
5.2 Talousveden laadun seuranta	32
5.3 Talousveden laatu	33
5.3.1 Mikrobiologinen laatu	33
5.3.2 Kemiallinen laatu.....	34
5.3.3 Laatusuosituksset	34
Liitetaulukot	35

Johdanto

Ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annettu neuvoston direktiivi 98/83/EY, ns. juomavesidirektiivi, edellyttää, että jäsenmaan on raportoitava säännöllisesti talousveden valvontaan ja laatuun liittyvät tiedot Euroopan komissiolle. Raportointivelvoite koskee direktiivin mukaan laitoksia, jotka toimittavat talousvettä vähintään 1 000 m³ päivässä tai vähintään 5 000 henkilön tarpeisiin. Suomessa tämä ns. EU-laitoksia koskeva raportointivelvoite on sisällytetty talousveden valvonnasta ja laatuvaatimuksista annettuun sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen 461/2000. Talousveden laatua ja valvontaa koskevat tiedot on juomavesidirektiivin mukaan julkaistava kansallisesti. Suomessa nämä tiedot julkaistaan Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuilta (www.valvira.fi ja www.thl.fi).

Euroopan komissio on yhdessä jäsenmaiden kanssa käynnistänyt valmistelut edellä mainitun juomavesidirektiivin uudistamiseksi. Uudistamisen taustaksi komissio pyysi joulukuussa 2008 jäsenmailta tietoja raportointivelvoitetta pienemmiltä laitoksilta ja talousveden tuotantoyksiköiltä. Tietojen tuli perustua vuoden 2008 viranomaisvalvonnan tutkimuksiin. Tehtävä käynnistyi helmikuun 2009 alussa, jolloin sosiaali- ja terveysministeriö pyysi kirjeellään kuntien terveydensuojeluviranomaisilta talousveden valvontaan ja laatuun liittyviä tietoja kaikilta sellaisilta laitoksilta tai talousveden tuotantoyksiköiltä, jotka toimittavat talousvettä vähintään 50 käyttäjälle tai enemmän kuin 10 m³ päivässä. Tietojen tuli olla lääninhallituksissa maaliskuun 2009 lopussa. Raportoivaksi yksiköksi katsottiin rajatulle jakelualueelle talousvettä toimittava laitos tai tuotantoyksikkö, kuten vesiosuuskunta tai vesilaitoksen yksittäinen vedenottamo. EU-laitoksia pienemmistä laitoksista ja talousveden tuotantoyksiköistä käytetään tässä raportissa termiä keskisuuret talousvettä toimittavat laitokset, vaikka ne olisivat osa suurempaa talousvettä toimittavaa laitosta.

Tämä vapaaehtoinen tietojen keruu toteutettiin käytännössä samalla tavalla kuin juomavesidirektiivin edellyttämä EU-laitosten tietojen keruu ja raportointi. Kunnan terveydensuojeluviranomaiset toimittivat talousveden valvontaa ja laatua koskevat tiedot lääninhallituksille, jotka kokosivat kukin oman alueensa tiedot yhteen ja toimittivat tiedot THL:lle huhtikuun 2009 aikana. THL raportoi tulokset Euroopan komissiolle toukokuun 2009 loppuun mennessä.

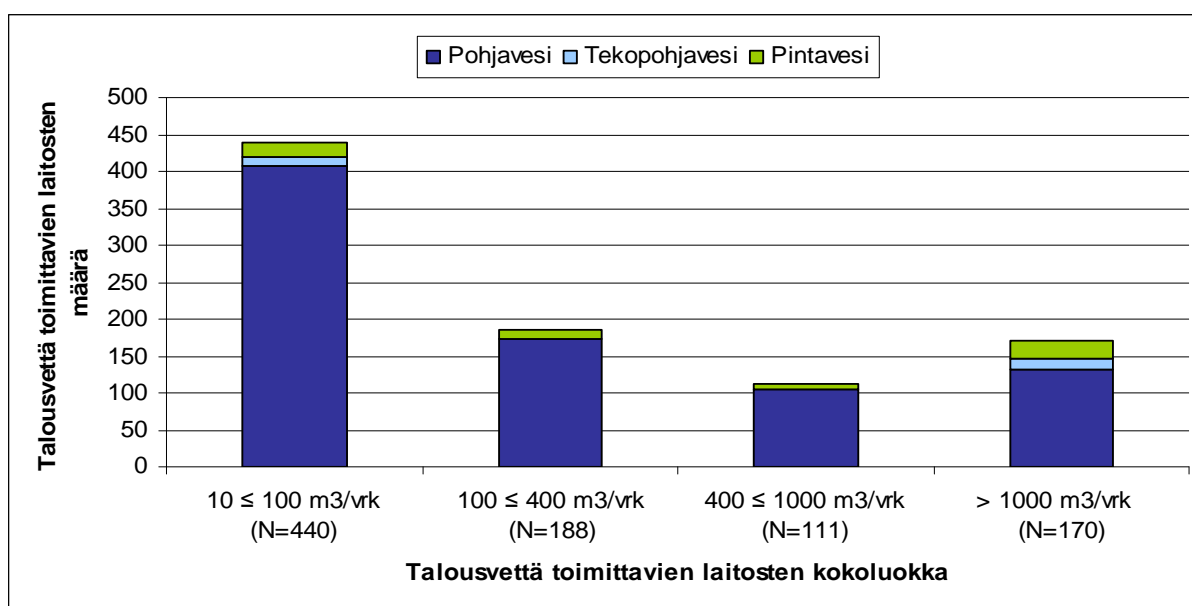
EU-laitoksia pienempien laitosten ja tuotantoyksiköiden toimittaman talousveden valvontaa ja laatua koskevien tietojen keruun, käsittelyn ja raportoinnin aikataulu oli erittäin haasteellinen: tehtävä toteutettiin neljän kuukauden aikana. Työn haasteellisuutta lisäsi se, että työ toteutettiin muiden viranomaistöiden ohessa ilman lisäresursseja. Tietojen keruuseen käytettiin EU-laitosten tietojen keruuseen laadittuja raportointitaulukoita. Osalle kuntien terveydensuojeluviranomaisia raportointitaulukot olivat ennestään tuttuja, mikä varmasti nopeutti työn tekemistä, mutta suuri osa tuloksista saatiin kuitenkin sellaisista kunnista, joiden alueella ei ole EU-laitosta. Lääninhallitukset vastasivat pääsääntöisesti kuntien terveydensuojeluviranomaisten ohjauksesta työn aikana.

1 Talousvettä toimittavat laitokset

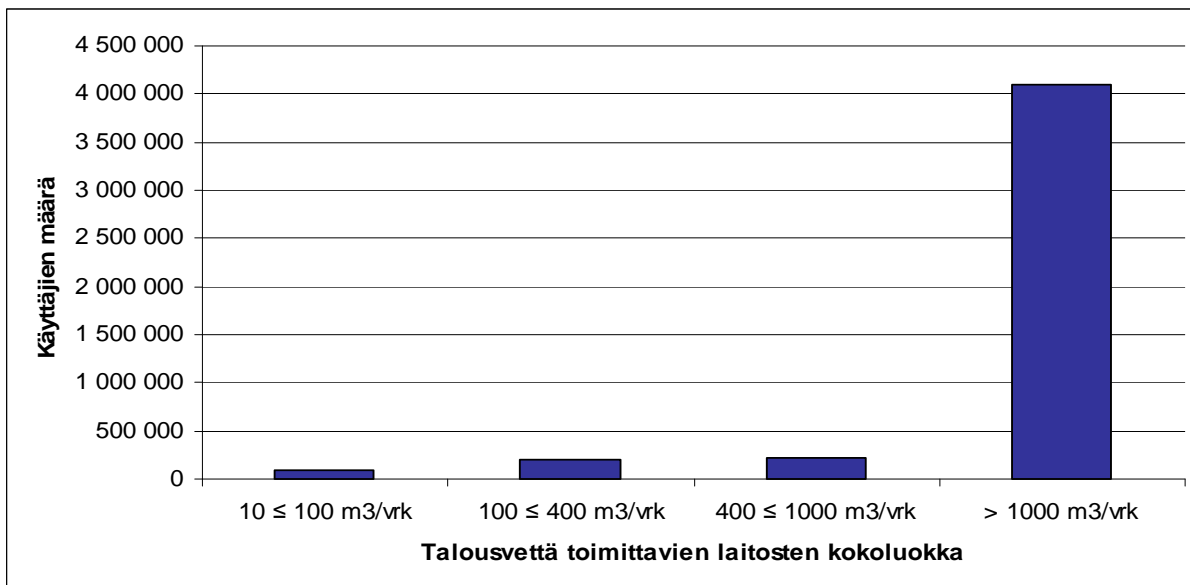
1.1. EU-laitokset

Vuonna 2008 Suomessa oli 170 suurta, juomavesidirektiivin raportointikriteerit täyttävää laitosta (kuva 1.1). Laitokset toimittivat talousvettä noin 4,1 miljoonalle käyttäjälle (kuva 1.2), mikä vastaa noin 77 % väestöstä. Laitoksista 45 sijaitsi Etelä-Suomen läänissä, 74 Länsi-Suomen läänissä, 19 Itä-Suomen läänissä, 24 Oulun läänissä, 7 Lapin läänissä ja yksi Ahvenanmaan maakunnassa.

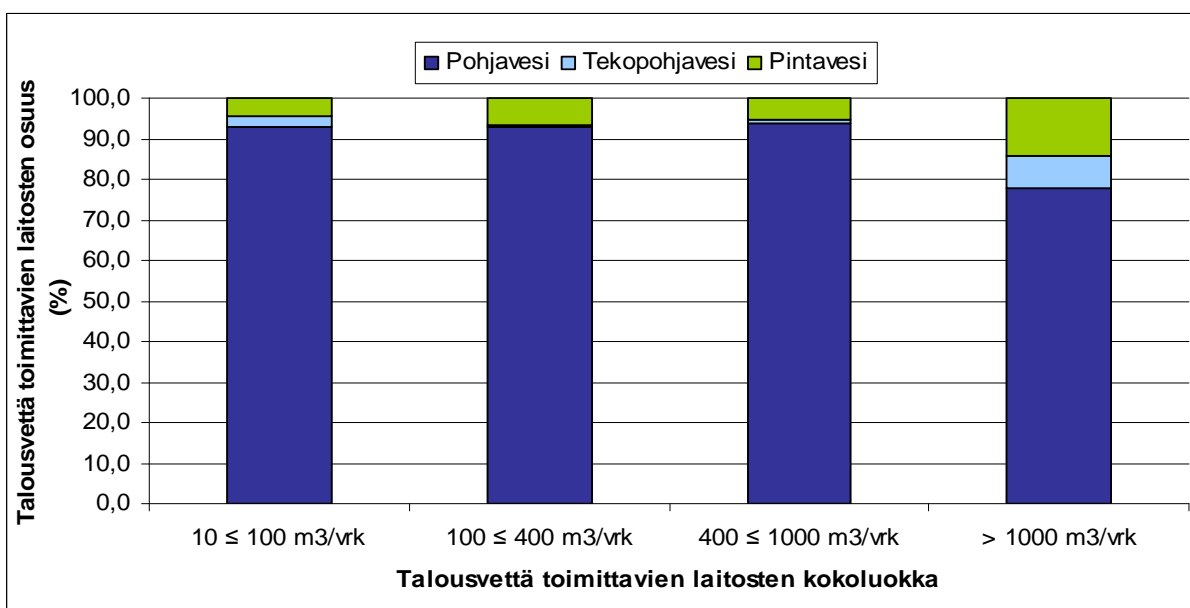
EU-laitoksista 132 eli 78 % oli sellaisia, joiden toimittamasta talousvedestä yli puolet valmistettiin pohjavedestä (kuva 1.3). Pääasiallisesti pintavettä raakavetenään käyttäviä laitoksia oli 24, mikä vastaa 14 % kaikista EU-laitoksista. Suurimmat pintavesilaitokset sijaitsivat pääkaupunkiseudulla, Turussa ja Oulussa. Tekopohjavettä pääasiallisena raakavetenään käyttäviä laitoksia oli 14 eli 8 % kaikista EU-laitoksista.

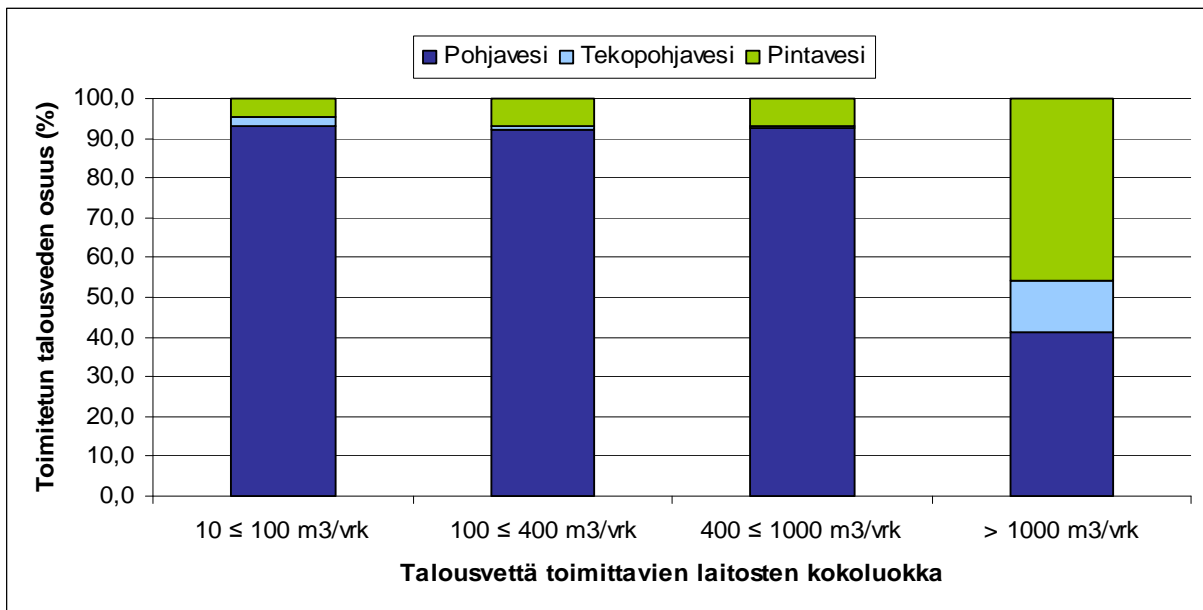
Kuvio 1.1 Eri kokoluokkiin kuuluvien pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten määrät.

Kuva 1.2. Eri kokoluokkiin kuuluvien laitosten toimittaman talousveden käyttäjien määrät.

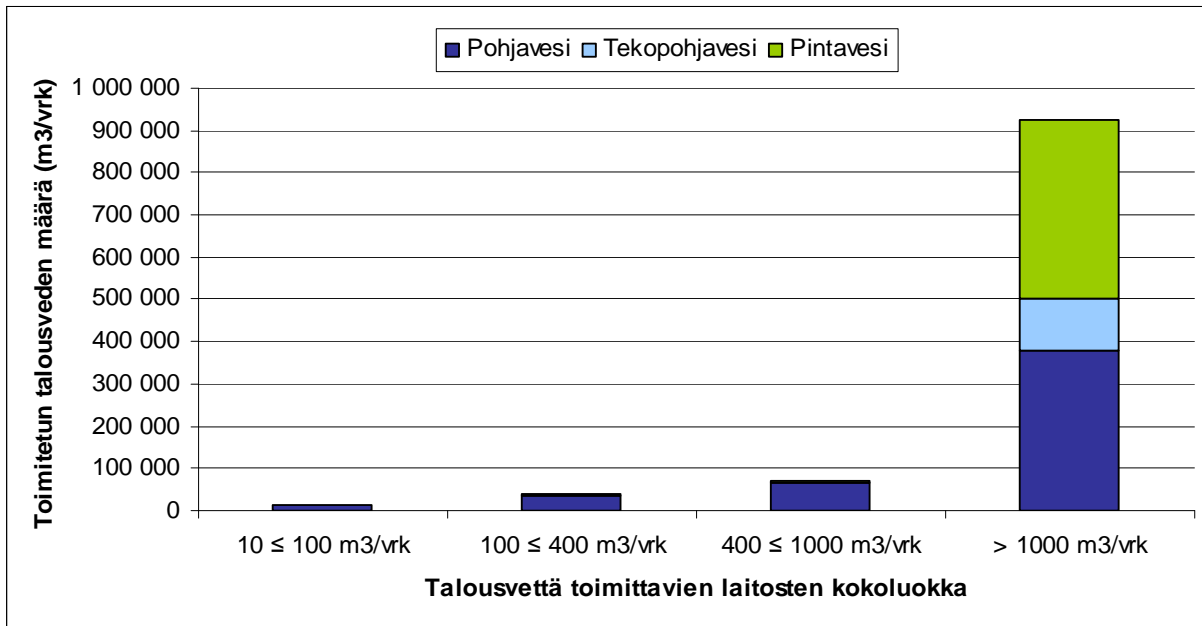

Kuva 1.3. Eri kokoluokkiin kuuluvien pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten prosentuaaliset osuudet.

Kuva 1.4. Eri kokoluokkiin kuuluvien pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten toimittaman talousveden prosentuaaliset osuudet.

Vaikka pintavesilaitoksia oli lukumääräisesti paljon vähemmän kuin pohjavesilaitoksia, valmistettiin EU-laitosten talousvedestä merkittävä osuus, lähes 46 %, pintavedestä (kuva 1.4). Pohjavedestä valmistetun talousveden osuus oli 41 % ja tekopohjavedestä valmistetun talousveden osuus 13 %. Tekopohjavesi oli tuotettu joko allasimeytyksen, sadetuksen tai rantaimetyksen avulla. Vuorokauden aikana EU-laitokset toimittivat talousvettä noin 926 000 m³ (kuva 1.5). Suurimmat 15 laitosta toimittivat talousvettä enemmän kuin 10 000 m³ vuorokaudessa. Suurin laitoksista oli Helsingin Vesi, jonka toimittaman talousveden määrä oli noin 152 000 m³ vuorokaudessa. Kuuden laitoksen talousvedestä yli puolet meni elintarviketeollisuuden käyttöön.

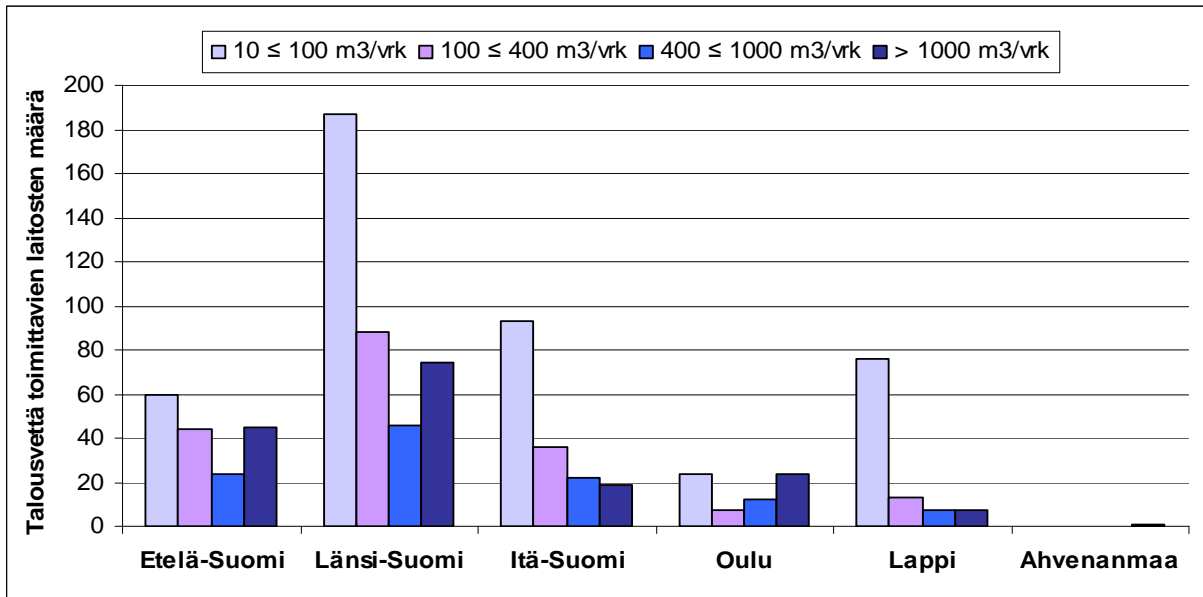

Kuva 1.5. Eri kokoluokkiin kuuluvien pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten toimittaman talousveden määrä vuorokaudessa.

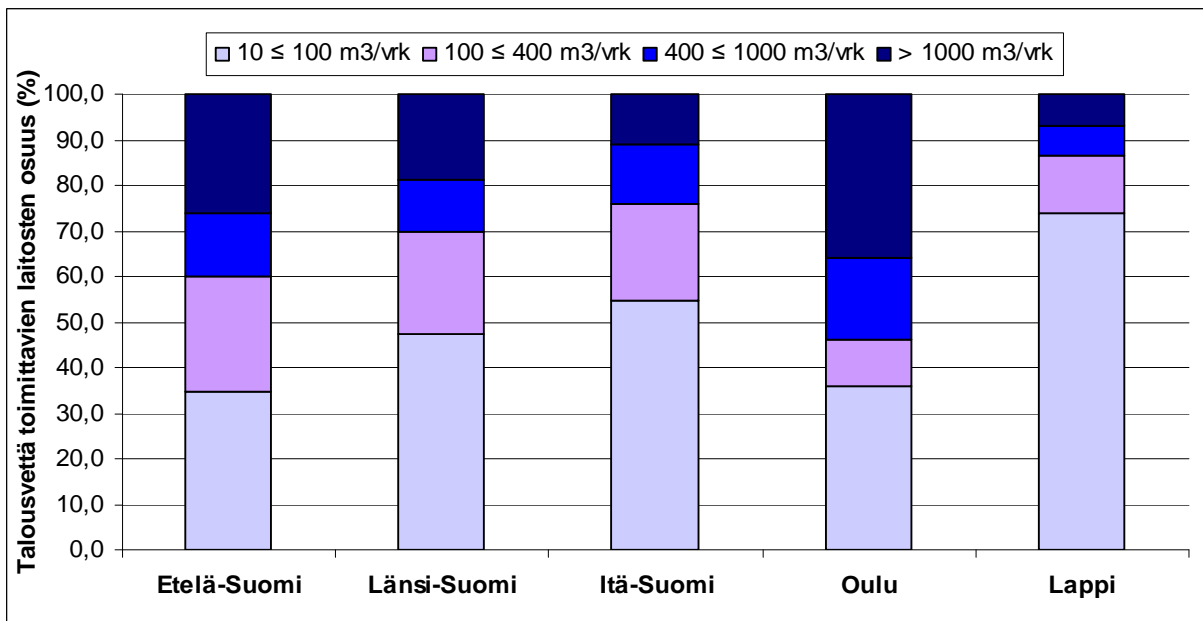
1.2 Keskisuuret laitokset

THL sai raporttia varten tiedot lähes 740:lta Manner-Suomessa sijaitsevalta keskisuurelta talousettä toimittavalta laitokselta. Koska keskisuurten laitosten aineisto perustui vapaaehtoisuuteen, ei mukana ole siten kaikki tämän kokoluokan laitokset ja talousveden tuotantoyksiköt. Joidenkin laitosten käyttäjämääristä ei ollut tietoja saatavilla, joten osa käyttäjämääristä perustuu toimitetun talousveden määrästä laskettuun arviointiin. Raportissa mukana olevilla keskisuurilla laitoksilla on näiden arvioiden mukaan yhteensä noin 530 000 talousveden käyttäjää, mikä on 13 % EU:lle raportoivien laitosten käyttäjämäärästä ja 10 % Suomen väestöstä (kuva 1.2). Tuloksia toimittaneista laitoksista suurin osa, 43 % (N = 321), sijaitsi Länsi-Suomen läänissä. Loput selvitykseen osallistuneet laitokset sijaitsivat lääneittäin seuraavasti: 20 % (N = 151) Itä-Suomen läänissä, 17 % (N = 128) Etelä-Suomen läänissä, 13 % (N = 96) Lapin läänissä ja 6 % (N = 43) Oulun läänissä.

Tulosten käsittelyä varten keskisuuret laitokset jaettiin toimitetun talousveden määrän mukaan kolmeen eri kokoluokkaan: $10 \leq 100 \text{ m}^3/\text{vrk}$, $100 \leq 400 \text{ m}^3/\text{vrk}$ ja $400 \leq 1000 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousettä toimittavat laitokset. Pienimpään kokoluokkaan kuului 440 laitosta, seuraavaan kokoluokkaan 188 laitosta ja suurimpaan kokoluokkaan 111 laitosta (kuva 1.1). Kahden toiseksi pienimpään kokoluokkaan kuuluvan laitoksen raakavedestä puolet oli pintavettä ja puolet pohjavettä, minkä vuoksi nämä laitokset eivät ole mukana raakaveden merkitystä koskevissa tarkasteluissa. Kaikissa kokoluokissa, EU-laitokset mukaan lukien, laitosten määrä oli suurin Länsi-Suomen läänissä (kuva 1.6). Kaikissa lääneissä oli eniten pienimpään kokoluokkaan kuuluvia laitoksia (kuva 1.7). Näiden pienimpien laitosten osuus kaikista laitoksista oli suurin Lapin läänissä, 74 %. Seuraavaksi eniten pienimpään kokoluokkaan kuuluvia laitoksia oli Itä-Suomen läänissä, 55 %, ja Länsi-Suomen läänissä, 47 %.

Kuva 1.6. Eri kokoluokkiin kuuluvien laitosten määrät lääneittäin ja Ahvenanmaan maakunnassa.

Kuva 1.7. Eri kokoluokkiin kuuluvien laitosten prosentuaaliset osuudet lääneittäin.

Kaikissa keskisuurten laitosten kokoluokissa yli 90 % laitoksista toimitti pääasiallisesti pohjavedestä valmistettua talousvettä, kun vastaava luku EU-laitoksilla oli 78 % (kuva 1.3). Pintavesilaitosten osuus oli 5–7 % ja tekopohjavesilaitosten osuus 1–3 %. Toimitetun talousveden määrän mukaan tehty tarkastelu tuotti samantapaisen tuloksen (kuva 1.4). Pohjavedestä valmistetun talousveden osuus kaikesta talousvedestä oli 92–93 %, pintavedestä valmistetun talousveden osuus 5–7 % ja tekopohjavedestä valmistetun talousveden osuus muutaman prosenttiyksikön luokkaa.

2 Lainsäädäntöä

Talousveden laadun säännöllinen seuranta aloitettiin terveydenhoitolain nojalla 1960-luvun lopulla. Nykyisin talousveden laatua ja valvontaa koskevat yleiset määräykset sisältyvät terveydensuojelulakiin 763/1994. Lain 20 §:n nojalla kunnan terveydensuojeluviranomaisen tehtävänä on valvoa talousveden laatua säännöllisesti. Yksityiskohtaiset talousveden laadun valvontaa koskevat määräykset on sisällytetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksiin 461/2000 ja 401/2001. Talousveden laatuvaatimuksia ja valvontatutkimuksia koskevassa asetuksessa 461/2000 on otettu huomioon juomavesidirektiivin 98/83/EY vaatimukset. Vaikka aivan kaikkia direktiivin vaatimuksia ei ole sisällytetty pieniä yksiköitä koskevaan asetukseen 401/2001, on niidenkin toimittaman talousveden täytettävä mikrobiologiselle ja kemialliselle laadulle asetetut vaatimukset. Asetusten keskeinen tavoite on ihmisen terveyden suojelu. Asetusta 461/2000 sovelletaan laitoksiin, jotka toimittavat talousvettä enemmän kuin 50 käyttäjälle tai enemmän kuin 10 m³ päivässä. Asetusta 401/2001 sovelletaan tätä pienempien laitosten ja talousveden tuotantoyksiköiden ja yksityiskaivojen talousveden laadun valvontaan.

Asetuksissa talousveden laadulle on asetettu sitovia, terveysperusteisia laatuvaatimuksia ja talousveden käyttökelpoisuuteen perustuvia laatusuosituksia (taulukko 2.1). Laatuvaatimukset edellyttävät, että talousveden laatu täyttää mikrobiologisille muuttujille asetettujen enimmäistiheyksien ja kemialliselle muuttujille asetettujen enimmäispitoisuuksien vaatimukset. Laatusuositukset ovat osoitinmuuttujien enimmäispitoisuuksia tai tavoitetasoja, joita ei ole asetettu terveydellisin perustein, mutta jotka hyvälaatuisen talousveden tulisi täyttää. Seuraavassa käsitellään tarkemmin asetuksen 461/2000 sisältöä, jota sovelletaan sekä EU-laitosten että keskisuurten laitosten talousveden laadun valvontaan.

Mikrobiologiset laatuvaatimukset on asetettu *Escherichia coli* -bakteerille (*E. coli* -bakteeri) ja enterokokeille. Näiden bakteerien löytyminen talousvedestä merkitsee aina välittömien toimenpiteiden käynnistämistä mahdollisen talousveden saastumisen selvittämiseksi ja talousveden käyttöön liittyvien terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Kemiallisten laatuvaatimusten ylittyessä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on arvioitava, liittyykö ylitykseen terveydellisen haitan mahdollisuus ja harkittava sen perusteella korjaavien toimenpiteiden kiireellisyys. Kemiallisten laatuvaatimusten tilapäinen ylittyminen on sallittua poikkeusluvalla. Poikkeuslupakäytäntö on kuitenkin vain lyhytaikainen ratkaisu ja edellyttää korjaavien toimenpiteiden käynnistämistä talousveden laadun parantamiseksi. Laatusuosituksen täyttymättömyys edellyttää selvitystä terveyshaitan mahdollisuudesta ja korjaavien toimenpiteiden tarpeellisuudesta.

Talousveden laadun säännöllinen valvonta koostuu jatkuvasta valvonnasta ja jaksottaisesta seurannasta. Jatkuva valvonta painottaa talousveden aistinvaraista arvioimista ja mikrobiologisen laadun seuraamista. Jaksottaisella seurannalla selvitetään laatuvaatimusten täyttymistä. Jaksottainen seuranta sisältää kaikkien asetuksen muuttujien seurannan. Säännölliselle valvonnalle on asetettu vähimmäistutkimistiheys, joka riippuu vedenjakelualueelle päivittäin toimitetun talousveden määrästä (taulukko 2.2). Mitä enemmän jakelualueelle talousvettä toimitetaan, sitä enemmän talousvedestä edellytetään otettavan näytteitä. Tutkimusten tarkoituksena on saada kattava kuva talousveden laadusta koko jakelualueella kaikkina vuodenaikoina. Asetuksen näytemäärät ovat ehdottomia vähimmäismääriä ja kattavan kuvan saamiseksi voi olla tarpeen lisätä talousveden laadun tutkimustiheyttä.

Taulukko 2.1. Talousveden laatuvaatimukset ja -suositukset (STM:n asetus 461/2000, liite I).

Mikrobiologiset laatuvaatimukset		Kemialliset laatuvaatimukset	
<i>Escherichia coli</i>	0 pmy/100 ml	Akryyliamidi	0,10 µg/l
Enterokokit	0 pmy/100 ml	Antimoni	5,0 µg/l
		Arseeni	10 µg/l
		Bentseeni	1,0 µg/l
		Bentso(a)pyreeni	0,010 µg/l
		Boori	1,0 mg/l
		Bromaatti	10 µg/l
		Kadmium	5,0 µg/l
		Kromi	50 µg/l
		Kupari	2,0 mg/l
		Syanidit	50 µg/l
		1,2-dikloorietaani	3,0 µg/l
		Epikloorihydriini	0,10 µg/l
		Fluoridi	1,5 mg/l
		Lyijy	10 µg/l
		Elohopea	1,0 µg/l
		Nikkeli	20 µg/l
		Nitraatti	50 mg/l
		Nitraattityppi	11,0 mg/l
		Nitriitti	0,5 mg/l
		Nitriittityppi	0,15 mg/l
		Torjunta-aineet	0,10 µg/l
		Torjunta-aineet yhteensä	0,50 µg/l
		Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	0,10 µg/l
		Seleen	10 µg/l
		Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	10 µg/l
		Trihalometaanit yhteensä	100 µg/l
		Vinyylkloridi	0,50 µg/l
		Kloorifenolit yhteensä	10 µg/l

Laatusuositukset	
Alumiini	200 µg/l
Ammonium	0,50 mg/l
Ammoniumtyppi	0,40 mg/l
Kloridi	250 mg/l
Mangaani	50 µg/l
Rauta	200 µg/l
Sulfaatti	250 mg/l
Natrium	200 mg/l
Hapettuvuus	5,0 mg/l
<i>Clostridium perfringens</i>	0 pmy/100 ml
Koliformiset bakteerit	0 pmy/100 ml
Pesäkkeiden lukumäärä	ei epätavallisia muutoksia
pH	6,5-9,5
Sähkönjohtavuus	< 2500 µS/cm
Sameus, väri, haju ja maku	käyttäjien hyväksyttävissä eikä epätavallisia muutoksia
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	ei epätavallisia muutoksia
Tritium	100 bequerel/l
Viitteellinen kokonaissannos	0,10 mSv/vuosi

Taulukko 2.2. Säännölliseen valvontaan kuuluvan talousveden vähimmäistutkimustiheydet (STM:n asetus 461/2000, liite II).

Jakelualueelle toimitettavan veden määrä (m³/d)	Näytteiden määrä vuodessa vähintään	
	Jatkuva valvonta	Jaksottainen seuranta
10 - 50	1	1 kahden vuoden välein
50 ≤ 100	4	1
100 ≤ 1 000	6	1
1 000 ≤ 10 000	6 - 32	1 - 4
10 000 ≤ 20 000	32 - 64	4
20 000 ≤ 30 000	64 - 94	4 - 6
30 000 ≤ 60 000	94 - 184	6 - 9
60 000 - 100 000	184 - 304	9 - 12
yli 100 000	304 + 3 lisänäytettä/ toimitettu 1 000 m ³ /d	12 + 1 lisänäyte/ toimitettu 25 000 m ³ /d

Asetuksen 9 §:n mukaan näytteiden määrää voidaan vähentää enintään puoleen asetuksen vähimmäismäärästä, jos talousveden laatu on kahden peräkkäisen vuoden aikana ollut olennaisesti raja-arvoja parempaa, tulokset eivät merkittävästi poikkea toisistaan ja jos ei ole tiedossa tekijää tai tekijöitä, jotka voisivat huonontaa talousveden laatua.

Akryyliamidi, epikloorihydrini, vinyylifloridi, bromaatti, trihalometaanit ja torjunta-aineet on asetuksen edellytysten täytyessä mahdollista jättää pois valvonnasta (taulukko 2.3). Antimoni, bentseeni, bentso(a)pyreeni, boori, bromaatti (pintavedestä, jota ei ole otsonoitu), syanidit, seleeni, 1,2-dikloorietaani, tetra- ja trikloorieteeni, polysykliset aromaattiset hiilivedet ja kloorifenolit määritetään vähintään kerran, ja jos pitoisuudet ovat alle 50 % raja-arvopitoisuudesta eikä ole ilmeistä syytä niiden nousemiseen, määritykset voidaan tehdä viiden vuoden välein.

Taulukko 2.3. Muuttujat, jotka voidaan jättää pois talousveden laadun säännöllisestä valvonnasta ja syy määrityksen poisjättämiselle (STM:n asetus 461/2000, liite II).

Muuttuja	Syy määrityksen poisjättämiselle
Akryyliamidi	Veden käsittelyssä ei käytetä polyakryyliamideja
Epikloorihydrini	Veden käsittelyssä tai laitemateriaaleissa ei ole käytetty epoksihartseja
Vinyylifloridi	Vedessä ei ole todettu tri- tai tetrakloorieteeniä eikä materiaaleissa käytetystä PVC:stä liukene vinyylifloridia
Bromaatti	Jos vesi ei ole desinfioitua pintavettä tai otsonikäsiteltyä pohjavettä
Trihalometaanit	Jos vettä ei desinfioida kloorikemikaalein
Torjunta-aineet	Jos raakaveden muodostumisalueelle ei ole käytetty torjunta-aineita

3 Talousveden laadun seuranta

EU-laitosten talousvedestä tehtiin vuonna 2008 noin 89 000 viranomaisvalvonnan tutkimusta, mikä on noin 3 000 tutkimusta enemmän kuin vuonna 2007. Talousvedelle asetettujen laatuvaatimusten täyttymistä seurattiin lähes 30 000 valvontatutkimuksella ja laatusuosituksen täyttymistä noin 59 000 valvontatutkimuksella. Keskisuurten laitosten talousvedestä tehtiin yhteensä 63 000 valvontatutkimusta, joista 19 000 liittyi talousveden laatuvaatimuksiin ja 44 000 laatusuositukseen.

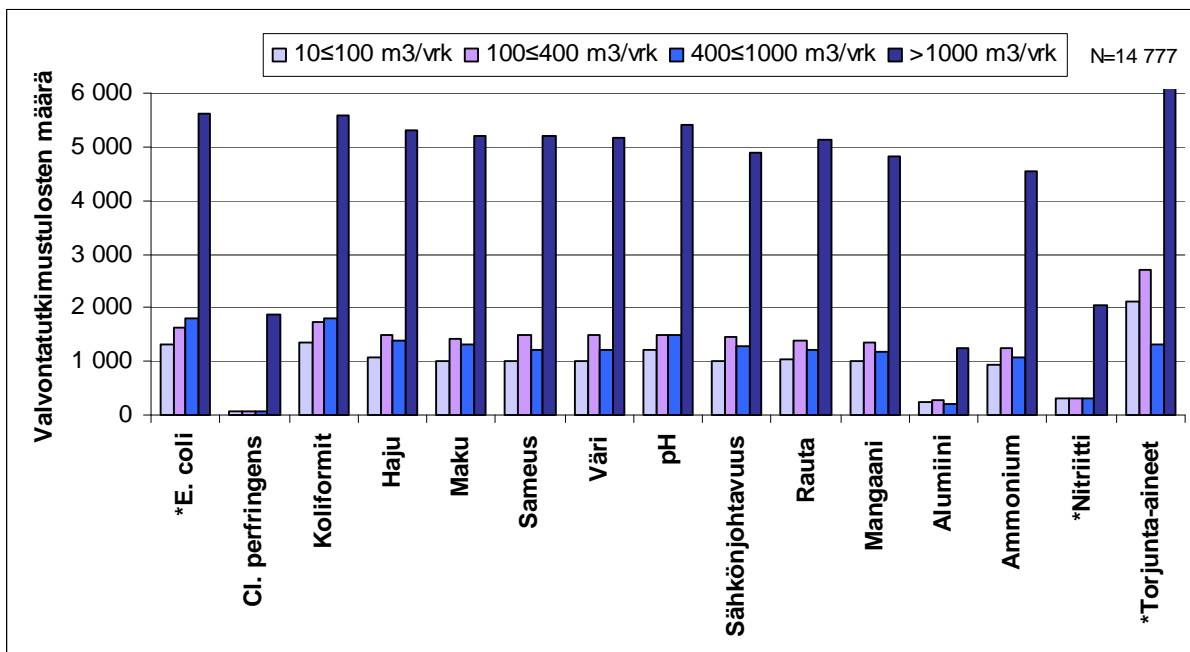
Seuraavassa tarkastellaan talousvedestä tehtyjen valvontatutkimusten määriä erikokoisten laitosten luokissa. Muuttujakohtaiset valvontatutkimusten määrät on esitetty kuvissa 3.1 a, b ja c. Kuvassa 3.1 a on esitetty jatkuvaan valvontaan kuuluvien muuttujien ja yksittäisten torjunta-aineiden valvontatutkimusten määrät. Kuvassa 3.1 b on esitetty valvontatutkimusten määrät sellaisten muuttujien osalta, jotka voidaan asetuksen edellytysten täytyessä joko kokonaan jättää pois valvonnasta tai joiden tutkimustiheyttä voidaan harventaa viiden vuoden välein tehtäväksi. Kuvassa 3.1 c on esitetty muiden asetuksen mukaan valvottavien muuttujien valvontatutkimusten määrät. Vastaavanlaista muuttujien jaottelua on sovellettu kuviin 3.2 a, b ja c, joissa on tarkasteltu laitosten talousvedestä tehtyjä tutkimuksia. Kuvissa on esitetty prosentuaaliset osuudet sellaisista laitoksista, joiden talousvedestä kyseinen muuttuja on tutkittu vähintään yhden kerran vuoden 2008 aikana.

3.1 Jatkuva valvonta

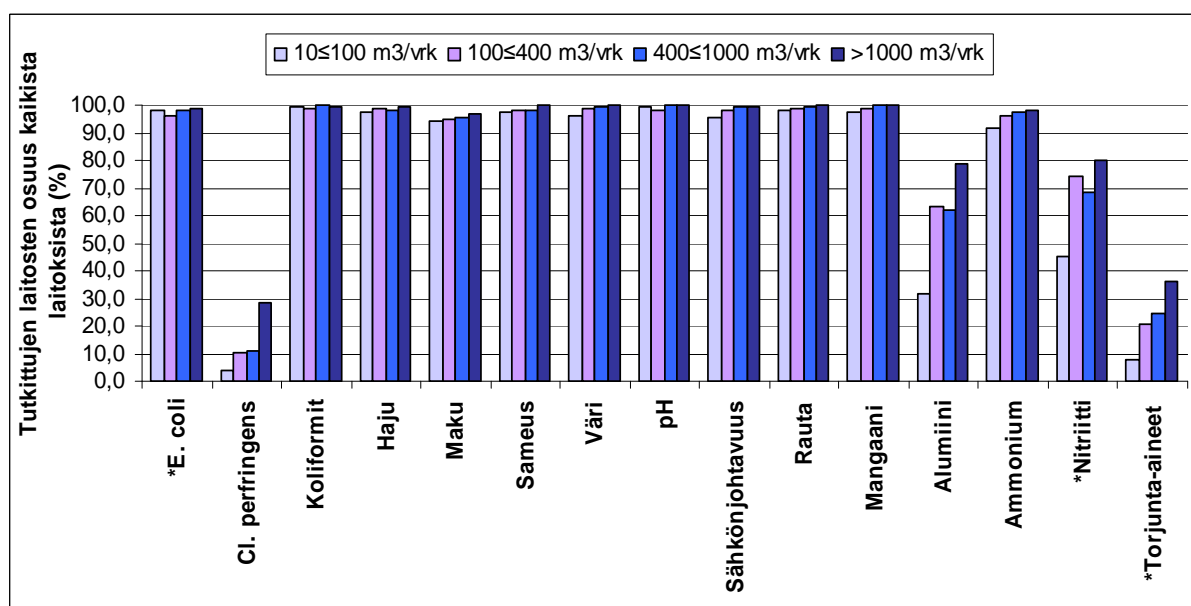
Talousveden mikrobiologista laatua seurattiin lähinnä *E. coli* -bakteerin ja koliformisten bakteerien tutkimusten avulla (kuva 3.1 a). Näiden mikrobiologisten muuttujien jälkeen seuraavaksi eniten seurattiin talousveden pH-lukua. Vaikka jatkuvaan valvontaa kuuluvia muuttujia tutkitaan talousvedestä usein, oli aineistossa mukana myös sellaisia laitoksia, joiden talousvedestä ei ollut vuoden aikana määritetty kaikkia jatkuvan valvonnan muuttujia (kuva 3.2 a). Tällaisia laitoksia oli kaikissa eri kokoluokissa, myös EU-laitosten kokoluokassa.

Clostridium perfringens -bakteerin (*Cl. perfringens* -bakteeri), alumiinin ja nitriitin valvontatutkimusten määrät olivat selvästi pienemmät kuin muiden jatkuvan valvonnan muuttujien valvontatutkimusten määrät. Syy johtuu siitä, että nämä muuttujat on asetuksen edellytysten täytyessä mahdollista jättää pois jatkuvasta valvonnasta. *Cl. perfringens* -bakteeri tulee määrittää jatkuvassa valvonnassa silloin, kun talousvesi on valmistettu pintavedestä tai tekopohjavedestä. Nitriitti tulee määrittää, jos veden desinfioinnissa käytetään klooriamiinia, ja alumiini, jos veden käsittelyssä käytetään alumiiniyhdisteitä tai jos raakavesi sisältää runsaasti alumiinia.

Cl. perfringens -bakteeria ei ollut tutkittu kaikkien pintavesi- tai tekopohjavesilaitosten talousvedestä. EU-laitosten kokoluokkaan kuuluvista pintavesilaitoksista noin 88 % oli sellaisia, joiden talousvedestä *Cl. perfringens* -bakteeri oli tutkittu vähintään yhden kerran vuoden 2008 aikana. EU-laitoksiin kuuluvilla tekopohjavesilaitoksilla vastaava tulos oli 79 %. Keskisuurten pintavesi- ja tekopohjavesilaitosten talousvedestä *Cl. perfringens* -bakteeri oli määritetty EU-laitoksia harvemmin. Pohjavesilaitosten talousvedestä *Cl. perfringens* -bakteerin määritykset oli tehty satunnaisesti.

Kuva 3.1 a. Valvontatutkimustulosten määrät: jatkuva valvonta ja yksittäiset torjunta-aineet (*laatuvaatimus).

Kuva 3.2 a. Valvonnassa mukana olleiden laitosten prosentuaaliset osuudet kaikista kyseisen kokoluokan laitoksista: jatkuva valvonta ja yksittäiset torjunta-aineet (*laatuvaatimus).

3.2 Torjunta-aineet

Vuonna 2008 keskisuurten laitosten talousvedestä tehtiin yhteensä 6 100 ja EU-laitosten talousvedestä lähes 14 800 yksittäisen torjunta-aineen valvontatutkimusta (kuva 3.1 a). Torjunta-aineiden valvontatutkimusten määrä EU-laitosten aineistossa oli kasvanut selvästi edellisvuosiin verrattuna. Valvontatutkimusten

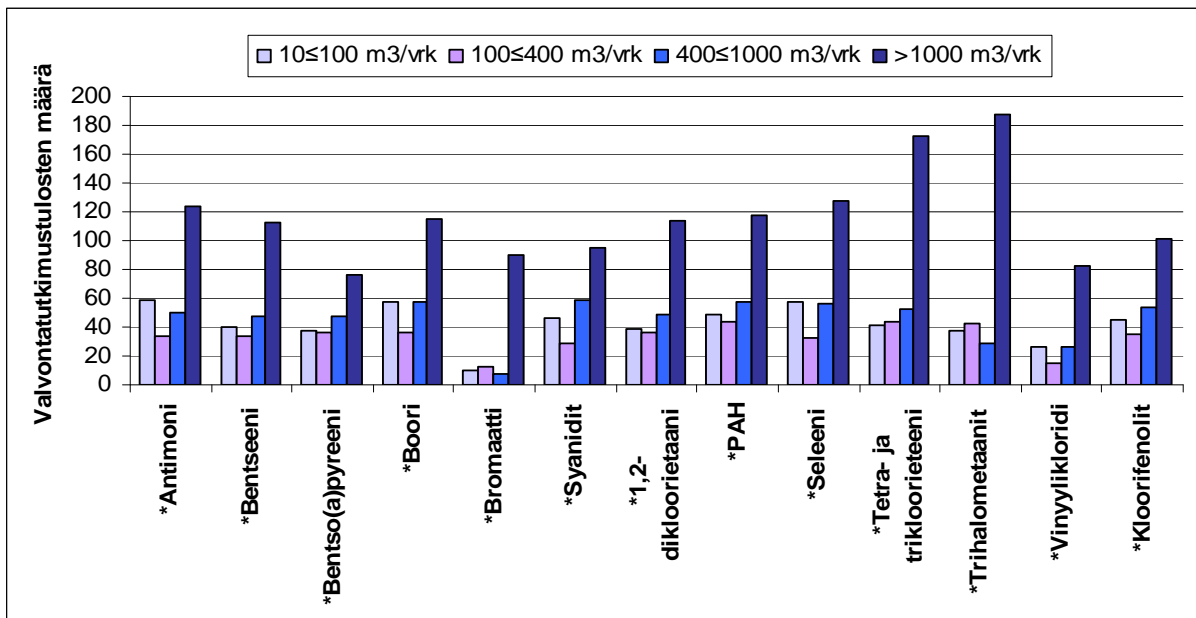
suuren määrän selittänee se, että torjunta-aineiden tutkimuspaketti sisältää monia yksittäisiä torjunta-aineita, jotka kaikki tulevat määritetyksi saman tutkimuksen yhteydessä.

Mitä suurempien laitosten kokoluokkia tarkasteltiin, sitä suurempi osuus kokoluokassa oli sellaisia laitoksia, joiden talousvedestä torjunta-aineet oli määritetty vähintään yhden kerran (kuva 3.2 a). Torjunta-aineet oli määritetty joka kolmannen EU-laitoksen talousvedestä. Tässä kokoluokassa torjunta-aineiden määrittäminen oli yleisempää pintavesilaitosten talousvedestä kuin pohjavesilaitosten talousvedestä. Tutkittujen pintavesilaitosten osuus oli 79 % ja pohjavesilaitosten osuus 26 %. Keskisuurten laitosten kokoluokissa suurimmasta kokoluokasta pienimpään kokoluokkaan mentäessä ($400 \leq 1\,000 \text{ m}^3/\text{vrk}$, $100 \leq 400 \text{ m}^3/\text{vrk}$ ja $10 \leq 100 \text{ m}^3/\text{vrk}$ laitokset) torjunta-aineet oli määritetty lähes joka neljännen, joka viidennen ja vähemmän kuin joka kymmenennen laitoksen talousvedestä. Myös keskisuurten laitosten kokoluokissa torjunta-aineiden määrittäminen oli yleisempää pintavesilaitosten talousvedestä kuin pohjavesilaitosten talousvedestä.

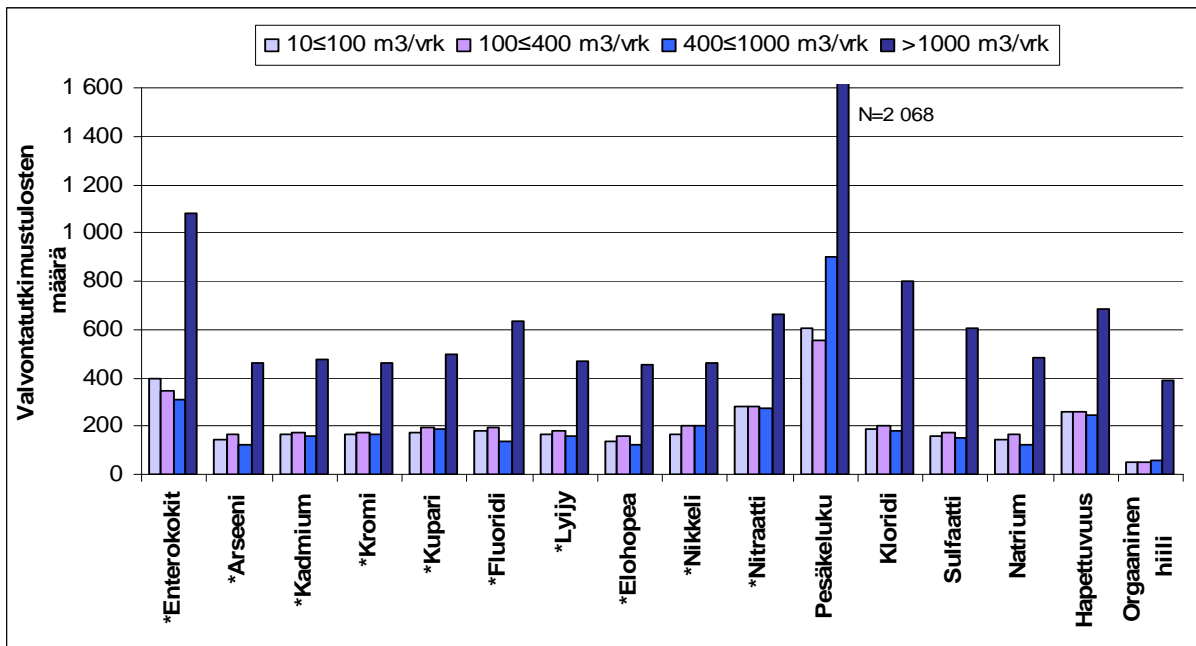
3.3 Muut muuttajat

Jatkuvan valvonnan muuttujien ja torjunta-aineiden jälkeen seuraavaksi eniten talousvedestä seurattiin pesäkelukua ja enterokokkien pitoisuutta (kuva 3.1 c). Pesäkeluvulle ei ole asetukseen sisällytetty enimmäistiheyttä vaan yksittäistä pesäkelukua verrataan talousvedessä normaalitilanteessa olevaan pesäkeluvun tasoon. Jos saatu pesäkeluku ei poikkea normaalitilanteesta vaan on tavanomaisella tasolla, tulos täyttää pesäkeluvun laatusuosituksen. Sekä EU-laitosten että keskisuurten laitosten aineistoissa pesäkeluvun valvontatutkimustuloksia oli molemmissa yhtä paljon, 2 100 tulosta. Enterokokkien valvontatutkimusten määrä oli molempien kokoluokkien aineistoissa 1 100.

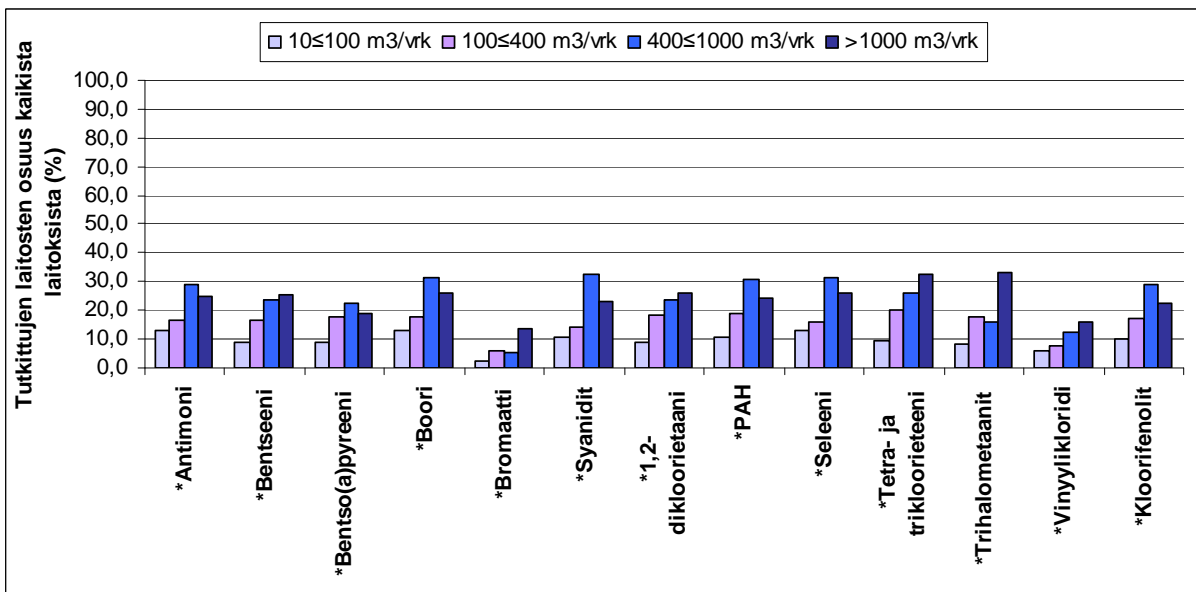
Asetuksen mukaan trihalometaanit tulee määrittää silloin, jos vettä desinfioidaan kloorikemikaalein. Voidaan olettaa, että kloorikemikaalit ovat käytössä kaikilla pintavesilaitoksilla. Noin 88 % EU-laitoksiin kuuluvista pintavesilaitoksista oli sellaisia, joiden talousvedestä trihalometaanit oli määritetty vähintään yhden kerran vuoden 2008 aikana. Keskisuurten pintavesilaitosten talousvedestä trihalometaaneeja oli määritetty EU-laitoksia vähemmän.

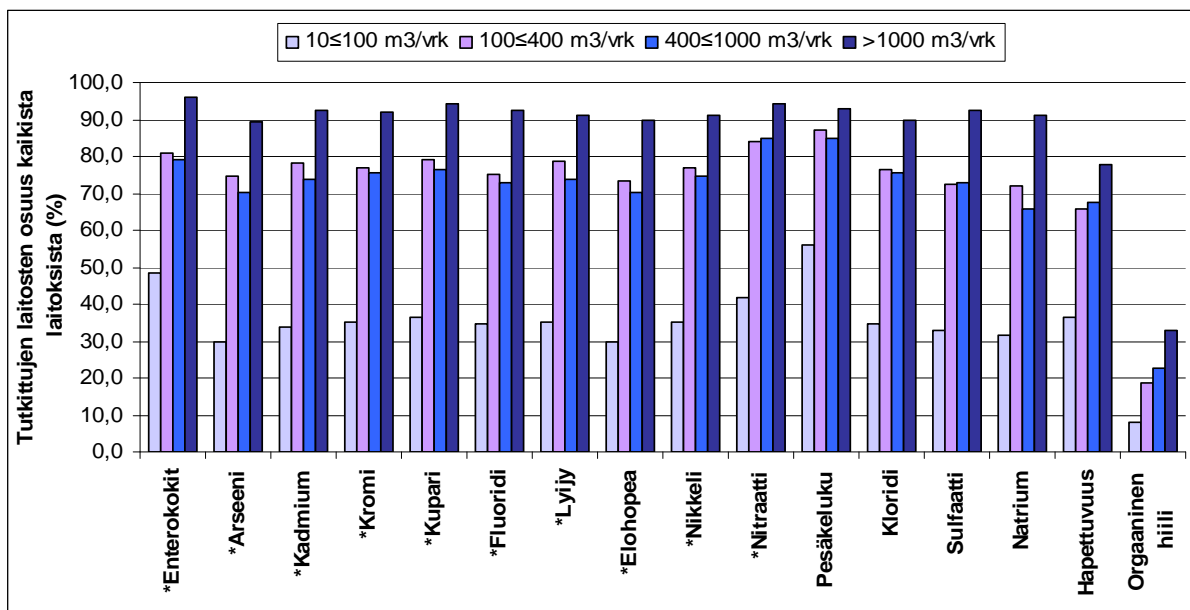
Kuva 3.1 b. Valvontatutkimustulosten määrät: muuttajat, jotka voidaan jättää pois valvonnasta tai joiden tutkimustiheyttä voidaan harventaa (*laatuvaatimus, PAH = polysykliset aromaattiset hiilivedyt).

Kuva 3.1 c. Valvontatutkimustulosten määrät: muut muuttujat (*laatuvaatimus).

Kuva 3.2 b. Valvonnassa mukana olleiden laitosten prosentuaaliset osuudet kaikista kyseisen kokoluokan laitoksista: muuttujat, jotka voidaan jättää pois valvonnasta tai joiden tutkimustiheyttä voidaan harventaa (*laatuvaatimus, PAH = polysykliset aromaattiset hiilivedyt).

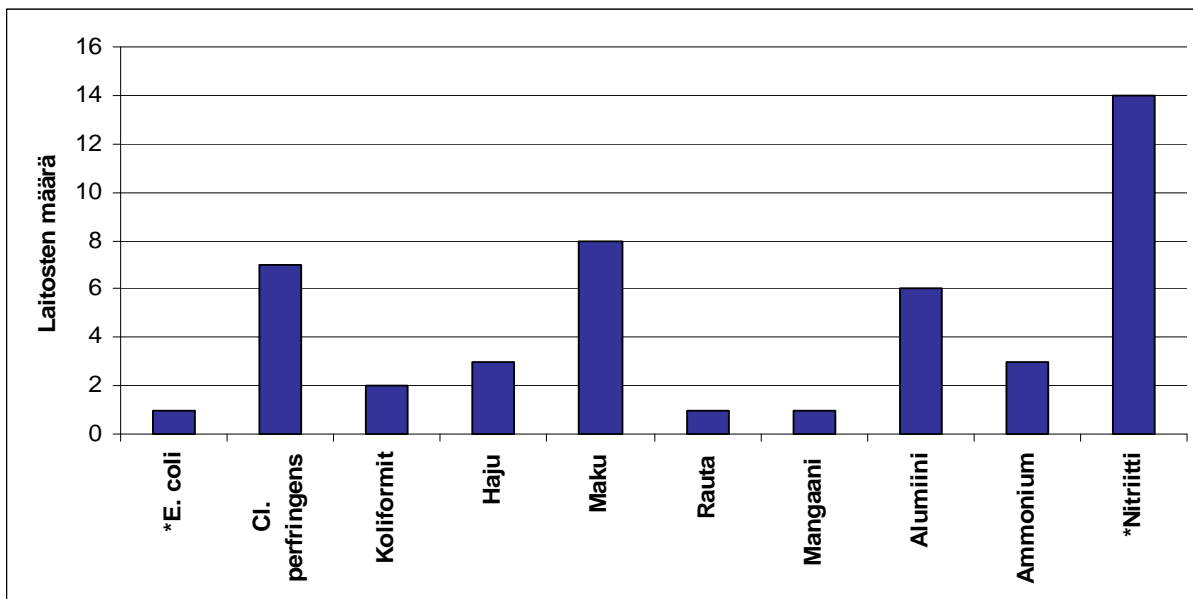
Kuva 3.2 c. Valvonnassa mukana olleiden laitosten prosentuaaliset osuudet kaikista kyseisen kokoluokan laitoksista: muut muuttajat (*laatuvaatimus).

Joidenkin keskisuurten laitosten talousveden laadun seuranta sisälsi vain jatkuvan valvonnan. Näiden laitosten talousvedestä jaksottaista seuranta ei todennäköisesti tehdä joka vuosi. Jos esimerkiksi talousvettä toimitetaan jakelualueelle 10–50 m³/vrk, voidaan asetuksen 461/2000 mukaan jaksottainen seuranta tehdä kahden vuoden välein. Valvontatutkimusten määrä oli kaikissa kokoluokissa pienin sellaisilla muuttujilla, jotka asetuksen edellytysten täytyessä voidaan kokonaan jättää pois valvonnasta tai joiden tutkimustiheyttä voidaan harventaa viiden vuoden välein tehtäväksi (kuva 3.1 b).

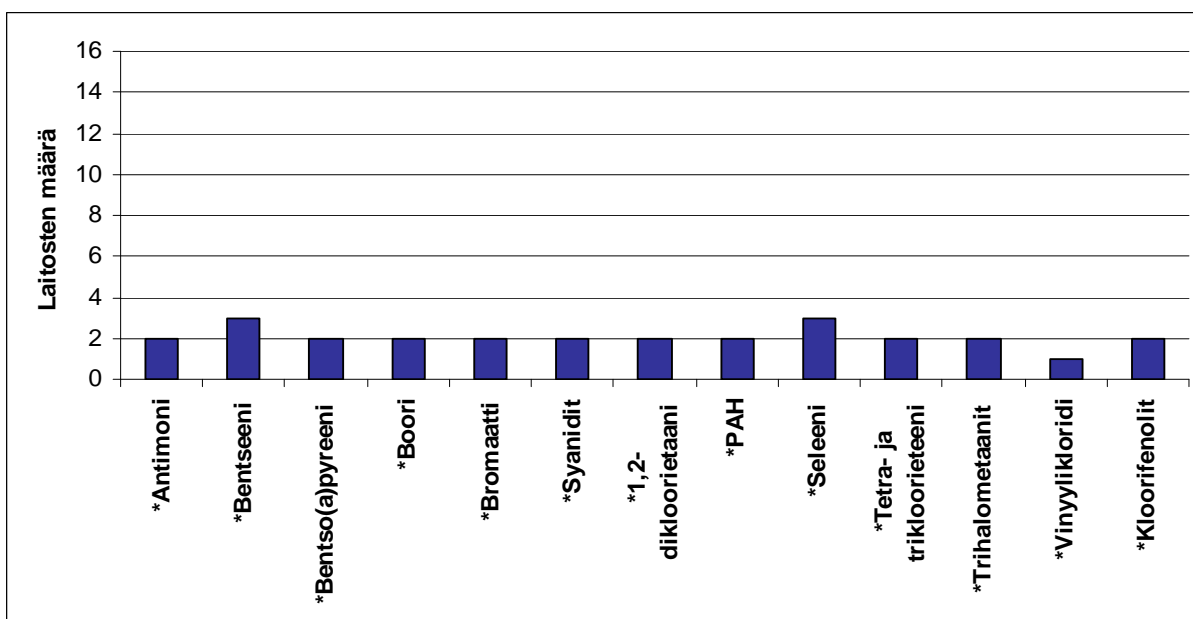
3.4. EU-laitosten toimittaman talousveden laadun seurannan riittävyys

Lääninhallitukset arvioivat talousveden laadun seurannan riittävyttä kuntien terveydensuojeluviranomaisen toimittamien raporttien perusteella. Muuttujakohtaisesti toteutuneita valvontatutkimusten määriä verrattiin asetuksen 461/2000 vaatimuksiin. Arvioinnissa otettiin huomioon asetuksen sallimat mahdollisuudet vähentää näytteenottotiheyttä tai jättää joku määrittäminen kokonaan pois talousveden laadun säännöllisestä valvonnasta. Arvioinnin perusteella lääninhallitusten edustajat olivat tarvittaessa antaneet palautetta kuntien terveydensuojeluviranomaisille riittämättömästä talousveden laadun seurannasta.

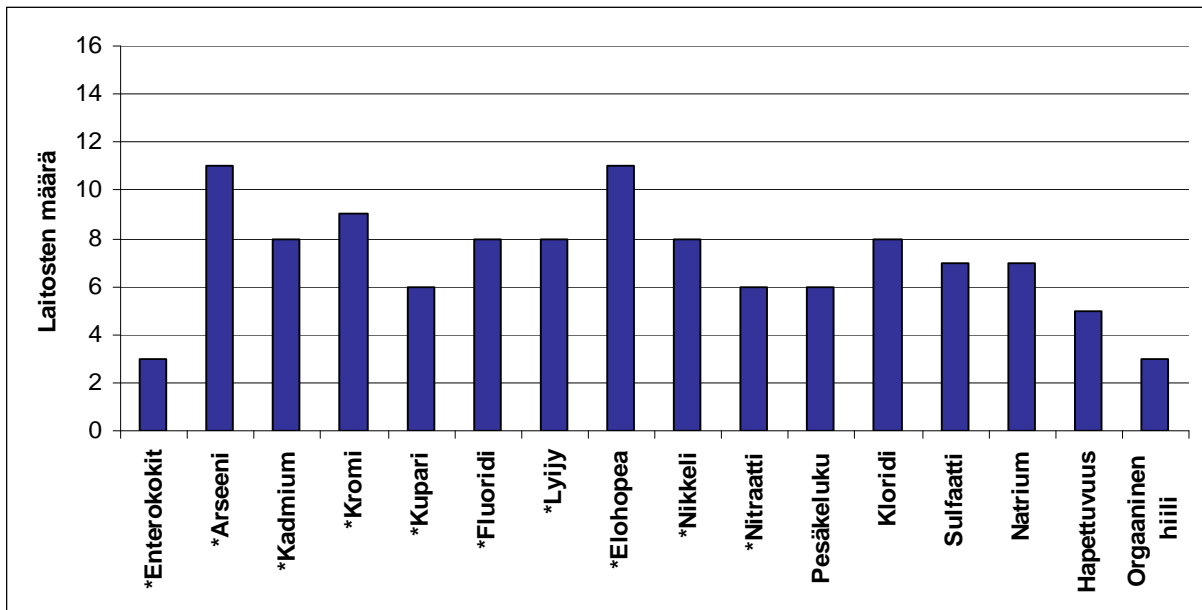
Arvioinnin mukaan 47 (28 %) EU-laitoksen talousveden laadun seurannassa oli puutteita. Seurannan puutteita esiintyi sekä jatkuvassa valvonnassa että jaksottaisessa seurannassa ja sekä laatuvaatimusten että laatusuosituksen valvontatutkimuksissa. Useissa tilanteissa kyse oli muutaman yksittäisen muuttujan valvontatutkimuksiin liittyneistä seurannan puutteista. Seurannan puutteisiin johtaneita syitä olivat mm. jaksottaisen seurannan valvontatutkimusten määrään tehtävien päivitysten unohtaminen toimitetun talousveden määrän lisääntyä, näytteenoton harventamiseen liittyneet epäselvyydet tai viiden vuoden välein tutkittavien muuttujien valvontatutkimusten unohtaminen. Kuvissa 3.3 a, b ja c on esitetty muuttujakohtaiset tarkastelut riittämättömästä talousveden laadun seurannasta. Tarkastelussa muuttujat on jaoteltu kolmeen eri ryhmään vastaavalla tavalla kuin kuvissa 3.1 ja 3.2.

Kuva 3.3 a. Laitosten määrä, joilla valvontatutkimusten määrä ei täyttänyt asetuksen 461/2000 vaatimuksia: jatkuva valvonta (*laatuvaatimus).

Kuva 3.3 b. Laitosten määrä, joilla valvontatutkimusten määrä ei täyttänyt asetuksen 461/2000 vaatimuksia: muuttajat, jotka voidaan jättää pois valvonnasta tai joiden tutkimustiheyttä voidaan harventaa (*laatuvaatimus, PAH = polysykliset aromaattiset hiilivedyt).

Kuva 3.3 c. Laitosten määrä, joilla valvontatutkimusten määrä ei täyttänyt asetuksen 461/2000 vaatimuksia: muut muuttajat (* laatuvaatimus).

Nitriitin valvontatutkimuksiin liittyneitä seurannan puutteita esiintyi eniten. Nitriitti voidaan jättää pois jatkuvasta valvonnasta asetuksen edellytysten täytyessä, mutta se on kuitenkin määritettävä jaksottaisessa seurannassa. Jatkuvan valvonnan muuttujista seuraavaksi eniten seurannan puutteita oli maun ja *Cl. perfringens* -bakteerin valvontatutkimusten määrissä. Asetuksen mukaan *Cl. perfringens* -bakteeri on määritettävä pintavesi- ja tekopohjavesilaitosten toimittamasta talousvedestä. Vaatimus koskee myös sellaisia laitoksia, joiden talousvedestä vain osa valmistetaan pintavesi- tai tekopohjavedestä. Kadmiumin, kromin, kuparin, fluoridin, lyijyn, elohopean ja nikkelin seurantaan liittyneet puutteet esiintyivät varsin usein yhdessä eli samalla laitoksella saattoi olla lähes kaikkien näiden muuttujien valvontatutkimuksiin liittyneitä seurannan puutteita. *E. coli* -bakteerin valvontatutkimusten määrä oli liian pieni yhdellä laitoksella, koliformisten bakteerien kahdella laitoksella, enterokokkien kolmella laitoksella ja pesäkeluvun kuudella laitoksella.

4 Talousveden laatu

Talousveden laadussa ei ollut liian suuria fluoridi- ja nikkeli- pitoisuuksia lukuun ottamatta merkittäviä kemialliseen laatuun liittyviä puutteita, mutta mikrobiologisten muuttujien ja talousveden käyttökelpoisuuteen liittyvien osoitinmuuttujien tulokset osoittivat talousveden laadussa olevan parantamisen varaa. Laitoksen koolla toimitetun talousveden määrän mukaan arvioituna oli merkitystä talousveden laatuun: mitä suuremman kokoluokan laitoksia tarkasteltiin, sitä suurempi osuus viranomaisvalvonnan tuloksista täytti talousveden mikrobiologiset ja kemialliset laatuvaatimukset. Pienimmässä kokoluokassa, $10 \leq 100 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousvettä toimittavat laitokset, 99,6 % valvontatutkimustuloksista täytti tutkimuksen kohteena olleen muuttujan laatuvaatimuksen. Seuraavissa kokoluokissa, $100 \leq 400 \text{ m}^3/\text{vrk}$ ja $400 \leq 1\,000 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousvettä toimittavat laitokset, vastaava prosenttiosuus oli molemmissa kokoluokissa 99,8 % ja EU-laitosten kokoluokassa 99,9 %.

Talousveden laatuvaatimukset täyttyivät yleensä laatusuosituksia paremmin, mikä oli havaittavissa myös tässä aineistossa. Pienimpien laitosten kokoluokassa 96,4 % valvontatutkimusten tuloksista täytti tutkimuksen kohteena olleen osoitinmuuttujan laatusuosituksen. Seuraavissa kokoluokissa vastaavat prosenttiosuudet olivat 98,5 % ja 99,2 %. EU-laitokset toimittivat myös tämän tarkastelun perusteella hyvälaatuisinta talousvettä laatusuositusten täyttymisasteen ollessa 99,4 %.

4.1 Mikrobiologinen laatu

Talousveden mikrobiologisen laadun arvioinnissa huomiota on kiinnitetty sekä mikrobiologisiin laatuvaatimuksiin että laatusuosituksiin. Laatuvaatimukset edellyttävät, ettei *E. coli* -bakteereja eikä enterokokkeja saa esiintyä 100 ml:n vesinäytteessä. Hyvälaatuisessa talousvedessä ei vastaavassa vesitilavuudessa saisi esiintyä myöskään koliformisia bakteereja eikä *Cl. perfringens* -bakteereja. Tämän lisäksi viljelymenetelmällä määritetty pesäkkeiden lukumäärä ei saisi poiketa normaaliksi katsotusta talousveden pesäkelukumäärästä. Seuraavissa kappaleissa talousveden mikrobiologista laatua on tarkasteltu kaikkien näiden mikrobiologisten muuttujien valvontatutkimustulosten perusteella.

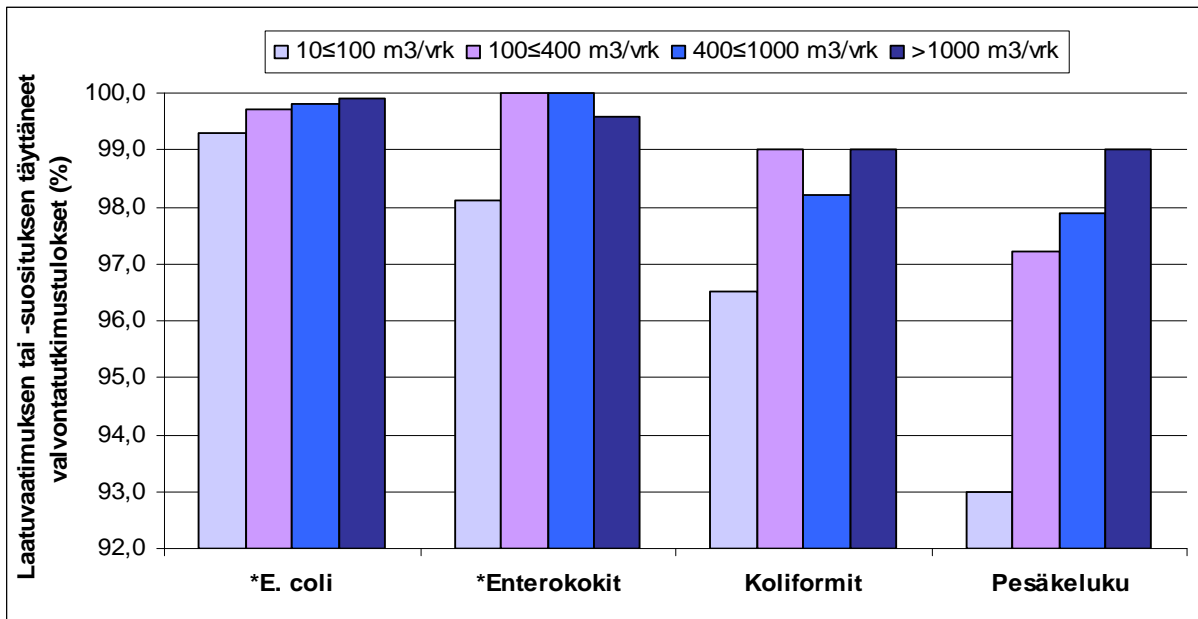
E. coli -bakteerille asetetun laatuvaatimuksen täytti 99,4–99,9 % valvontatutkimustuloksista. Laatuvaatimuksen täyttäneiden tulosten prosenttiosuus oli pienin pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistossa ja suurin EU-laitosten aineistossa. *E. coli* -bakteereja löytyi lähinnä pohjavesilaitosten toimittamasta talousvedestä. Pienimmässä kokoluokassa, $10 \leq 100 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousvettä toimittavat laitokset, *E. coli* -bakteereja havaittiin neljän pohjavesilaitoksen talousvedessä, toiseksi pienimmässä kokoluokassa, $100 \leq 400 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousvettä toimittavat laitokset, neljän pohjavesilaitoksen ja yhden tekopohjavesilaitoksen talousvedessä ja kolmannessa kokoluokassa, $400 \leq 1\,000 \text{ m}^3/\text{vrk}$ talousvettä toimittavat laitokset, neljän pohjavesilaitoksen talousvedessä. EU-laitosten kokoluokassa *E. coli* -bakteereja löydettiin kahden pohjavesilaitoksen talousvedestä. *E. coli* -bakteereja ei löydetty pintavesilaitosten talousvedestä. Talousveden *E. coli* -bakteerien pitoisuudet vaihtelivat välillä 1 ja 55 pmy/100 ml. Suurimmat yksittäiset bakteeripitoisuudet havaittiin pienimpiin kokoluokkiin kuuluvien laitosten talousvedessä. Näiden laitosten aineistossa myös havaittujen *E. coli* -bakteerien pitoisuuksien keskiarvot olivat suurimmat.

Enterokokeille asetetun laatuvaatimuksen täytti 98,2–100 % valvontatutkimustuloksista. Enterokokkeja todettiin seitsemän pohjavesilaitoksen talousvedessä. Viisi laitosta kuului pienimpään kokoluokkaan ja kaksi EU-laitosten kokoluokkaan. Pienimpien laitosten talousvedessä enterokokkipitoisuudet vaihtelivat välillä 1 ja 5 pmy/100 ml ja EU-laitosten talousvedessä välillä 1 ja 2 pmy/100 ml. Enterokokkeja ei löytynyt tekopohja- eikä pintavesilaitosten talousvedestä.

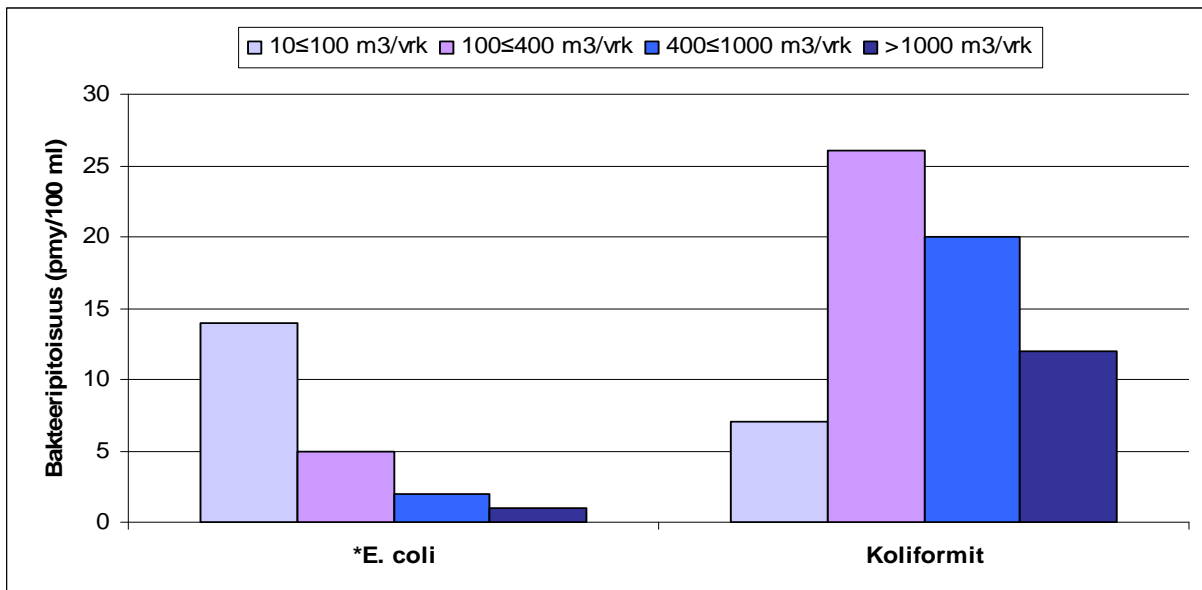
Myös koliformisten bakteerien löydökset liittyivät pohjavesilaitosten talousveteen. Koliformisia bakteereja löydettiin 61 pohjavesilaitoksen, kahden tekopohjavesilaitoksen ja yhden pintavesilaitoksen talousvedestä. Valvontatutkimustuloksista 97–99,4 % täytti koliformisille bakteereille asetetun laatusuosituksen. Paras laatusuosituksen täyttymisaste havaittiin EU-laitosten aineistossa. Koliformisten bakteerien pitoisuus oli suurimmillaan 205 pmy/100 ml toiseksi pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistossa.

Talousvedessä esiintyi normaalista poikkeavia pesäkelukuja. Valvontatutkimustuloksista 94,4–99,2 % luokiteltiin tavanomaisiksi pesäkeluvuiksi. Tulos oli huonoin pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistossa ja parhain EU-laitosten aineistossa. Poikkeavia pesäkelukuja esiintyi 40 pohjavesilaitoksen, yhden tekopohjavesilaitoksen ja kolmen pintavesilaitoksen talousvedessä. *Cl. perfringens* -bakteeria ei löydetty yhdenkään tutkitun laitoksen talousvedestä.

Kuvassa 4.1 on esitetty mikrobiologisten laatuvaatimusten ja -suositusten täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten aineistoissa. Mitä suurempien laitosten aineistoa tarkastellaan, sitä suurempi osuus valvontatutkimustuloksista täyttää talousveden mikrobiologiselle laadulle asetetut vaatimukset ja suositukset. Suurimpien laitosten talousvedessä myös havaittujen bakteerien pitoisuuksien keskiarvot olivat yleensä pienempiä kuin pienempien laitosten talousvedessä (kuva 4.2).

Kuva 4.1. Mikrobiologisen laadun täytyminen pohjavesilaitosten talousvedessä.

Kuva 4.2. Pohjavesilaitosten talousvedessä havaittujen bakteeripitoisuuksien (pmy/100 ml) keskiarvot.

EU-laitokset toteuttivat talousveden mikrobiologisen laadun parantamiseksi monia eri toimenpiteitä, kuten saastuneen vedenottamon käytön lopettaminen, desinfioinnin käynnistäminen tai tehostaminen ja vesijohdoverkostojen huuhteleminen tai puhdistaminen. Talousveden mikrobiologista laatua myös seurattiin lisänäytteiden avulla. Yhdessä saastumistilanteessa talousveden käyttäjiä suositeltiin keittämään talousvesi ennen sen käyttöä. Yksittäiset koliformisten bakteerien havainnot tai pesäkeluvun muutokset eivät aina johtaneet minkäänlaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Keskisuuret laitokset toteuttivat talousveden mikrobiologisen laadun parantamiseksi samanlaisia korjaavia toimenpiteitä kuin EU-laitokset. Keskisuurille laitoksille kohdistetussa kyselyssä ei painotettu korjaavien toimenpiteiden raportointia. Saadut tiedot eivät sen vuoksi ole kattavia eikä niiden perusteella voida vetää johtopäätöksiä keskiuurten laitosten toteuttamien korjaavien toimenpiteiden laajuudesta ja yleisyydestä.

4.2 Kemiallinen laatu

4.2.1 Laatuvaatimukset

Talousveden kemiallinen laatu oli hyvä. Suurin osa valvontatutkimustuloksista täytti talousveden kemialliselle laadulle asetetut laatuvaatimukset. Joidenkin laitosten toimittamassa talousvedessä fluoridin ja nikkelin pitoisuudet ylittivät sallitun enimmäispitoisuuden, mutta muilla kemiallisilla muuttujilla kaikki tai lähes kaikki tulokset täyttivät laadulle asetetut vaatimukset. Laatuun liittyviä puutteita havaittiin lähinnä yksittäisissä talousvesinäytteissä.

Fluoridi ja nikkeli

Laatuvaatimukseen nähden liian suuria fluoridipitoisuuksia havaittiin seitsemän laitoksen toimittamassa talousvedessä. Näistä laitoksista neljä valmisti talousvetensä pääosin pohjavedestä, kaksi tekopohjavedestä ja yksi sekä pohja- että tekopohjavedestä. Viisi laitoksista kuului EU-laitosten kokoluokkaan. Tässä kokoluokassa fluoridin laatuvaatimuksen täytti 98,4 % valvontatutkimustuloksista, mikä oli vähemmän kuin EU-laitoksia pienempien laitosten kokoluokissa. EU-laitosten kokoluokassa laatuvaatimuksen täyttämättömien tutkimustulosten keskimääräinen fluoridipitoisuus oli 1,7 mg/l ja suurin pitoisuus 1,8 mg/l raja-arvon ollessa 1,5 mg/l. Pienempien laitosten kokoluokissa suuret fluoridipitoisuudet olivat tasolla 1,6 mg/l.

Yksi EU-laitos päätyi ottamaan fluoridiongelmaisen vedenottamonsa pois käytöstä. Yhdelläkään laitoksella ei raportoitu olevan voimassa olevaa poikkeuslupaa talousveden fluoridipitoisuuden pienentämiseksi. Joillakin fluoridiongelmaisilla EU-laitoksilla poikkeuslupan voimassaoloaika oli päättynyt ennen vuotta 2008 ja poikkeuslupien aikana talousveden fluoridipitoisuuksien hallintaan oli kehitetty monia eri keinoja. Nyt havaitut suuret fluoridipitoisuudet olivat pääsääntöisesti yksittäisiä havaintoja ja seurausta fluoridipitoisuuksien hallintaan liittyvien menetelmien tilapäisestä häiriöstä.

EU-laitosten talousvedessä kaikki valvontatutkimustulokset täyttivät nikkelille asetetun laatuvaatimuksen, kun sen sijaan keskisuurten laitosten aineistossa asetuksen sallima nikkelpitoisuus ylittyi neljän pohjavesilaitoksen talousvedessä. Nämä liian suuret nikkelpitoisuudet vaihtelivat välillä 21 ja 71 µg/l raja-arvon ollessa 20 µg/l. Keskisuurten laitosten kokoluokissa nikkelin laatuvaatimuksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten osuus oli 96,5–99,4 %.

Torjunta-aineet

Yhden pienimpään kokoluokkaan kuuluvan pohjavesilaitoksen ja kolmen EU-laitosten luokkaan kuuluvan pintavesilaitoksen talousvedessä havaittiin torjunta-aineita suurempina pitoisuuksina kuin mitä asetus sallii. Yksittäisten torjunta-ainetutkimusten suuren määrän vuoksi laatuvaatimuksen täytyminen oli näidenkin laitosten kokoluokissa erittäin hyvä: 99,9 % valvontatutkimustuloksista täytti yksittäiselle torjunta-aineelle asetetun laatuvaatimuksen. Tämän lisäksi kaikki valvontatutkimustulokset täyttivät torjunta-aineiden yhteismäärälle asetetun laatuvaatimuksen. Suurin osa yksittäisten torjunta-aineiden pitoisuuksista jäi alle havaitsemisrajan.

EU-laitosten talousvedessä torjunta-aineelle asetetun enimmäispitoisuuden ylittivät BAM (2,6-diklooribentsoamidi), metamitroni-desamino ja propikonatsoli (taulukko 4.1). Näiden torjunta-aineiden suurimmat pitoisuudet vaihtelivat välillä 0,11 ja 0,15 µg/l raja-arvon ollessa 0,10 µg/l. Yksikään EU-laitos ei ollut hakenut poikkeuslupaa, mutta torjunta-aineiden pitoisuuksia seurattiin lisätutkimusten avulla. Yhdessä tapauksessa torjunta-aineilla saastunut vedenottamo otettiin pois käytöstä. Pienimpään kokoluokkaan kuuluvan laitoksen talousvedessä havaittiin muutamia suuria BAM-pitoisuuksia. Pitoisuudet olivat välillä 0,22 ja 0,35 µg/l. Raportista ei käynyt ilmi se, olivatko nämä torjunta-ainehavainnot johtaneet lisäselvityksiin ja korjaaviin toimenpiteisiin.

Edellä mainittujen torjunta-aineiden lisäksi EU-laitosten talousvedessä havaittiin pieniä, havaitsemisrajan ylittäneitä, mutta laatuvaatimuksen täyttäviä pitoisuuksia seuraavia yksittäisiä torjunta-aineita tai niiden hajoamistuotteita: atratsiini, atsoksisitrobiini, bentatsoni, desisopropyliatratsiini (DIA), diklorproppi, dime-tomorfi, heksatsinoni, MCPA, mekopropi, simatsiini, terbutylatsiini ja terbutylatsiini-desetyyli (Taulukko 4.1). Keskisuurten laitosten aineistossa ei vastaavanlaista tietoa lievistä talousveden torjunta-ainehavainnoista ollut saatavilla.

Muut kemialliset laatuvaatimukset

Yksittäisissä talousvesinäytteissä havaittiin liian suuria pitoisuuksia seuraavia aineita: bentso(a)pyreeni, kadmium, lyijy, nitraatti, nitriitti, polysykliset aromaattiset hiilivedyt, tetra- ja trikloorieteeni ja trihalometaanit.

Nitriittiä havaittiin enemmän kuin mitä asetus sallii kahden pintavettä raakavetenään käyttävän EU-laitoksen talousvedessä. Molempien laitosten talousvedestä nitriittipitoisuuksia oli seurattu usein ja kummassakin tapauksessa nitriitin enimmäispitoisuuden ylitys oli lievä ja yksittäinen eikä johtanut korjaaviin toimenpiteisiin. Tetra- ja trikloorieteenille asetettu enimmäispitoisuus ylittyi yhden pääasiallisesti pintavettä raakavetenään käyttävän EU-laitoksen talousvedessä. Laitos oli saanut maaliskuun 2011 loppuun kestävä poikkeuslupan, jonka aikana talousveden tetra- ja trikloorieteenin pitoisuuksia vähennetään sallitulle tasolle.

Seuraavat talousveden laatuun liittyvät puutteet havaittiin kahteen pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten talousvedessä. Yksi laatuvaatimuksen täyttämätön bentso(a)pyreenipitoisuus havaittiin toiseksi pienimpään kokoluokkaan kuuluvan pohjavesilaitoksen talousvedessä. Saman näytteen polysyklisten aromaattisten hiilivetyjen (PAH-yhdisteet) pitoisuus oli myös suurempi kuin mitä asetus sallii. Tilanteen selvittämiseksi talousveden jakeluverkostosta oli tämän jälkeen otettu uusi näyte, jossa sekä bentso(a)pyreenin

että polysyklisten aromaattisten hiilivetyjen pitoisuudet olivat hyvin pieniä ja täyttivät molemmille muuttujille asetetut enimmäispitoisuudet.

Suuria, laatuvaatimuksen täyttämättömiä kadmiumpitoisuuksia havaittiin kahden pohjavesilaitoksen talousvedessä. Toisella laitoksella tilanteen seuraamiseksi oli otettu uusi näyte, jossa kadmiumpitoisuus oli hyvin pieni jääden alle määritysrajan. Toisella laitoksella kadmiumin lisäksi talousvedessä oli havaittu laatuvaatimuksen täyttämätön lyijypitoisuus. Tällä laitoksella kadmium- ja lyijypitoisuuksien seuraamiseksi ei ollut otettu uusia näytteitä vuoden 2008 aikana.

Yhden pienimpään kokoluokkaan kuuluvan pohjavesilaitoksen talousvedessä havaittiin nitraattia enemmän kuin mitä asetus sallii. Samassa näytteessä myös hapettavuus ylitti sille asetetun laatusuosituksen. Näyte oli otettu vuoden 2008 joulukuussa, joten aineiston perusteella ei voida sanoa, onko tilannetta selvitetty vuoden 2009 aikana otetuilla uusilla näytteillä.

Yhden pintavesilaitoksen talousvedessä oli havaittu kahdessa saman päivän aikana otetussa näytteessä laatuvaatimuksen täyttämätön pitoisuus desinfiointin sivutuotteita, trihalometaaneja. Tämän jälkeen talousveden jakeluverkostosta oli otettu kaksi uutta näytettä, joiden trihalometaanipitoisuudet olivat jääneet alle määritysrajan.

Taulukko 4.1. Yksittäisten torjunta-aineiden havainnot EU-laitosten aineistossa (laatuvaatimuksen täyttämätön torjunta-aine tai hajoamistuote on lihavoitu).

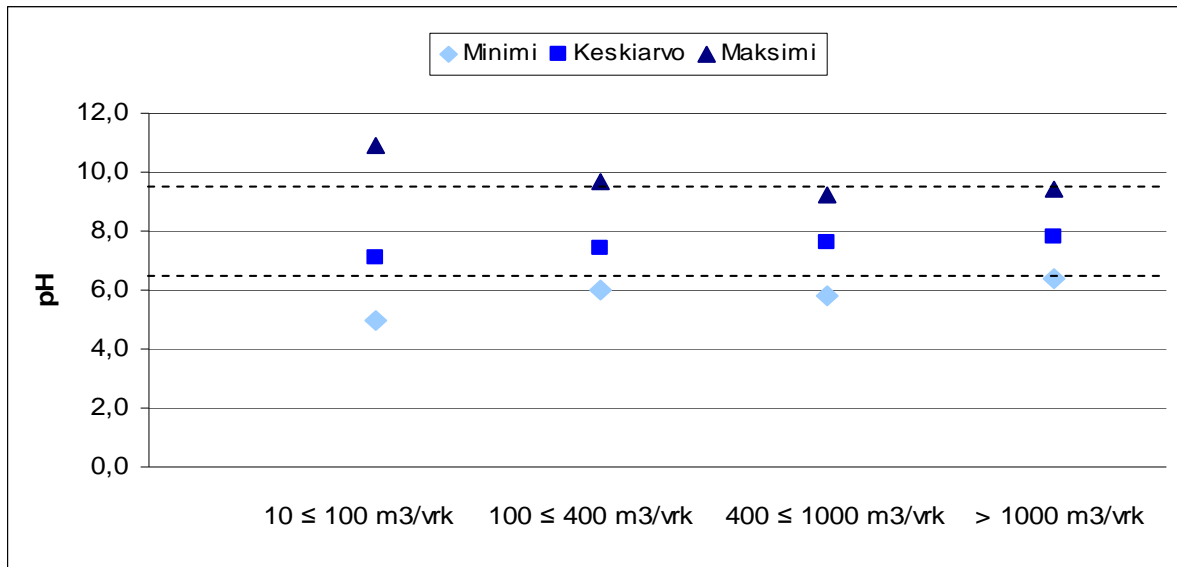
Torjunta-aine tai hajoamistuote *	Positiiviset näytteet			Näytteet yhteensä	Positiiviset laitokset		Laitokset yhteensä
	N	%	Suurin pitoisuus (µg/l)		N	%	
Atratsiini	18	10,7	0,04	168	6	10,9	55
Atsokistrobiini	1	2,7	0,01	37	1	7,7	13
Bentatsoni	5	5,4	0,10	93	2	7,4	27
Desisopropyli-atratsiini, DIA *	1	0,7	0,02	144	1	2,2	46
2,6-diklooribentsoamidi, BAM *	6	3,8	0,15	160	3	5,8	52
Dikloropropi	3	3,6	0,03	83	2	8,0	25
Dimetomorfi	2	4,9	0,02	41	1	6,3	16
Heksatsinoni	1	1,0	0,02	97	1	2,8	36
MCPA	2	2,1	0,01	94	1	3,4	29
Mekopropi	2	2,3	0,07	87	2	7,1	28
Metamitronidesamino	3	7,7	0,13	39	1	6,7	15
Propikonatsoli	1	1,9	0,11	53	1	5,3	19
Simatsiini	3	1,8	0,01	168	1	1,8	56
Terbutylatsiini	9	5,4	0,02	166	3	5,7	53
Terbutylatsiini-desetyli *	5	5,3	0,01	95	2	5,9	34

4.2.2 Laatusuositukset

pH

Keskisuurten laitosten talousvedessä pH-lukuun liittyi eniten laadun häiriöitä. Pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten valvontatutkimustuloksista 86,5 % täytti pH-luvulle asetetun laatusuosituksen. Seuraavissa kokoluokissa tilanne oli parempi, sillä laatusuosituksen täytti 97,9 ja 98,1 % tuloksista ja EU-laitosten kokoluokassa 99,9 % tuloksista. Mitä pienempien laitosten kokoluokkia tarkastellaan, sitä useammalla laitoksella oli pH-lukuun liittyviä laatuhäiriöitä. Pienimmässä kokoluokassa 77,3 % laitoksista toimitti pH:n tavoitetasoa täyttävää talousvettä, kun EU-laitosten kokoluokassa vastaava tulos oli 98,2 %. pH-luvun laatuhäiriöt liittyivät pohjavesilaitosten toimittamaan talousveteen.

Pienemmillä laitoksilla talusveden pH-lukujen vaihtelu oli suurinta. Kuvassa 4.3 pH-lukuja on tarkasteltu pohjavesilaitosten talusvedessä. Pienimpien laitosten kokoluokassa pH-luvut vaihtelivat välillä 5,0 ja 10,9 ja EU-laitoksilla välillä 6,4 ja 9,4. Ainoastaan kolmella EU-laitoksella oli jokaisella yksi pH-lukuun liittynyt poikkeava tulos. Jokaisessa tapauksessa laatuhäiriö katsottiin tilapäiseksi eikä se johtanut korjaaviin toimenpiteisiin. Keskisuurten laitosten aineistossa tilanne ei ollut yhtä hyvä vaan liian pieniä pH-lukuja saattoi talusvedessä esiintyä toistuvasti tai jopa jatkuvasti.

Kuva 4.3. Pohjavesilaitosten toimittaman talusveden pH-arvon, minimi-, keskiarvo- ja maksimitulokset (laatusuosituksen rajat on merkitty katkoviivalla).

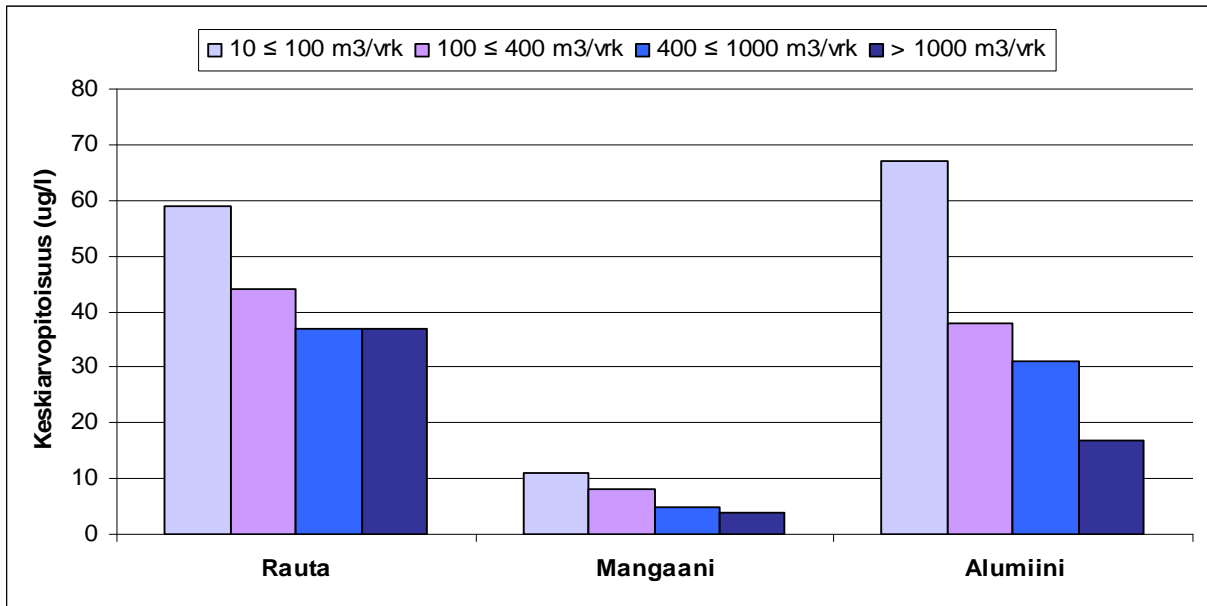
Rauta, mangaani ja alumiini

Raudan, mangaanin ja alumiinin suhteen talusveden laatu oli sitä parempaa, mitä suurempien laitosten kokoluokkia tarkastellaan. Pienimpien laitosten valvontatutkimustuloksista 94,1 % täytti raudan, 95,6 % mangaanin ja 91,9 % alumiinin laatusuosituksen. EU-laitoksilla vastaavat tulokset olivat 98,3 %, 99,1 % ja 99,8 %. Keskisuurten laitosten joukossa oli EU-laitoksiin verrattuna kuitenkin vähemmän sellaisia laitoksia, joiden talusvedessä todettiin liian suuria rauta- ja mangaanipitoisuuksia. Alumiinin osalta tilanne oli päinvastainen.

Raudan, mangaanin ja alumiinin keskiarvopitoisuudet on esitetty kuvassa 4.4. Mitä suurempien laitosten kokoluokkaa tarkastellaan, sitä pienempiä ovat raudan, mangaanin ja alumiinin keskiarvopitoisuudet. Pienimpien laitosten kokoluokassa raudan keskiarvo oli 59 µg/l, mangaanin 11 µg/l ja alumiinin 67 µg/l. EU-laitosten kokoluokassa vastaavat pitoisuudet olivat 37 µg/l, 4 µg/l ja 17 µg/l.

Rautaan liittyviä laatuhäiriöitä esiintyi 85 pohjavesilaitoksen, neljän tekopohjavesilaitoksen ja 14 pintavesilaitoksen talusvedessä. Tutkittujen laitosten määrä huomioon ottaen häiriöitä esiintyi enemmän pintavesilaitosten talusvedessä (23,0 % tutkituista pintavesilaitoksista) kuin pohjavesilaitosten talusvedessä (10,6 % tutkituista pohjavesilaitoksista). Myös liiallisen alumiinin aiheuttamia laadun häiriöitä esiintyi enemmän pintavesilaitosten talusvedessä (8,7 % tutkituista pintavesilaitoksista) kuin pohjavesilaitosten talusvedessä (2,2 % tutkituista pohjavesilaitoksista).

Talusveden suuret rauta- ja mangaanipitoisuudet liittyvät usein vedenkäsittelyn tehokkuuteen ja verkostojen hallintaan. Vesijohtoverkoston saostumat sisältävät merkittävässä määrin rautaa ja mangaania ja saostumien irtoaminen putkistoista lisää hetkellisesti raudan ja mangaanin pitoisuutta talusvedessä, mikä oli havaittavissa tässä aineistossa. Myös kiinteistöjen putket ja putkirikot aiheuttivat muutoksia talusveden laatuun. EU-laitokset olivat pienentäneet talusveden rauta- ja mangaanipitoisuuksia vesijohtoverkoston huuhteluiden avulla. Jotkut laitokset myös suunnittelivat vedenottamon vaihtamista.

Kuva 4.4. Raudan, mangaanin ja alumiinin keskiarvopitoisuudet.

Haju, maku, sameus ja väri

Pienillä laitoksilla oli enemmän hajuun, makuun, sameuteen ja väriin liittyviä poikkeavia tuloksia kuin suurilla laitoksilla. Sameuden ja värin tuloksissa ero eri kokoluokkien välillä oli selkein. Valvontatutkimustuloksista 98,6–99,6 % täytti hajun, 99,3–99,6 % maun, 97,8–99,4 % sameuden ja 97,0–99,8 % värin laatusuosituksen. Pintavesilaitosten talousvedessä oli enemmän hajuun, makuun, sameuteen ja väriin liittyviä poikkeamia kuin tekopohjavesi- ja pohjavesilaitosten talousvedessä. Hajuun liittyviä poikkeamia oli 16,4 %:ssa tutkittuja pintavesilaitoksia, kun vastaava osuus pohjavesilaitosten aineistossa oli 1,2 %. Maulla vastaavat tulokset olivat 15,0 % vs. 1,3 %, sameudella 16,4 % vs. 4,5 % ja värillä 13,1 % vs. 4,8 %.

Normaalista poikkeavien talousveden haju- ja makutulosten raportoitiin liittyneen mm. talousveden vähäiseen käyttöön. Talousveden hajua ja makua vähennettiin talousveden juoksu- ja vedenkäsittelyn tehostuksen avulla. Poikkeavaksi hajuksi raportoitiin myös kloorin haju. Talousveden sameuteen ja väriin liittyvät poikkeamat esiintyivät usein yhdessä suurten rauta- ja mangaanipitoisuuksien kanssa. Rauta- ja mangaanipitoisuuksien vähentämiseksi toteutetut toimenpiteet vähensivät siten samalla talousveden sameutta ja väriä.

Muut laatusuositukset

Hapettavuuteen liittyviä laatuhäiriöitä esiintyi kahdeksan pohjavesilaitoksen talousvedessä, joista yksi oli EU-laitos ja muut kahteen pienimpään kokoluokkaan kuuluvia laitoksia. Enimmäispitoisuuden ylittäneet hapettavuustulokset vaihtelivat välillä 5,7 mg/l ja 7,9 mg/l. EU-laitoksen talousvedessä havaittu yksittäinen suuri hapettavuuden tulos ei johtanut korjaaviin toimenpiteisiin. Ammoniumin, kloridin, sulfaatin, natriumin, sähkönjohtavuuden ja orgaanisen hiilen kokonaismäärän kaikki valvontatutkimustulokset täyttivät näille muuttujille asetetut laatusuositukset.

4.3 Laitoksen koon ja raakaveden merkitys talousveden laatuun

Talousvettä toimittavan laitoksen koon ja käytetyn raakaveden merkitystä talousveden laatuun on käsitelty muuttujakohtaisesti edellä mainittujen kappaleiden yhteydessä. Tässä kappaleessa tarkastellaan talousveden laatua yleisemmällä tasolla ja verrataan EU-laitosten ja niitä pienempien keskisuurten laitosten toimittaman

talusveden laatua toisiinsa. Tämän tarkastelun yksityiskohtaiset tulokset on esitetty liitteissä 3 ja 9. Eri kokoluokkiin kuuluvien laitosten talusveden laadun vertailu on tehty vain pohjavesilaitosten aineistossa, jossa oli riittävästi laitoksia edustettuina kaikissa eri kokoluokissa. Eri kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten tulokset on esitetty liitteissä 4, 10 ja 15. Raakavesilähteen merkityksen tarkastelu on suuntaa-antava, sillä joillakin laitoksilla oli käytössään useita eri raakavesilähteitä ja pääasiallisen raakavesilähteen osuus, jonka perusteella laitos oli luokiteltu pohjavesi-, tekopohjavesi- tai pintavesilaitokseksi, saattoi joissakin tapauksissa olla vain vähän muita raakavesilähteitä suurempi. Erilaista raakavettä käyttävien laitosten tulosten tarkastelu on esitetty liitteissä 7, 13 ja 16.

4.3.1 EU-laitosten ja keskisuurten laitosten toimittaman talusveden laadun vertailu

Keskisuuria talusvettä toimittavia laitoksia oli yhteensä 739 ja EU-laitoksia 170. Tämän aineiston perusteella keskisuurten laitosten toimittaman talusveden laatu ei ollut yhtä hyvää kuin EU-laitosten toimittaman talusveden laatu. Tulos oli havaittavissa erityisesti laatusuosituksen valvontatutkimuksissa. Keskisuurten laitosten aineistossa 99,7 % valvontatutkimustuloksista täytti talusveden laatuvaatimukset ja 98,2 % laatusuositukset, kun EU-laitoksilla vastaavat tulokset olivat 99,9 % ja 99,4 %.

Fluoridia ja nikkeliä lukuun ottamatta suurin osa talusveden kemialliselle laadulle asetetuista vaatimuksista täyttyi ja laatuun liittyviä puutteita havaittiin lähinnä yksittäisten muuttujien yksittäisissä valvontatutkimuksissa. Fluoridiin liittyvät talusveden laadun puutteet todettiin lähinnä EU-laitosten talusvedessä. Nikkelillä tilanne oli päinvastainen. Keskisuurten laitosten talusveden mikrobiologinen laatu ei ollut yhtä hyvää kuin EU-laitosten talusveden laatu.

Talusveden laatuun liittyneet häiriöt näkyivät selvimmän laatusuosituksiin kuuluvien muuttujien tutkimustuloksissa. Hajuun liittyviä laatueroja oli enemmän EU-laitosten talusvedessä kuin keskisuurten laitosten talusvedessä, mutta muiden muuttujien, joita olivat alumiini, mangaani, rauta, hapettavuus, koliformiset bakteerit, pesäkeluku, pH, maku, sameus ja väri, tulosten osalta tilanne oli päinvastainen.

Talusveden laatuun liittyvien puutteiden tarkastelu voidaan tehdä myös vertaamalla eri kokoluokkaan kuuluvien laatuongelmaisten laitosten osuuksia toisiinsa. Tällä tavalla tarkasteltuna EU-laitoksilla oli enemmän ongelmalaitoksia kuin keskisuurilla laitoksilla. Tarkastelussa tulee kuitenkin ottaa huomioon se, että tulokseen vaikuttaa merkittäväällä tavalla kyseisen laitoksen talusvedestä tehtyjen valvontatutkimusten määrä. Mitä enemmän laitoksen talusvedestä tehdään valvontatutkimuksia, sitä todennäköisempää on se, että joku yksittäinen tulos ei täytä talusveden laadulle asetettua vaatimusta tai suositusta. Tässä raportissa laitoksella on katsottu olevan laatuun liittyvä puute, jos yksikin tulos ylittää laadulle asetetun enimmäistheyden, enimmäispitoisuuden tai tavoitetasoa. Kovin pitkälle vietyjä johtopäätöksiä ei tulosten perusteella voida siten edellä mainittujen syiden vuoksi tehdä.

4.3.2 Erikokoisten pohjavesilaitosten toimittaman talusveden laadun vertailu

Talusveden laadussa oli eniten puutteita pienimpään kokoluokkaan kuuluvilla pohjavesilaitoksilla. Näiden pohjavesilaitosten valvontatutkimustuloksista 99,6 % täytti talusveden laadulle asetetut laatuvaatimukset, kun EU-laitoksilla vastaava tulos oli 99,9 %. Pienimpiin kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten talusvedessä joidenkin kemiallisten muuttujien yksittäiset pitoisuudet olivat suuria eivätkä täyttäneet talusveden laadulle asetettuja vaatimuksia. Suurimpiin kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten talusvedessä tavattiin suuria nikkelin ja fluoridin pitoisuuksia. Talusveden mikrobiologinen laatu oli huonointa pienimpään kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten aineistossa. Pohjavesilaitosten toimittaman talusveden mikrobiologista laatua on tarkasteltu jo aikaisemmin kappaleessa 4.1.

Talusveden laadun erot eri kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten välillä näkyivät selvimmän laatusuosituksiin kuuluvien muuttujien tutkimustuloksissa. Pienimpien pohjavesilaitosten kokoluokassa 96,5 % valvontatutkimustuloksista täytti laatusuositukset, kun vastaava tulos EU-laitosten aineistossa oli 99,5 %. Hapettavuutta ja sameutta lukuun ottamatta kaikkien muiden muuttujien mukaan arvioiden talusveden laatu oli huonointa pienimpään kokoluokkaan kuuluvilla pohjavesilaitoksilla. Hapettavuuden ja sameuden laaturvirheitä esiintyi toiseksi pienimpään kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten talusvedes-

sä. Pohjavesilaitosten toimittaman talousveden pH-luvun vaihteluja on tarkasteltu jo aikaisemmin kappaleessa 4.2.2.

Liitteessä 15 on esitetty muuttujakohtaiset keskiarvot, suurimmat pitoisuudet ja laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten keskiarvot eri kokoluokkiin kuuluvien pohjavesilaitosten talousvedessä. Muuttujien keskiarvot olivat yleensä pieniä jääden merkittävästi kyseiselle muuttujalle asetettua enimmäistiheyttä, enimmäispitoisuutta tai tavoitetasoa pienemmäksi, minkä vuoksi osa keskiarvoista on ilmoitettu laatuvaatimukseen tai -suositukseen nähden yhtä desimaalia tarkemmin. Fluoridin, nitriitin, kloridin, sulfaatin ja sähkönjohtavuuden keskiarvot olivat suuremmat EU-laitosten talousvedessä kuin keskisuurten laitosten talousvedessä. Muilla muuttujilla tilanne oli päinvastainen.

4.3.3 Erilaista raakavettä käyttävien laitosten toimittaman talousveden laadun vertailu

Pohjavesilaitosten talousvedessä oli enemmän mikrobiologiseen ja kemialliseen laatuun liittyviä puutteita kuin tekopohjavesi- ja pintavesilaitosten aineistossa. Kuten aikaisemmin on jo todettu, olivat kemiallisiin laatuvaatimuksiin liittyneet puutteet yleensä kuitenkin vain yksittäisiä.

Liian suuria fluoridipitoisuuksia havaittiin muutamana pohjavesi- ja tekopohjavesilaitoksen talousvedessä. Näillä tekopohjavesilaitoksilla osa talousvedestä oli valmistettu pohjavedestä. Suuret nikkelipitoisuudet, alhainen pH sekä koliformisten bakteerien esiintyminen ja poikkeavat pesäkeluvut liittyivät lähinnä pohjavesilaitosten talousveteen.

Pintavesi- ja tekopohjavesilaitosten toimittamassa talousvedessä havaittiin erityisesti hajuun ja makuun liittyviä laatupoikkeamia enemmän kuin pohjavesilaitosten talousvedessä. Myös sameuteen ja väriin liittyviä laatupoikkeamia todettiin pintavesilaitosten talousvedessä hiukan enemmän kuin pohjavesilaitosten talousvedessä. Pintavesilaitosten talousvedessä havaittiin yksittäisiä suuria nitriitti-, torjunta-aine-, tetra- ja trikloorieteeni- ja trihalometaanipitoisuuksia.

Alumiiniin liittyviä laatuhäiriöitä havaittiin pohjavesi- ja pintavesilaitosten talousvedessä ja mangaaniin liittyviä laatuhäiriöitä eniten tekopohjavesilaitosten talousvedessä. Liialliseen rautapitoisuuteen liittyviä häiriöitä todettiin kaikilla laitostyypeillä, mutta hiukan muita enemmän pohjavesilaitosten talousvedessä.

5 Pohdintaa ja tulosten tarkastelua

5.1 Aineiston edustavuus

Suomessa on arvioitu olevan noin 1 500 vesihuoltolaitosta, joiden talousveden käyttäjämäärä on enemmän kuin 50 henkilöä. Tätä pienempien yksiköiden määrästä ei ole tietoja saatavilla, mutta määrä saattaa olla edellä mainittua suurempi. Järjestetyn vesihuollon piirissä on arvioiden mukaan 90 % väestöstä, mikä vastaa noin 4,8 miljoonaa ihmistä. Noin puoli miljoonaa ihmistä hankkii talousvetensä omasta kaivosta, joko kuilu- tai porakaivosta. Henkilömäärällä tarkoitetaan tässä yhteydessä pysyviä asukkaita eikä oman kaivon varassa olevia kesämökkien ja vapaa-ajan asuntojen asukkaita ole laskennassa otettu huomioon.

Nyt esitetty raportti kuvaa kattavasti suurten, EU:lle raportoivien laitosten toimittaman talousveden laatua ja laadun seurantaa, sillä tämän raportin aineistossa ovat mukana kaikki juomavesidirektiivin raportointivelvoitteet täyttävät laitokset. EU-laitoksia pienempien laitosten ja talousveden tuotantoyksiköiden osallistuminen tähän selvitykseen perustui vapaaehtoisuuteen. Aineisto ei näiden ns. keskisuurten laitosten (N = 739) osalta ole yhtä kattava kuin EU-laitosten aineisto eikä raportoivaa laitosta aina voida katsoa käsitteenä samaksi kuin aikaisemmin mainittu vesihuoltolaitos, mutta selvitykseen osallistuneiden laitosten suuren määrän vuoksi aineistoa voidaan pitää varsin luotettavana kuvauksena tämän kokoluokan laitosten ja tuotantoyksiköiden toimittaman talousveden laadusta ja laadun seurannasta. Selvitykseen osallistuneet laitokset edustivat eri kokoluokkia ja sijaitsivat eri puolella maata. Ahvenanmaan maakunnasta tässä selvityksessä oli mukana vain maakunnan ainoa EU-laitos.

EU-laitosten tietojen keruu perustuu juomavesidirektiivin vaatimuksiin ja jäsenmaiden ja komission yhdessä sopimiin raportointiohjeisiin. Euroopan komissiolle toimitettavaan raporttiin kootaan talousveden valvontaan ja laatuun liittyvien tietojen lisäksi tietoja mm. toimitetun talousveden määrästä ja talousveden käyttäjien määrästä, talousveden laatuun liittyvistä häiriöistä ja puutteista sekä tällaisten tilanteiden seurauksena käynnistetyistä korjaavista toimenpiteistä, laitoksille myönnettyistä poikkeusluvista, näytteenoton riittävydestä ja talousveden laadusta tiedottamisesta. Keskisuurten laitosten tietojen keruu painottui talousveden laatuun, sillä muiden tietojen keruu oli raportoinnin tiukan aikataulun vuoksi mahdotonta toteuttaa. EU-laitosten ja keskisuurten laitosten vertailussa voitiin tämän vuoksi tarkastella vain talousveden laatua eikä esimerkiksi korjaavien toimenpiteiden kattavuutta.

5.2 Talousveden laadun seuranta

Asetus 461/2000 määrittelee talousveden laadun seurannan vähimmäistutkimustiheyden. Mitä enemmän talousvettä toimitetaan, sitä enemmän talousveden laatua on seurattava. Asetus myös edellyttää, että näytteet tulee ottaa tasaisin väliajoin jakeluverkon eri osista siten, että saadaan oikea kuva talousveden laadusta koko jakelualueella. Jos laitos toimittaa talousvettä esimerkiksi noin 100 m³ päivässä, jatkuvan valvonnan vähimmäistutkimustiheys on oltava vähintään 4 näytettä vuodessa ja jaksottaisen seurannan vähimmäistutkimustiheys vähintään kerran vuodessa. Näytteiden määrää voidaan kuitenkin tästä vähentää enintään puoleen asetuksen 9 §:n edellytysten täytyessä.

Asetuksen edellyttämät vähimmäistutkimustiheydet ovat erittäin pieniä ja voidaan kysyä, saadaanko niiden perusteella luotettava kuva talousveden laadusta eri ajankohtina ja eri puolella jakeluverkosta. Suositeltavaa on, että erityisesti pienillä talousvettä toimittavilla laitoksilla, joilla viranomaisvalvontaan liittyvien näytteiden määrä on pieni, asetuksen mukainen näytemäärä tulkittaisiin näytteenottokertojen määräksi. Useamman näytteen ottaminen yhden näytteenottokerran yhteydessä lisäisi vuosittaista näytemäärää ja parantaisi talousveden laadun seurannan luotettavuutta. Talousveden laadun seurannan tutkimustiheyden harventamista tulisi myös harkita tarkkaan ennen sen toteuttamista. Edellä mainitusta huolimatta asetuksen edellyttämä viranomaisvalvonta ei saisi missään tilanteessa muodostaa yksin talousveden laadun seurantaa vaan seuranta tulisi ensisijaisesti perustua riittävään laitoksen omaan käyttötarkkailuun, jolla hankitaan ajantasaista tietoa valmistettavasta ja käyttäjille toimitettavasta talousvedestä koko tuotanto- ja jakeluketjun

alueelta. Tämä toteutunee hyvin suurilla talousvettä toimittavilla laitoksilla, mutta pienillä laitoksilla ja talousveden tuotantoyksiköillä käyttötarkkailuun tarvittavat resurssit voivat olla riittämättömiä.

EU-laitosten talousveden laadun seurannan riittävyden arviointi kahden viimeisen vuoden aikana on kiistatta osoittanut sen, että jopa suurten laitosten talousveden laadun seuranta ei aina vastaa asetuksen mukaista valvontatutkimustiheyttä. Talousveden laadun seurannan puutteet on raportoitu johtuneen mm. vanhentuneista valvontatutkimusohjelmista, harvoin tehtävien tutkimusten unohtamisesta tai asetuksen tulkintaan liittyvistä käytännön ongelmista. Todennäköistä on se, että myös EU-laitoksia pienempien laitosten talousveden laadun seurannassa on puutteita. Tämän raportin aineisto osoittaa sen, että näytteenoton puutteita voi esiintyä jopa jatkuvassa valvonnassa. Tilannetta voidaan parantaa viranomaisten ja talousvettä toimittavien laitosten keskinäisellä yhteistyöllä, koulutuksella ja selkeillä ohjeilla. Valmisteilla olevat asetuksen 461/2000 tulkintaan liittyvät täydentävät soveltamisohjeet toivottavasti omalta osaltaan auttavat parantamaan talousveden laadun seurantaa.

5.3 Talousveden laatu

Tämän selvityksen perusteella voidaan todeta, että toimitetun talousveden laatu oli sitä parempaa, mitä suuremman kokoluokan laitoksia tarkasteltiin. Paras talousveden laatu oli EU-laitoksilla, joiden toimittamaa talousvettä käyttää lähes 80 % väestöstä, ja eniten parantamisen varaa oli aivan pienimpään kokoluokkaan eli talousvettä vähemmän kuin 100 m³ päivässä toimittavien laitosten talousveden laadussa. Laatuun liittyvät erot näkyivät selvimmin talousveden käyttökelpoisuutta kuvaavien laatusuosituksen tuloksissa. Myös talousveden mikrobiologinen laatu oli parempaa EU-laitoksilla kuin keskisuurilla laitoksilla. Fluoridi ja nikkeli aiheuttivat merkittävimmät talousveden kemialliseen laatuun liittyneet puutteet.

5.3.1 Mikrobiologinen laatu

Keskisuurten laitosten aineistossa suurin osa toimitetusta talousvedestä valmistettiin pohjavedestä, kun sen sijaan EU-laitosten kokoluokassa talousvettä valmistettiin lähes yhtä paljon pintavedestä ja pohjavedestä. Mikrobiologiset laatuvirheet liittyivät lähinnä pohjavedestä valmistettuun talousveteen, mikä voitiin todeta tarkasteltaessa pinta- ja pohjavedestä valmistetun talousveden valvonnan tuloksia. Vaikka tuloksissa ei ollut monia *E. coli* -bakteerin tai enterokokkien havaintoja, löytyi koliformisia bakteereja ja poikkeavia pesäkelukuja monista talousvesinäytteistä, yksittäisinä havaintoina myös monien EU-laitosten talousvedessä. Tällaiset havainnot eivät välttämättä ole merkki talousveden ulosteperäisestä saastumisesta, mutta ne kuvaavat talousveden yleistä laadun tasoa. Ne voivat ilmentää talousveden puhdistuksen häiriöitä, verkoston olosuhteita tai talousveden saastumista pintavesillä. Tilapäisten mikrobihavaintojen ei EU-laitoksilla raportoitu aina johtaneen korjaaviin toimenpiteisiin.

Vaikka selvityksessä ei kysyty tietoja talousveden valmistuksesta, voidaan kuitenkin olettaa, että pohjavesilaitoksilla talousveden valmistus ei useinkaan sisällä talousveden desinfiointikäsittelyä. Desinfiointikäsittelyn puuttuminen edellyttää moitteetonta raakaveden mikrobiologista laatua, sillä kaikki raakaveden mikrobiologiset epäpuhtaudet päätyvät mitä todennäköisimmin lopputuotteeseen eli käyttäjien saamaan talousveteen. Pohjavesi voi Suomen olosuhteissa sijaita hyvin lähellä maan pintaa ja on sen vuoksi tulvien, lumien sulamisen ja voimakkaiden sateiden aikana erityisen altis mikrobiologiselle saastumiselle. Pintavesilaitoksilla raakaveden monivaiheisten käsittelyjen ansiosta useimmat pintavesiin joutuneet mikrobit poistetaan tai tuhoetaan ennen kuin juomavesi jaetaan kuluttajille.

Vesiepidemioiden ehkäisemisen kannalta talousveden laadun säännöllinen seuranta on erittäin tärkeää. Valvontatutkimusohjelman päivittäminen ja sen noudattaminen, riittävä laitoksen käyttötarkkailu ja ennakkoivat toimenpiteet muodostavat perustan turvalliselle talousveden tuotannolle. Ylimääräinen talousveden laadun seuranta erityisesti keväisin lumien sulaessa ja runsaiden sateiden jälkeen on kohtuullisen pieni panostus talousveden laadun turvaamiseksi ja vesiepidemian ehkäisemiseksi. Myös laitosten koko tuotantoketjuun perustuvaa riskien arviointia ja hallintaa voidaan pitää tulevaisuuden vesihuollon tavoitteena.

5.3.2 Kemiallinen laatu

Vaikka talousveden kemiallinen laatu oli hyvää, esiintyi erityisesti EU-laitosten talousvedessä fluoridiin liittyviä laatupuutteita, vaikka fluoridin terveysperusteinen laatuvaatimus on ollut sama jo pitkään. Viime vuosina monilla EU-laitoksilla on parannettu fluoridin poistoa tai vähennetty fluoridin pitoisuutta talousvedessä vähän fluoridia sisältävän laimentamisveden avulla. Veden puhdistukseen tai laimentamiseen liittyvät häiriöt ovat kuitenkin usein syynä fluoridipitoisuuden tilapäiseen nousuun. Todennäköistä on se, että kustannussyistä laitokselta lähtevän talousveden fluoridipitoisuus halutaan pitää vain vähän sallitun fluoridin enimmäispitoisuuden alapuolella, jolloin tilapäiset veden käsittelyn häiriöt saattavat nostaa talousveden fluoridipitoisuudet yli tämän sallitun rajan.

Talousveden torjunta-ainetutkimuksia tehdään paljon. Torjunta-aineita koskevien tutkimuspakettien laajuuden kasvaminen on varmasti osasyynä torjunta-ainetutkimusten kasvaneeseen määrään. Tämän selvityksen perusteella voidaan todeta, että torjunta-aineet eivät ole merkittävä talousveden laatuongelmien aiheuttaja Suomessa. Viime vuosina yksittäisten torjunta-aineiden havainnot ovat kuitenkin lisääntyneet, mikä saattaa johtua torjunta-aineanalytiikan parantumisesta. Vaikka torjunta-aineisiin lukeutuu satoja eri yhdistettä, joiden myrkyllisyys vaihtelee, on kaikille yksittäisille torjunta-aineille asetettu asetuksessa sama enimmäispitoisuus, 0,10 µg/l. Pitoisuus perustuu juomavesidirektiivin raja-arvoon eikä sitä voida kansallisesti muuttaa. Tämän enimmäispitoisuuden ylittyessä kunnan terveydensuojeluviranomaisen on arvioitava terveyshaitan mahdollisuus ja ryhdyttävä toimenpiteisiin talousveden laadun parantamiseksi. Enimmäispitoisuuden ylittyminen ei aina merkitse terveyshaitan mahdollisuutta. Monien yksittäisten torjunta-aineiden aiheuttamat terveysriskit edellyttävät usein moninkertaisia torjunta-ainepitoisuuksia. Tilanne on kuitenkin aina selvitettävä ja siihen on reagoitava asetuksen vaatimusten mukaisesti.

EU-laitoksia pienemmillä laitoksilla esiintyi yksittäisiä talousveden kemialliseen laatuun liittyviä puutteita. Koska keskisuurten laitosten talousveden valvontaa ja laatua koskevassa kyselyssä ei painotettu korjaavien toimenpiteiden raportointia, ei vastausten perusteella voida tehdä johtopäätöksiä siitä, kuinka monessa tapauksessa talousveden laadun ongelmatilanteet johtivat korjaavien toimenpiteiden käynnistämiseen.

5.3.3 Laatusuositukset

Liian alhainen pH oli merkittävin pohjavesilaitosten toimittamaan talousveteen liittyvä laatuhäiriö. Keskisuurten laitosten aineistossa suuri osa valvontatutkimustuloksista ei täyttänyt pH:lle asetettua tavoitetasoa ja myös pH:n vaihtelut olivat suuria EU-laitosten aineistoon verrattuna. Ongelmat korostuvat pienimpään kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistossa. pH:n säätäminen lienee yksi yleisimmistä pohjaveden käsittelytavoista Suomessa. Valitettavaa on se, että nykytekniikoiden ja käytäntöjen avulla pohjaveden alhaista pH-lukua ei saada talousvedelle laadulle asetetun tavoitetason mukaiseksi. pH-lukuun liittyvät häiriöt eivät aina ole yksittäisiä vaan tilanne saattaa jatkua pitkään ja näkyä toistuvasti talousveden laadun seurannoissa. Liian alhainen pH voi omalta osaltaan lisätä talousveden syövyttävyyttä. Syövyttävyyden arvioimiseksi laitoksia on suositeltu käyttötarkkailussaan seuraamaan myös mm. talousveden alkaliteettia ja kovuutta.

Raudan, mangaanin ja alumiinin pitoisuuksiin liittyneet talousveden laadun häiriöt olivat nähtävissä kaikenkokoisten laitosten aineistoissa. Raudan ja mangaanin tilannetta parannetaan yleensä raakaveden puhdistukseen tai vesijohtoverkostoon kohdistuvilla toimenpiteillä. Samalla näiden toimenpiteiden avulla parannetaan veden aistinvaraista laatua. Raudan, mangaanin ja alumiinin osalta talousveden laadun tilanne ei EU-laitoksilla ole merkittävästi muuttunut viimeisten vuosien aikana.

Liitetaulukot

- 1 EU-laitosten luettelo
- 2 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistoissa.
- 3 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet keskisuurten laitosten ja EU-laitosten aineistoissa.
- 4 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten aineistoissa.
- 5 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien tekopohjavesilaitosten aineistoissa.
- 6 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien pintavesilaitosten aineistoissa.
- 7 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten aineistoissa.
- 8 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden laitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.
- 9 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden keskisuurten laitosten ja EU-laitosten prosentuaaliset osuudet.
- 10 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pohjavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.
- 11 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden tekopohjavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.
- 12 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pintavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.
- 13 Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten prosentuaaliset osuudet.
- 14 Talousveden keskimääräinen laatu eri kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistoissa.
- 15 Talousveden keskimääräinen laatu eri kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten aineistoissa.
- 16 Talousveden keskimääräinen laatu pohjavesi-, tekopohjavesi- ja pintavesilaitosten aineistoissa.
- 17 Yhteenveto laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömistä valvontatutkimustuloksista EU-laitosten aineistossa.

Liitetaulukko 1: EU-laitosten luettelo (* elintarviketeollisuus käyttää yli 50 % laitoksen toimittamasta talousvedestä).

Laitos	Sijainti	Käyttäjät	Toimitetun talousveden määrä (m ³ /vrk)					Pintavesi	Yhteensä
			Pohjavesi	Tekopohjavesi					
				Allas/ sadetettu	Ranta- imeytetty	Muu			
Etelä-Suomen lääni (N=45)									
Altia Oyj *	Nurmijärvi	550	1 740	0	0	0	0	1 740	
Asikkalan kunnan vesilaitos	Asikkala, Kolavainen	6 070	1 100	0	0	0	0	1 100	
Elimäen vesihuoltolaitos	Elimäki	8 300	1 330	0	0	0	0	1 330	
Espoon Vesi	Espoo	232 200	0	0	0	0	55 070	55 070	
Forssan vesihuoltoliikelaitos	Forssa	17 200	5 200	0	0	0	0	5 200	
Hamina kaupungin vesilaitos	Hamina ja Vehkalahti	18 030	310	5 820	0	0	0	6 130	
Hangon vesi- ja viemärlaitos	Hanko	9 050	3 990	0	0	0	0	3 990	
Heinolan kaupungin vesihuoltolaitos	Heinola	18 510	3 940	0	0	0	0	3 940	
Helsingin Vesi	Helsinki	568 530	0	0	0	0	152 000	152 000	
Helsinki-Vantaan lentoaseman vesilaitos	Vantaa	13 000	730	0	0	0	0	730	
Höllolan vesihuoltolaitos	Salpakangas	15 000	2 300	0	0	0	0	2 300	
Hyvinkään Vesi	Hyvinkää	42 720	4 370	4 200	0	0	0	8 570	
Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy	Hauho, Lammi ja Tuulos	5 800	960	0	0	0	0	960	
Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy	Hämeenlinna ja Hattula	46 700	4 900	6 300	0	0	0	11 200	
Imatran Vesi	Imatra	29 000	5 910	0	0	0	880	6 790	
Janakkalan Vesi	Turenki	7 500	2 250	0	0	0	0	2 250	
Jokioisten Vedenhankinta Oy	Jokioinen	5 430	2 560	0	0	0	0	2 560	
Joutsenon vesi- ja viemärlaitos	Myllypuro, Joutseno	5 700	3 210	0	0	0	0	3 210	
Karjaan Vesi	Karjaa	6 200	1 180	0	0	0	0	1 180	
Karkkilan kaupungin vesihuoltolaitos	Toivike ja Haavisto, Karkkila	7 930	1 490	0	0	0	0	1 490	
Kauniaisten vesihuoltolaitos	Kauniainen	8 500	0	0	0	0	1 640	1 640	
Kirkkonummen vesihuoltolaitos	Kirkkonummi	21 490	0	0	0	0	1 800	1 800	
Kouvola Vesi	Kouvola	30 310	1 990	4 120	0	0	0	6 110	
Kuusankosken vesilaitos	Kuusankoski	18 600	0	0	0	0	3 500	3 500	
Kymen Vesi Oy	Anjalankoski	15 000	0	2 250	0	0	0	2 250	
Kymen Vesi Oy	Kotka	54 680	1 160	11 780	0	0	0	12 940	
Lahti Aqua Oy	Lahti	97 500	20 000	0	2 000	0	0	22 000	
Lappeenrannan vesilaitos	Lappeenranta, Huhtiniemi, Iltottula-Puslamäki	53 000	7 090	4 060	0	0	0	11 150	
Lohjan kaupungin vesi- ja viemärlaitos	Lohja	30 100	7 000	0	0	0	0	7 000	
Loviisan kaupungin vesilaitos	Loviisa	7 170	1 590	0	0	0	0	1 590	
Mäntsälän Vesi	Mäntsälä	10 670	1 420	110	0	0	0	1 530	
Nastolan vesihuoltolaitos	Nastola	11 000	2 210	0	0	0	0	2 210	
Nurmijärven vesilaitos	Klaukkala, Rajamäki	29 950	5 190	0	0	0	0	5 190	
Orimattilan Vesi Oy	Orimattila	10 000	2 240	0	0	0	0	2 240	
Porvoon Vesi	Porvoo	42 000	6 480	3 100	0	0	0	9 580	
Riihimäen vesihuoltoliikelaitos	Riihimäki	26 900	7 160	0	0	0	0	7 160	
Suomen Sokeri Oy *	Kirkkonummi	0	0	0	0	0	1 750	1 750	
Tammisaaren Vesi	Tammisaari	11 680	2 400	0	0	0	0	2 400	
Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	Järvenpää	37 490	2 730	3 480	0	0	0	6 210	
Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	Kerava	33 540	430	8 380	0	0	0	8 810	
Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	Sipoo	12 600	320	2 450	0	0	0	2 770	
Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä	Tuusula	31 800	4 310	1 240	0	0	0	5 550	
Valkealan vesilaitos	Kirkonkylä, Jokela, Valkeala	8 100	1 080	0	200	0	0	1 280	
Vantaan Vesi	Vantaa	190 000	1 900	0	0	0	36 140	38 040	
Vihdin Vesi	Vihti	22 020	3 000	0	0	0	0	3 000	
Länsi-Suomen lääni (N=74)									
Akaan kaupungin vesihuoltolaitos	Akaa	13 110	0	0	0	0	1 600	1 600	
Alajärven vesiosuuskunta	Alajärvi	6 370	1 070	0	0	0	0	1 070	
Alavuden vesilaitos	Alavus	9 300	1 490	0	0	0	0	1 490	
Euran kunnan vesihuoltolaitos	Eura	7 300	280	600	1 200	0	0	2 080	
Halikon kunnan vesihuoltolaitos	Halikko	8 030	1 070	0	0	0	0	1 070	
Harjavallan kaupungin vesilaitos	Harjavalta	7 420	1 270	0	0	0	0	1 270	
Huittisten kaupungin vesihuoltolaitos	Huittinen	8 780	2 890	0	0	0	0	2 890	
Hämeenkyrön kunnan vesilaitos, Kyröskosken Vesihuolto Oy	Mihari ja Kyröskoski	6 470	1 860	0	0	0	0	1 860	
Ikaalisten Vesi Oy	Ikaalinen	4 800	1 120	0	0	0	0	1 120	
Ilmajoen vesilaitos	Ilmajoki	10 350	2 170	0	0	0	0	2 170	
Jalasjärven vesilaitos	Jalasjärvi	6 210	1 660	0	0	0	0	1 660	
Jyväskylän vesilaitos	Janakka, Viitaniemi ja Vuontee	82 900	0	15 490	0	0	2 050	17 540	

Jämsän vesilaitos	Jämsä	13 000	2 700	0	0	0	0	2 700
Jämsänkosken vesilaitos	Jämsänkoski	6 470	1 580	0	0	0	0	1 580
Kaarinan kaupungin vesilaitos	Kaarina	21 950	3 650	0	0	0	0	3 650
Kangasalan Vesi, Kangasala	Kangasala	24 000	1 700	0	3 320	0	190	5 210
Kankaanpään kaupungin vesilaitos	Kankaanpää	12 500	2 390	0	0	0	0	2 390
Kannuksen vesiosuuskunta	Kannus	5 900	2 570	0	0	0	0	2 570
Kauhajoen Vesihuolto Oy	Kauhajoki	14 980	4 350	0	0	0	0	4 350
Kauhavan vesilaitos	Kauhava	6 500	1 300	0	0	0	0	1 300
Keuruun vesilaitos	Keuruu	7 800	1 600	0	0	0	0	1 600
Kokemäen Vesihuolto Oy	Kokemäki	7 900	1 910	0	0	0	0	1 910
Kokkolan vesilaitos	Kokkola	36 460	6 640	0	0	0	0	6 640
Kristiinankaupungin Vesi	Kristiinankaupunki	3 600	1 160	0	0	0	0	1 160
Kurikan vesilaitos	Kurikka	7 670	1 310	0	0	0	0	1 310
Laihian vesilaitos	Laihia	6 660	1 340	0	0	0	0	1 340
Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos	Laitila	5 300	1 180	0	0	0	0	1 180
Lakeuden Vesi Oy, Nurmo	Seinäjoki	11 900	1 690	0	0	0	0	1 690
Lapuan vesilaitos	Lapua	8 100	2 010	0	0	0	0	2 010
Laukaan vesi- ja viemärlaitos	Kirkonkylä ja Vihtavuori, Laukaa	7 380	1 190	0	0	0	0	1 190
Lempäälän kunnan vesilaitos	Lempäälä	15 100	1 150	0	0	0	2 410	3 560
Liedon vesiverkosto	Lieto	11 360	2 070	0	0	0	0	2 070
Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos	Sulajoki ja Lähteenkorva, Loimaa	11 900	2 640	0	0	0	0	2 640
Maatian vesilaitos	Nokia	27 600	3 130	0	0	2 150	0	5 280
Muuramen vesilaitos	Muurame	10 000	1 450	0	0	0	0	1 450
Mynämäen vesihuoltolaitos	Mynämäki	5 580	860	0	0	0	0	860
Mäntän Vesihuolto	Mänttä	6 200	1 350	0	0	0	0	1 350
Nakkilan kunnan vesilaitos	Nakkila	5 110	1 850	0	0	0	0	1 850
Noormarkun kunnan vesihuoltolaitos	Noormarkku	5 700	730	0	0	0	0	730
Nurmon vesilaitos *	Seinäjoki	800	2 820	0	0	0	0	2 820
Nykarleby stads vattenverk	Nykarleby	6 500	1 790	0	0	0	0	1 790
Oriveden kaupungin vesihuoltolaitos	Orivesi	5 900	1 260	0	0	0	0	1 260
Paimion vesihuoltolaitos	Paimio	8 300	1 600	0	0	0	0	1 600
Palokan vesilaitos	Palokka	10 700	1 680	0	0	0	0	1 680
Paraisten Vesi Oy	Parainen	7 760	0	0	0	0	1 010	1 010
Parkanon kaupungin vesilaitos	Parkano	6 240	1 110	0	0	0	0	1 110
Pedersöre Vatten Ab	Pännäinen	7 430	1 630	0	0	0	0	1 630
Pietarsaaren vesilaitos	Pietarsaari	19 630	0	0	0	0	6 240	6 240
Pihlavan vesilaitos	Pöytyä-Aura	6 000	1 400	0	0	0	0	1 400
Piikkiön vesilaitos	Piikkiö	6 830	960	0	0	0	0	960
Pirkkalan kunnan vesihuoltolaitos	Pirkkala	13 500	130	0	0	0	2 600	2 730
Porin Vesi	Harjakangas, Pori	75 660	0	15 100	0	0	0	15 100
Raisio-Naantalin vesilaitos, Naantali	Naantali	13 200	0	0	0	0	3 810	3 810
Raisio-Naantalin vesilaitos, Raisio	Raisio	23 000	0	0	0	0	6 370	6 370
Rauman Vesi	Rauma	36 780	0	0	0	0	7 530	7 530
Saarijärven Vesihuolto Oy	Saarijärvi	7 110	1 150	0	0	150	0	1 300
Salon Vesi	Salo	23 440	4 540	0	0	0	0	4 540
Seinäjoen vesilaitos	Seinäjoki	31 690	5 550	0	0	0	0	5 550
Smedsby vattenverk	Smedsby	7 500	1 080	0	0	0	0	1 080
Someron Vesihuolto Oy	Jyrkinharju ja Linnamäki, Somero	6 050	1 500	0	0	0	0	1 500
Suolahden vesilaitos	Suolahti	5 600	1 410	0	0	0	0	1 410
Säkylän varuskunnan ja kunnan vesilaitos *	Säkylä	7 300	2 140	0	0	0	0	2 140
Tampereen Vesi	Tampere	213 000	16 670	0	0	0	35 720	52 390
Toholammin Vesihuolto Oy	Toholampi	3 600	1 600	0	0	0	0	1 600
Turun Vesiliikelaitos	Turku	173 500	1 330	0	0	0	42 260	43 590
Uvilan vesilaitos	Uvila	11 670	2 020	0	0	0	0	2 020
Uudenkaupungin Vesi	Uusikaupunki	14 980	0	0	0	0	3 890	3 890
Vaajakosken vesilaitos, Janakka	Janakka	13 300	0	1 030	1 290	0	0	2 320
Vaasan vesilaitos	Vaasa	62 000	0	0	0	0	14 960	14 960
Valkeakosken kaupungin vesilaitos	Tyrynlahti,	17 250	0	0	0	0	3 000	3 000
Vammalan Vesi	Houhajarvi, Vammala	13 200	900	0	0	0	1 730	2 630
Ylöjärven kaupungin vesihuoltolaitos	Ylöjärvi	23 300	3 340	0	0	0	0	3 340
Ähtärin Vesihuolto Oy	Ähtäri	5 280	1 360	0	0	0	0	1 360
Äänekosken kaupungin vesilaitos	Häränvirta, Äänekoski	10 200	1 930	0	0	0	0	1 930
Itä-Suomen lääni (N=19)								
Iisalmen vesilaitos	Iisalmi	20 600	4 140	1 040	0	0	0	5 180
Joensuun Vesi	Joensuu	54 000	12 310	0	0	0	0	12 310
Kiteen vesikunta	Kitee	6 800	1 700	0	0	0	0	1 700
Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitos	Kiuruvesi	8 950	1 900	0	0	0	0	1 900
Kuopion Vesi	Kuopio	80 210	0	0	15 830	0	600	16 430
Lapinlahden kunnan vesilaitos *	Lapinlahti	4 300	4 310	20	0	0	0	4 330
Leppävirran kunnan vesihuoltolaitos	Leppävirta	7 840	1 080	0	0	0	0	1 080
Lieksan keskustan vesilaitos	Lieksa	7 100	980	0	0	0	0	980
Liperin kunnan vesihuoltolaitos	Liperi ja Ylämylly	6 600	1 310	0	0	0	0	1 310
Mikkelin vesilaitos	Mikkeli	38 150	5 360	1 200	1 200	0	0	7 760
Nilsian kaupungin vesi- ja viemärlaitos	Nilsia	3 000	770	0	0	0	0	770

Nurmeksen kaupungin vesilaitos	Kötsinmäki ja Kumpulampi, Nurmnes	6 500	1 140	0	0	0	0	1 140
Outokummun vesi- ja viemärlaitos	Outokumpu	6 520	1 470	0	0	0	0	1 470
Pieksämäen kaupungin vesilaitos	Kukkarojärvi, Pieksämäki	16 000	1 800	1 000	0	0	0	2 800
Pyhäselän kunnan vesilaitos	Elovaara, Lähdekorpi ja Reijola, Pyhäselkä	6 710	860	0	0	0	0	860
Savonlinnan Vesi	Vääräsaari, Savonlinna	24 040	500	0	0	0	3 770	4 270
Siilinjärven kunnan vesihuoltolaitos	Siilinjärvi	15 790	2 070	0	840	0	0	2 910
Suonenjoen kaupungin vesilaitos	Suonenjoki	5 300	1 400	0	0	0	0	1 400
Varkauden kaupungin vesi- ja viemärlaitos	Varkaus	22 710	5 090	0	0	0	0	5 090
Oulun lääni (N=24)								
Haapajärven Vesi Oy	Haapajärvi	8 000	1 600	0	0	0	0	1 600
Haapaveden kaupungin vesilaitos	Haapavesi	7 000	2 890	0	0	0	0	2 890
Haukiputaan Vesi	Haukipudas	18 090	2 270	0	0	0	0	2 270
Iin kunnan vesihuoltolaitos	Ii	6 850	1 180	0	0	0	0	1 180
Kajaanin Vesi	Kajaani	32 500	6 050	0	0	0	0	6 050
Kempeleen Vesihuolto Oy	Kempele	15 290	2 220	0	0	0	0	2 220
Kiimingin Vesi	Kiiminki	12 380	1 400	0	0	0	0	1 400
Kuhmon kaupungin vesilaitos	Kuhmo	6 780	1 290	0	0	0	0	1 290
Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta	Kuusamo	14 000	2 960	0	0	0	0	2 960
Limingan Vesihuolto Oy	Liminka	8 790	1 200	0	0	0	0	1 200
Muhoksen Vesihuolto Oy	Muhos	8 500	1 750	0	0	0	0	1 750
Nivalan Vesihuolto Oy	Nivala	10 550	2 700	0	0	0	0	2 700
Osuuskunta Valkeavesi	Kalajoki	9 200	2 660	0	0	0	0	2 660
Oulaisten vesiosuuskunta	Oulainen	8 000	1 430	0	0	0	0	1 430
Oulun Vesi	Oulu	129 300	700	0	0	0	26 030	26 730
Oulunsalon Vesihuolto Oy	Oulunsalo	9 430	1 100	0	0	0	0	1 100
Paavolan Vesi Oy	Ruukki ja Siikajoki	6 400	1 380	0	0	0	0	1 380
Pyhäjärven kaupungin vesilaitos	Pyhäjärvi	6 000	2 300	0	0	0	0	2 300
Raahen Vesi Oy	Raahe ja Pattijoki	23 000	6 090	0	0	0	0	6 090
Sievin vesiosuuskunta	Sievi	4 990	1 190	0	0	0	0	1 190
Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos	Sotkamo	7 800	1 740	0	0	0	0	1 740
Suomussalmen vesilaitos	Suomussalmi	6 000	1 030	0	0	0	0	1 030
Vihannin vesiosuuskunta *	Vihanti	2 150	1 210	0	0	0	0	1 210
Ylivieskan vesiosuuskunta	Ylivieska	13 600	2 210	0	0	0	0	2 210
Lapin lääni (N=7)								
Kemin Vesi	Kemi	22 770	5 000	0	0	0	0	5 000
Keminmaan Vesi Oy	Keminmaa	8 700	1 630	0	0	0	0	1 630
Kostamon vesilaitos	Kostamo, Kemijärvi	7 500	1 460	0	0	0	0	1 460
Napapiirin Vesi	Saarenkylä, Ylikylä, Vaarala, Koskenkylä	11 390	2 020	0	0	0	0	2 020
Napapiirin Vesi, Rovaniemi	Rovaniemi	34 760	7 560	0	0	0	0	7 560
Sodankylän Vesi Oy	Sodankylä	6 500	1 760	0	0	0	0	1 760
Tornion Vesi Oy	Tornio	21 970	4 060	0	0	0	0	4 060
Ahvenanmaan maakunta (N=1)								
Dalkarby vattenverk	Jomala	21 000	0	0	0	0	5 750	5 750
		4 103 690	380 680	92 770	25 880	2 300	424 300	925 930
YHTEENSÄ		N=170	77 %	41,1 %	10,0 %	2,8 %	0,2 %	45,8 %

Liitetaulukko 2: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistoissa.

(Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i>	8	1 320	99,4	5	1 642	99,7	4	1 788	99,8	3	5 619	99,9
Enterokokit	7	395	98,2	0	346	100,0	0	310	100,0	3	1 078	99,7
Kemialliset laatuvaatimukset												
Akryyliamidi		0			0			0			1	100,0
Antimoni	0	59	100,0	0	34	100,0	0	50	100,0	0	124	100,0
Arseeni	0	142	100,0	0	167	100,0	0	119	100,0	0	459	100,0
Bentseeni	0	40	100,0	0	34	100,0	0	48	100,0	0	113	100,0
Bentso(a)pyreeni	0	38	100,0	1	36	97,2	0	47	100,0	0	76	100,0
Boori	0	57	100,0	0	36	100,0	0	57	100,0	0	115	100,0
Bromaatti	0	10	100,0	0	12	100,0	0	8	100,0	0	90	100,0
Kadmium	1	163	99,4	1	175	99,4	0	161	100,0	0	477	100,0
Kromi	0	165	100,0	0	175	100,0	0	164	100,0	0	463	100,0
Kupari	0	171	100,0	0	194	100,0	0	189	100,0	0	498	100,0
Syanidit	0	46	100,0	0	29	100,0	0	59	100,0	0	95	100,0
1,2-dikloorietaani	0	39	100,0	0	36	100,0	0	49	100,0	0	114	100,0
Epikloorihydriini	0	3	100,0	0	1	100,0	0	2	100,0	0	2	100,0
Fluoridi	1	183	99,5	2	195	99,0	0	139	100,0	10	631	98,4
Lyijy	0	165	100,0	1	177	99,4	0	162	100,0	0	465	100,0
Elohopea	0	139	100,0	0	162	100,0	0	122	100,0	0	456	100,0
Nikkeli	1	169	99,4	4	201	98,0	7	201	96,5	0	463	100,0
Nitraatti	1	282	99,6	0	280	100,0	0	275	100,0	0	666	100,0
Nitriitti	0	306	100,0	0	306	100,0	0	299	100,0	2	2 036	99,9
Torjunta-aineet	3	2 102	99,9	0	2 704	100,0	0	1 331	100,0	5	14 777	100,0
Torjunta-aineet yhteensä	0	36	100,0	0	49	100,0	0	35	100,0	0	191	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	0	49	100,0	1	44	97,7	0	57	100,0	0	117	100,0
Seleeni	0	57	100,0	0	33	100,0	0	56	100,0	0	128	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	41	100,0	0	44	100,0	0	52	100,0	1	172	99,4
Trihalometaanit yhteensä	0	37	100,0	2	42	95,2	0	29	100,0	0	188	100,0
Vinyylikloridi	0	26	100,0	0	15	100,0	0	26	100,0	0	83	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	45	100,0	0	35	100,0	0	54	100,0	0	101	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	22	6 285	99,6	17	7 204	99,8	11	5 889	99,8	24	29 798	99,9
Laatusuosituks												
Alumiini	19	234	91,9	8	284	97,2	5	210	97,6	3	1 257	99,8
Ammonium	0	923	100,0	0	1 251	100,0	0	1 087	100,0	0	4 551	100,0
Kloridi	0	188	100,0	0	200	100,0	0	178	100,0	0	798	100,0
Mangaani	44	1 010	95,6	31	1 358	97,7	7	1 195	99,4	42	4 830	99,1
Rauta	62	1 056	94,1	51	1 373	96,3	17	1 197	98,6	88	5 119	98,3
Sulfaatti	0	157	100,0	0	173	100,0	0	151	100,0	0	602	100,0
Natrium	0	144	100,0	0	166	100,0	0	121	100,0	0	482	100,0
Hapettuvuus	3	263	98,9	5	256	98,0	0	246	100,0	1	682	99,9
<i>Clostridium perfringens</i>	0	53	100,0	0	72	100,0	0	81	100,0	0	1 877	100,0
Koliformiset bakteerit	41	1 362	97,0	18	1 746	99,0	31	1 818	98,3	35	5 594	99,4
Pesäkkeiden lukumäärä	34	606	94,4	15	556	97,3	18	903	98,0	17	2 068	99,2
pH	165	1 225	86,5	31	1 505	97,9	28	1 500	98,1	3	5 395	99,9
Sähköjohtavuus	0	999	100,0	0	1 452	100,0	0	1 296	100,0	0	4 899	100,0
Haju	15	1 065	98,6	6	1 508	99,6	7	1 370	99,5	53	5 301	99,0
Maku	7	998	99,3	10	1 429	99,3	5	1 308	99,6	27	5 192	99,5
Sameus	20	1 023	98,0	33	1 482	97,8	7	1 230	99,4	53	5 199	99,0
Väri	31	1 021	97,0	31	1 479	97,9	3	1 210	99,8	30	5 152	99,4
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	50	100,0	0	49	100,0	0	60	100,0	0	387	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	441	12 377	96,4	239	16 339	98,5	128	15 161	99,2	352	59 385	99,4

Liitetaulukko 3: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet keskiuurten laitosten ja EU-laitosten aineistoissa.

(Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	10 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset						
<i>Escherichia coli</i>	17	4 750	99,6	3	5 619	99,9
Enterokokit	7	1 051	99,3	3	1 078	99,7
Kemialliset laatuvaatimukset						
Akryyliamidi		0		0	1	100,0
Antimoni	0	143	100,0	0	124	100,0
Arseeni	0	428	100,0	0	459	100,0
Bentseeni	0	122	100,0	0	113	100,0
Bentso(a)pyreeni	1	121	99,2	0	76	100,0
Boori	0	150	100,0	0	115	100,0
Bromaatti	0	30	100,0	0	90	100,0
Kadmium	2	499	99,6	0	477	100,0
Kromi	0	504	100,0	0	463	100,0
Kupari	0	554	100,0	0	498	100,0
Syanidit	0	134	100,0	0	95	100,0
1,2-dikloorietaani	0	124	100,0	0	114	100,0
Epikloorihydriini	0	6	100,0	0	2	100,0
Fluoridi	3	517	99,4	10	631	98,4
Lyijy	1	504	99,8	0	465	100,0
Elohopea	0	423	100,0	0	456	100,0
Nikkeli	12	571	97,9	0	463	100,0
Nitraatti	1	837	99,9	0	666	100,0
Nitriitti	0	911	100,0	2	2 036	99,9
Torjunta-aineet	3	6 137	100,0	5	14 777	100,0
Torjunta-aineet yhteensä	0	120	100,0	0	191	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	1	150	99,3	0	117	100,0
Seleeni	0	146	100,0	0	128	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	137	100,0	1	172	99,4
Trihalometaanit yhteensä	2	108	98,1	0	188	100,0
Vinyylikloridi	0	67	100,0	0	83	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	134	100,0	0	101	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	50	19 378	99,7	24	29 798	99,9
Laatusuosituks						
Alumiini	32	728	95,6	3	1 257	99,8
Ammonium	0	3 261	100,0	0	4 551	100,0
Kloridi	0	566	100,0	0	798	100,0
Mangaani	82	3 563	97,7	42	4 830	99,1
Rauta	130	3 626	96,4	88	5 119	98,3
Sulfaatti	0	481	100,0	0	602	100,0
Natrium	0	431	100,0	0	482	100,0
Hapettuvuus	8	765	99,0	1	682	99,9
<i>Clostridium perfringens</i>	0	206	100,0	0	1 877	100,0
Koliformiset bakteerit	90	4 926	98,2	35	5 594	99,4
Pesäkkeiden lukumäärä	67	2 065	96,8	17	2 068	99,2
pH	224	4 230	94,7	3	5 395	99,9
Sähkönjohtavuus	0	3 747	100,0	0	4 899	100,0
Haju	28	3 943	99,3	53	5 301	99,0
Maku	22	3 735	99,4	27	5 192	99,5
Sameus	60	3 735	98,4	53	5 199	99,0
Väri	65	3 710	98,2	30	5 152	99,4
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	159	100,0	0	387	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	808	43 877	98,2	352	59 385	99,4

Liite 4: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten aineistoissa. (Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i>	8	1 148	99,3	4	1 523	99,7	4	1 713	99,8	3	3 439	99,9
Enterokokit	7	367	98,1	0	320	100,0	0	281	100,0	3	770	99,6
Kemialliset laatuvaatimukset												
Akryyliamidi		0			0			0			1	100,0
Antimoni	0	57	100,0	0	31	100,0	0	49	100,0	0	84	100,0
Arseeni	0	138	100,0	0	155	100,0	0	113	100,0	0	322	100,0
Bentseeni	0	39	100,0	0	30	100,0	0	47	100,0	0	57	100,0
Bentso(a)pyreeni	0	34	100,0	1	33	97,0	0	47	100,0	0	40	100,0
Boori	0	55	100,0	0	33	100,0	0	55	100,0	0	65	100,0
Bromaatti	0	6	100,0	0	7	100,0	0	7	100,0	0	20	100,0
Kadmium	1	157	99,4	1	162	99,4	0	155	100,0	0	336	100,0
Kromi	0	159	100,0	0	162	100,0	0	158	100,0	0	325	100,0
Kupari	0	164	100,0	0	181	100,0	0	177	100,0	0	349	100,0
Syanidit	0	44	100,0	0	26	100,0	0	58	100,0	0	54	100,0
1,2-dikloorietaani	0	37	100,0	0	32	100,0	0	48	100,0	0	58	100,0
Epikloorihydriini	0	3	100,0	0	1	100,0	0	2	100,0	0	1	100,0
Fluoridi	1	178	99,4	0	174	100,0	0	127	100,0	8	413	98,1
Lyijy	0	158	100,0	1	164	99,4	0	156	100,0	0	324	100,0
Elohopea	0	135	100,0	0	150	100,0	0	116	100,0	0	318	100,0
Nikkeli	1	162	99,4	4	188	97,9	7	195	96,4	0	322	100,0
Nitraatti	1	276	99,6	0	264	100,0	0	250	100,0	0	467	100,0
Nitriitti	0	279	100,0	0	254	100,0	0	265	100,0	0	555	100,0
Torjunta-aineet	3	1 878	99,8	0	2 194	100,0	0	1 295	100,0	0	7 233	100,0
Torjunta-aineet yhteensä	0	34	100,0	0	44	100,0	0	33	100,0	0	84	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	0	43	100,0	1	41	97,6	0	56	100,0	0	62	100,0
Seleeni	0	54	100,0	0	29	100,0	0	55	100,0	0	84	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	40	100,0	0	35	100,0	0	51	100,0	0	100	100,0
Trihalometaanit yhteensä	0	31	100,0	0	28	100,0	0	26	100,0	0	83	100,0
Vinyylikloridi	0	22	100,0	0	14	100,0	0	26	100,0	0	60	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	43	100,0	0	32	100,0	0	53	100,0	0	61	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	22	5 741	99,6	12	6 307	99,8	11	5 614	99,8	14	16 087	99,9
Laatusuositukset												
Alumiini	7	163	95,7	6	208	97,1	3	171	98,2	3	416	99,3
Ammonium	0	832	100,0	0	1 151	100,0	0	1 035	100,0	0	2 659	100,0
Kloridi	0	182	100,0	0	183	100,0	0	166	100,0	0	561	100,0
Mangaani	29	897	96,8	29	1 254	97,7	7	1 134	99,4	25	2 881	99,1
Rauta	57	937	93,9	46	1 260	96,3	17	1 129	98,5	51	2 901	98,2
Sulfaatti	0	151	100,0	0	163	100,0	0	138	100,0	0	364	100,0
Natrium	0	139	100,0	0	153	100,0	0	115	100,0	0	337	100,0
Hapettuvuus	3	206	98,5	5	231	97,8	0	222	100,0	1	429	99,8
<i>Clostridium perfringens</i>	0	17	100,0	0	18	100,0	0	36	100,0	0	296	100,0
Koliformiset bakteerit	41	1 180	96,5	17	1 624	99,0	31	1 737	98,2	33	3 329	99,0
Pesäkkeiden lukumäärä	33	471	93,0	14	501	97,2	18	855	97,9	15	1 483	99,0
pH	162	1 054	84,6	31	1 397	97,8	28	1 436	98,1	3	3 197	99,9
Sähkönjohtavuus	0	909	100,0	0	1 360	100,0	0	1 233	100,0	0	2 963	100,0
Haju	7	967	99,3	2	1 402	99,9	0	1 300	100,0	2	3 128	99,9
Maku	4	910	99,6	2	1 324	99,8	1	1 241	99,9	4	3 037	99,9
Sameus	17	924	98,2	32	1 374	97,7	5	1 169	99,6	24	2 999	99,2
Väri	23	924	97,5	26	1 371	98,1	3	1 147	99,7	17	3 003	99,4
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	48	100,0	0	41	100,0	0	55	100,0	0	108	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	383	10 911	96,5	210	15 015	98,6	113	14 319	99,2	178	34 091	99,5

Liitetaulukko 5: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien tekopohjavesilaitosten aineistoissa. (Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i>	0	25	100,0	1	5	80,0	0	9	100,0	0	507	100,0
Enterokokit	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	58	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset												
Akryyliamidi		0			0			0			0	
Antimoni		0			0			0		0	6	100,0
Arseeni		0		0	1	100,0	0	1	100,0	0	47	100,0
Bentseeni		0			0			0		0	11	100,0
Bentso(a)pyreeni	0	2	100,0		0			0		0	4	100,0
Boori		0			0			0		0	6	100,0
Bromaatti	0	2	100,0		0			0		0	6	100,0
Kadmium	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	47	100,0
Kromi	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	44	100,0
Kupari	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	53	100,0
Syanidit		0			0			0		0	6	100,0
1,2-dikloorietaani		0			0			0		0	12	100,0
Epikloorihydriini		0			0			0			0	
Fluoridi	0	1	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	2	114	98,2
Lyijy	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	47	100,0
Elohopea		0		0	1	100,0	0	1	100,0	0	47	100,0
Nikkeli	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	47	100,0
Nitraatti	0	2	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	67	100,0
Nitriitti	0	3	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	55	100,0
Torjunta-aineet		0			0			0				
Torjunta-aineet yhteensä		0			0			0				
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	0	2	100,0		0			0		0	6	100,0
Seleeni		0			0			0		0	6	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä		0			0			0		0	17	100,0
Trihalometaanit yhteensä	0	2	100,0		0			0		0	22	100,0
Vinyylikloridi	0	2	100,0		0			0		0	12	100,0
Kloorifenolit yhteensä		0			0			0		0	6	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	0	53	100,0	1	16	93,8	0	20	100,0	2	1 253	99,8
Laatusuosituks												
Alumiini	0	5	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	181	100,0
Ammonium	0	19	100,0									
Kloridi	0	1	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	55	100,0
Mangaani	2	20	90,0	2	5	60,0	0	9	100,0	13	496	97,4
Rauta	0	20	100,0	0	5	100,0	0	15	100,0	6	527	98,9
Sulfaatti		0		0	1	100,0	0	1	100,0	0	50	100,0
Natrium	0	1	100,0	0	1	100,0	0	1	100,0	0	50	100,0
Hapettuvuus	0	4	100,0	0	1	100,0	0	7	100,0	0	39	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>		0			0			0		0	384	100,0
Koliformiset bakteerit	0	26	100,0	1	5	80,0	0	16	100,0	1	572	99,8
Pesäkkeiden lukumäärä	0	10	100,0	0	1	100,0	0	16	100,0	1	143	99,3
pH	1	24	95,8	0	5	100,0	0	9	100,0	0	524	100,0
Sähkönjohtavuus	0	20	100,0	0	5	100,0	0	9	100,0	0	483	100,0
Haju	0	19	100,0	0	5	100,0	0	11	100,0	18	505	96,4
Maku	1	19	94,7	0	5	100,0	0	11	100,0	7	502	98,6
Sameus	0	23	100,0	0	5	100,0	0	9	100,0	3	552	99,5
Väri	0	20	100,0	0	5	100,0	0	9	100,0	1	496	99,8
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä		0			0			0		0	36	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	4	231	98,3	3	51	94,1	0	125	100,0	50	5 595	99,1

Liitetaulukko 6: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokkaan kuuluvien pintavesilaitosten aineistoissa.

(Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i>	0	147	100,0	0	90	100,0	0	66	100,0	0	1 673	100,0
Enterokokit	0	26	100,0	0	17	100,0	0	28	100,0	0	250	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset												
Akryyliamidi		0			0			0			0	
Antimoni	0	2	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	34	100,0
Arseeni	0	4	100,0	0	11	100,0	0	5	100,0	0	90	100,0
Bentseeni	0	1	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	45	100,0
Bentso(a)pyreeni	0	2	100,0	0	3	100,0	0	0		0	32	100,0
Boori	0	2	100,0	0	3	100,0	0	2	100,0	0	44	100,0
Bromaatti	0	2	100,0	0	5	100,0	0	1	100,0	0	64	100,0
Kadmium	0	4	100,0	0	12	100,0	0	5	100,0	0	94	100,0
Kromi	0	4	100,0	0	12	100,0	0	5	100,0	0	94	100,0
Kupari	0	5	100,0	0	12	100,0	0	11	100,0	0	96	100,0
Syanidit	0	2	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	35	100,0
1,2-dikloorietaani	0	2	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	44	100,0
Epikloorihydriini		0			0			0			1	100,0
Fluoridi	0	4	100,0	0	13	100,0	0	11	100,0	0	104	100,0
Lyijy	0	5	100,0	0	12	100,0	0	5	100,0	0	94	100,0
Elohopea	0	4	100,0	0	11	100,0	0	5	100,0	0	91	100,0
Nikkeli	0	5	100,0	0	12	100,0	0	5	100,0	0	94	100,0
Nitraatti	0	4	100,0	0	12	100,0	0	24	100,0	0	132	100,0
Nitriitti	0	24	100,0	0	49	100,0	0	33	100,0	2	1 426	99,9
Torjunta-aineet	0	224	100,0	0	510	100,0	0	36	100,0	5	5 577	99,9
Torjunta-aineet yhteensä	0	2	100,0	0	5	100,0	0	2	100,0	0	83	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	0	4	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	49	100,0
Seleeni	0	3	100,0	0	4	100,0	0	1	100,0	0	38	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	1	100,0	0	8	100,0	0	1	100,0	1	55	98,2
Trihalometaanit yhteensä	0	4	100,0	2	14	85,7	0	3	100,0	0	83	100,0
Vinyylikloridi	0	2	100,0	0	1	100,0		0		0	11	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	2	100,0	0	3	100,0	0	1	100,0	0	34	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	0	491	100,0	2	834	99,8	0	255	100,0	8	10 467	99,9
Laatusuositukset												
Alumiini	12	66	81,8	2	75	97,3	2	38	94,7	0	660	100,0
Ammonium	0	72	100,0	0	79	100,0	0	43	100,0	0	1 420	100,0
Kloridi	0	5	100,0	0	12	100,0	0	11	100,0	0	182	100,0
Mangaani	13	93	86,0	0	83	100,0	0	52	100,0	4	1 453	99,7
Rauta	5	99	94,9	5	92	94,6	0	53	100,0	31	1 691	98,2
Sulfaatti	0	6	100,0	0	9	100,0	0	12	100,0	0	188	100,0
Natrium	0	4	100,0	0	12	100,0	0	5	100,0	0	95	100,0
Hapettuvuus	0	53	100,0	0	23	100,0	0	17	100,0	0	214	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>	0	36	100,0	0	54	100,0	0	45	100,0	0	1 197	100,0
Koliformiset bakteerit	0	156	100,0	0	93	100,0	0	65	100,0	1	1 693	99,9
Pesäkkeiden lukumäärä	1	125	99,2	1	46	97,8	0	32	100,0	1	442	99,8
pH	2	147	98,6	0	84	100,0	0	55	100,0	0	1 674	100,0
Sähkönjohtavuus	0	70	100,0	0	82	100,0	0	54	100,0	0	1 453	100,0
Haju	8	79	89,9	3	84	96,4	7	59	88,1	33	1 668	98,0
Maku	2	69	97,1	7	84	91,7	4	56	92,9	16	1 653	99,0
Sameus	3	76	96,1	1	87	98,9	2	52	96,2	26	1 648	98,4
Väri	8	77	89,6	5	87	94,3	0	54	100,0	12	1 653	99,3
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	2	100,0	0	8	100,0	0	5	100,0	0	243	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	54	1 235	95,6	24	1 094	97,8	15	708	97,9	124	19 227	99,4

Liitetaulukko 7: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden valvontatutkimustulosten prosentuaaliset osuudet pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten aineistoissa.

(Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten määrä, N=valvontatutkimustulosten määrä)

	Pohjavesi			Tekopohjavesi			Pintavesi		
	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%	Nylitys	N	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset									
<i>Escherichia coli</i>	21	7 891	99,7	1	546	99,8	0	1 976	100,0
Enterokokit	10	1 738	99,4	0	62	100,0	0	321	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset									
Akryyliamidi	0	1	100,0	0	0		0	0	
Antimoni	0	221	100,0	0	6	100,0	0	40	100,0
Arseeni	0	728	100,0	0	49	100,0	0	110	100,0
Bentseeni	0	173	100,0	0	11	100,0	0	50	100,0
Bentso(a)pyreeni	1	154	99,4	0	6	100,0	0	37	100,0
Boori	0	208	100,0	0	6	100,0	0	51	100,0
Bromaatti	0	40	100,0	0	8	100,0	0	72	100,0
Kadmium	2	810	99,8	0	51	100,0	0	115	100,0
Kromi	0	804	100,0	0	48	100,0	0	115	100,0
Kupari	0	871	100,0	0	57	100,0	0	124	100,0
Syanidit	0	182	100,0	0	6	100,0	0	41	100,0
1,2-dikloorietaani	0	175	100,0	0	12	100,0	0	50	100,0
Epikloorihydrini	0	7	100,0	0	0		0	1	100,0
Fluoridi	9	892	99,0	2	117	98,3	0	132	100,0
Lyijy	1	802	99,9	0	51	100,0	0	116	100,0
Elohopea	0	719	100,0	0	49	100,0	0	111	100,0
Nikkeli	12	867	98,6	0	51	100,0	0	116	100,0
Nitraatti	1	1 257	99,9	0	71	100,0	0	172	100,0
Nitriitti	0	1 353	100,0	0	60	100,0	2	1 532	99,9
Torjunta-aineet	0	7 233	100,0	0	1 967	100,0	5	5 577	99,9
Torjunta-aineet yhteensä	0	84	100,0	0	24	100,0	0	83	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	1	202	99,5	0	8	100,0	0	57	100,0
Seleeni	0	222	100,0	0	6	100,0	0	46	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	226	100,0	0	17	100,0	1	65	98,5
Trihalometaanit yhteensä	0	168	100,0	0	24	100,0	2	104	98,1
Vinyylikloridi	0	122	100,0	0	14	100,0	0	14	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	189	100,0	0	6	100,0	0	40	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	58	28 339	99,8	3	3 333	99,9	10	11 268	99,9
Laatusuositukset									
Alumiini	19	970	98,0	0	188	100,0	16	839	98,1
Ammonium	0	5 729	100,0	0	505	100,0	0	1 614	100,0
Kloridi	0	1 092	100,0	0	58	100,0	0	210	100,0
Mangaani	89	6 218	98,6	17	530	96,8	17	1 681	99,0
Rauta	179	6 283	97,2	6	567	98,9	41	1 935	97,9
Sulfaatti	0	816	100,0	0	52	100,0	0	215	100,0
Natrium	0	744	100,0	0	53	100,0	0	116	100,0
Hapettavuus	9	1 088	99,2	0	51	100,0	0	307	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>	0	373	100,0	0	384	100,0	0	1 332	100,0
Koliformiset bakteerit	142	7 947	98,2	2	619	99,7	1	2 007	99,95
Pesäkkeiden lukumäärä	80	3 310	97,6	1	170	99,4	3	645	99,5
pH	244	7 144	96,6	1	562	99,8	2	1 960	99,9
Sähköjohtavuus	0	6 515	100,0	0	517	100,0	0	1 659	100,0
Haju	12	6 851	99,8	18	540	96,7	51	1 890	97,3
Maku	12	6 570	99,8	8	537	98,5	29	1 862	98,4
Sameus	86	6 520	98,7	3	589	99,5	32	1 863	98,3
Väri	77	6 507	98,8	1	530	99,8	25	1 871	98,7
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	252	100,0	0	36	100,0	0	258	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	949	74 929	98,7	57	6 488	99,1	217	22 264	99,0

Liitetaulukko 8: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden laitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.

(Ntutkitut=tutkittujen laitosten määrä, %tutkitut=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista, Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk (N=440)				100 ≤ 400 m ³ /vrk (N=188)				400 ≤ 1 000 m ³ /vrk (N=111)				> 1 000 m ³ /vrk (N=170)			
	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset																
<i>Escherichia coli</i>	432	98,2	4	99,1	181	96,3	5	97,2	109	98,2	4	96,3	168	98,8	2	98,8
Enterokokit	214	48,6	5	97,7	152	80,9	0	100,0	88	79,3	0	100,0	163	95,9	2	98,8
Kemialliset laatuvaatimukset																
Akryyliamidi	0	0,0			0	0,0			0	0,0			1	0,6	0	100,0
Antimoni	58	13,2	0	100,0	31	16,5	0	100,0	32	28,8	0	100,0	42	24,7	0	100,0
Arseeni	132	30,0	0	100,0	140	74,5	0	100,0	78	70,3	0	100,0	152	89,4	0	100,0
Bentseeni	40	9,1	0	100,0	31	16,5	0	100,0	26	23,4	0	100,0	43	25,3	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	38	8,6	0	100,0	33	17,6	1	97,0	25	22,5	0	100,0	32	18,8	0	100,0
Boori	57	13,0	0	100,0	33	17,6	0	100,0	35	31,5	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Bromaatti	10	2,3	0	100,0	11	5,9	0	100,0	6	5,4	0	100,0	23	13,5	0	100,0
Kadmium	149	33,9	1	99,3	147	78,2	1	99,3	82	73,9	0	100,0	157	92,4	0	100,0
Kromi	154	35,0	0	100,0	145	77,1	0	100,0	84	75,7	0	100,0	156	91,8	0	100,0
Kupari	161	36,6	0	100,0	149	79,3	0	100,0	85	76,6	0	100,0	160	94,1	0	100,0
Syanidit	46	10,5	0	100,0	27	14,4	0	100,0	36	32,4	0	100,0	39	22,9	0	100,0
1,2-dikloorietaani	39	8,9	0	100,0	34	18,1	0	100,0	26	23,4	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Epikloorihydriini	3	0,7	0	100,0	1	0,5	0	100,0	2	1,8	0	100,0	2	1,2	0	100,0
Fluoridi	152	34,5	1	99,3	141	75,0	1	99,3	81	73,0	0	100,0	157	92,4	5	96,8
Lyijy	154	35,0	0	100,0	148	78,7	1	99,3	82	73,9	0	100,0	155	91,2	0	100,0
Elohopea	131	29,8	0	100,0	138	73,4	0	100,0	78	70,3	0	100,0	153	90,0	0	100,0
Nikkeli	154	35,0	1	99,4	145	77,1	1	99,3	83	74,8	2	97,6	155	91,2	0	100,0
Nitraatti	185	42,0	1	99,5	158	84,0	0	100,0	94	84,7	0	100,0	160	94,1	0	100,0
Nitriitti	199	45,2	0	100,0	140	74,5	0	100,0	76	68,5	0	100,0	136	80,0	2	98,5
Torjunta-aineet	34	7,7	1	97,1	39	20,7	0	100,0	27	24,3	0	100,0	61	35,9	3	95,1
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	48	10,9	0	100,0	36	19,1	1	97,2	34	30,6	0	100,0	41	24,1	0	100,0
Seleeni	57	13,0	0	100,0	30	16,0	0	100,0	35	31,5	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	41	9,3	0	100,0	38	20,2	0	100,0	29	26,1	0	100,0	55	32,4	1	98,2
Trihalometaanit yhteensä	37	8,4	0	100,0	33	17,6	1	97,0	18	16,2	0	100,0	56	32,9	0	100,0
Vinyylikloridi	26	5,9	0	100,0	14	7,4	0	100,0	14	12,6	0	100,0	27	15,9	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	45	10,2	0	100,0	32	17,0	0	100,0	32	28,8	0	100,0	38	22,4	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	2 796		14	99,5	2 207		12	99,5	1 397		6	99,6	2 464		15	99,4
Laatusuosituks																
Alumiini	140	31,8	7	95,0	119	63,3	2	98,3	69	62,2	2	97,1	134	78,8	2	98,5
Ammonium	402	91,4	0	100,0	181	96,3	0	100,0	108	97,3	0	100,0	167	98,2	0	100,0
Kloridi	152	34,5	0	100,0	144	76,6	0	100,0	84	75,7	0	100,0	153	90,0	0	100,0
Mangaani	428	97,3	21	95,1	185	98,4	16	91,4	111	100,0	4	96,4	170	100,0	16	90,6
Rauta	431	98,0	36	91,6	185	98,4	25	86,5	110	99,1	9	91,8	170	100,0	33	80,6
Sulfaatti	144	32,7	0	100,0	136	72,3	0	100,0	81	73,0	0	100,0	157	92,4	0	100,0
Natrium	139	31,6	0	100,0	135	71,8	0	100,0	73	65,8	0	100,0	155	91,2	0	100,0
Hapettuvuus	161	36,6	3	98,1	124	66,0	4	96,8	75	67,6	0	100,0	132	77,6	1	99,2
<i>Clostridium perfringens</i>	17	3,9	0	100,0	19	10,1	0	100,0	12	10,8	0	100,0	48	28,2	0	100,0
Koliformiset bakteerit	436	99,1	22	95,0	186	98,9	15	91,9	111	100,0	11	90,1	169	99,4	16	90,5
Pesäkkeiden lukumäärä	246	55,9	14	94,3	164	87,2	10	93,9	94	84,7	6	93,6	158	92,9	14	91,1
pH	437	99,3	99	77,3	184	97,9	18	90,2	111	100,0	8	92,8	170	100,0	3	98,2
Sähköjohtavuus	419	95,2	0	100,0	184	97,9	0	100,0	110	99,1	0	100,0	169	99,4	0	100,0
Haju	430	97,7	8	98,1	185	98,4	6	96,8	109	98,2	1	99,1	169	99,4	9	94,7
Maku	416	94,5	7	98,3	178	94,7	5	97,2	106	95,5	2	98,1	164	96,5	8	95,1
Sameus	429	97,5	14	96,7	184	97,9	12	93,5	109	98,2	6	94,5	170	100,0	17	90,0
Väri	422	95,9	14	96,7	185	98,4	17	90,8	110	99,1	2	98,2	170	100,0	14	91,8
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	36	8,2	0	100,0	35	18,6	0	100,0	25	22,5	0	100,0	56	32,9	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	5 285		245	95,4	2 713		130	95,2	1 608		51	96,8	2 681		133	95,0

Liitetaulukko 9: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden keski suurten laitosten ja EU-laitosten prosentuaaliset osuudet.
(N_{tutkitut}=tutkittujen laitosten määrä, %_{tutkitut}=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista,
N_{ylitys}=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	10 ≤ 1 000 m ³ /vrk (N=739)				> 1 000 m ³ /vrk (N=170)			
	N _{tutkitut}	% _{tutkitut}	N _{ylitys}	%	N _{tutkitut}	% _{tutkitut}	N _{ylitys}	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset								
<i>Escherichia coli</i>	722	97,7	13	98,2	168	98,8	2	98,8
Enterokokit	454	61,4	5	98,9	163	95,9	2	98,8
Kemialliset laatuvaatimukset								
Akryyliamidi	0	0,0	0		1	0,6	0	100,0
Antimoni	121	16,4	0	100,0	42	24,7	0	100,0
Arseeni	350	47,4	0	100,0	152	89,4	0	100,0
Bentseeni	97	13,1	0	100,0	43	25,3	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	96	13,0	1	99,0	32	18,8	0	100,0
Boori	125	16,9	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Bromaatti	27	3,7	0	100,0	23	13,5	0	100,0
Kadmium	378	51,2	2	99,5	157	92,4	0	100,0
Kromi	383	51,8	0	100,0	156	91,8	0	100,0
Kupari	395	53,5	0	100,0	160	94,1	0	100,0
Syanidit	109	14,7	0	100,0	39	22,9	0	100,0
1,2-dikloorietaani	99	13,4	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Epikloorihydrini	6	0,8	0	100,0	2	1,2	0	100,0
Fluoridi	374	50,6	2	99,5	157	92,4	5	96,8
Lyijy	384	52,0	1	99,7	155	91,2	0	100,0
Elohopea	347	47,0	0	100,0	153	90,0	0	100,0
Nikkeli	382	51,7	4	99,0	155	91,2	0	100,0
Nitraatti	437	59,1	1	99,8	160	94,1	0	100,0
Nitriitti	415	56,2	0	100,0	136	80,0	2	98,5
Torjunta-aineet	100	13,5	1	99,0	61	35,9	3	95,1
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	118	16,0	1	99,2	41	24,1	0	100,0
Seleeni	122	16,5	0	100,0	44	25,9	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	108	14,6	0	100,0	55	32,4	1	98,2
Trihalometaanit yhteensä	88	11,9	1	98,9	56	32,9	0	100,0
Vinyylikloridi	54	7,3	0	100,0	27	15,9	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	109	14,7	0	100,0	38	22,4	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	6 400		32	99,5	2 464		15	99,4
Laatusuositukset								
Alumiini	328	44,4	11	96,6	134	78,8	2	98,5
Ammonium	691	93,5	0	100,0	167	98,2	0	100,0
Kloridi	380	51,4	0	100,0	153	90,0	0	100,0
Mangaani	724	98,0	41	94,3	170	100,0	16	90,6
Rauta	726	98,2	70	90,4	170	100,0	33	80,6
Sulfaatti	361	48,8	0	100,0	157	92,4	0	100,0
Natrium	347	47,0	0	100,0	155	91,2	0	100,0
Hapettuvuus	360	48,7	7	98,1	132	77,6	1	99,2
<i>Clostridium perfringens</i>	48	6,5	0	100,0	48	28,2	0	100,0
Koliformiset bakteerit	733	99,2	48	93,5	169	99,4	16	90,5
Pesäkkeiden lukumäärä	504	68,2	30	94,0	158	92,9	14	91,1
pH	732	99,1	125	82,9	170	100,0	3	98,2
Sähkönjohtavuus	713	96,5	0	100,0	169	99,4	0	100,0
Haju	724	98,0	15	97,9	169	99,4	9	94,7
Maku	700	94,7	14	98,0	164	96,5	8	95,1
Sameus	722	97,7	32	95,6	170	100,0	17	90,0
Väri	717	97,0	33	95,4	170	100,0	14	91,8
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	96	13,0	0	100,0	56	32,9	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	9 607		427	95,6	2 681		133	95,0

Liitetaulukko 10: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pohjavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.

(Ntutkitut=tutkittujen laitosten määrä, %tutkitut=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista, Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk (N=408)				100 ≤ 400 m ³ /vrk (N=173)				400 ≤ 1 000 m ³ /vrk (N=104)				> 1 000 m ³ /vrk (N=132)			
	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset																
<i>Escherichia coli</i>	403	98,8	4	99,0	166	96,0	4	97,6	102	98,1	4	96,1	130	98,5	2	98,5
Enterokokkit	205	50,2	5	97,6	140	80,9	0	100,0	81	77,9	0	100,0	126	95,5	2	98,4
Kemialliset laatuvaatimukset																
Akryyliamidi	0	0,0			0	0,0			0	0,0			1	0,8	0	100,0
Antimoni	56	13,7	0	100,0	29	16,8	0	100,0	31	29,8	0	100,0	30	22,7	0	100,0
Arseeni	128	31,4	0	100,0	131	75,7	0	100,0	73	70,2	0	100,0	118	89,4	0	100,0
Bentseeni	39	9,6	0	100,0	27	15,6	0	100,0	25	24,0	0	100,0	27	20,5	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	34	8,3	0	100,0	31	17,9	1	96,8	25	24,0	0	100,0	23	17,4	0	100,0
Boori	55	13,5	0	100,0	31	17,9	0	100,0	33	31,7	0	100,0	30	22,7	0	100,0
Bromaatti	6	1,5	0	100,0	7	4,0	0	100,0	5	4,8	0	100,0	5	3,8	0	100,0
Kadmium	143	35,0	1	99,3	138	79,8	1	99,3	77	74,0	0	100,0	121	91,7	0	100,0
Kromi	148	36,3	0	100,0	136	78,6	0	100,0	79	76,0	0	100,0	120	90,9	0	100,0
Kupari	154	37,7	0	100,0	140	80,9	0	100,0	79	76,0	0	100,0	123	93,2	0	100,0
Syanidit	44	10,8	0	100,0	25	14,5	0	100,0	35	33,7	0	100,0	26	19,7	0	100,0
1,2-dikloorietaani	37	9,1	0	100,0	31	17,9	0	100,0	25	24,0	0	100,0	29	22,0	0	100,0
Epikloorihydriini	3	0,7	0	100,0	1	0,6	0	100,0	2	1,9	0	100,0	1	0,8	0	100,0
Fluoridi	147	36,0	1	99,3	130	75,1	0	100,0	75	72,1	0	100,0	122	92,4	3	97,5
Lyijy	147	36,0	0	100,0	139	80,3	1	99,3	77	74,0	0	100,0	119	90,2	0	100,0
Elohopea	127	31,1	0	100,0	129	74,6	0	100,0	73	70,2	0	100,0	118	89,4	0	100,0
Nikkeli	147	36,0	1	99,3	136	78,6	1	99,3	78	75,0	2	97,4	119	90,2	0	100,0
Nitraatti	179	43,9	1	99,4	145	83,8	0	100,0	87	83,7	0	100,0	124	93,9	0	100,0
Nitriitti	187	45,8	0	100,0	129	74,6	0	100,0	70	67,3	0	100,0	102	77,3	0	100,0
Torjunta-aineet	32	7,8	1	96,9	34	19,7	0	100,0	25	24,0	0	100,0	34	25,8	0	100,0
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	43	10,5	0	100,0	34	19,7	1	97,1	33	31,7	0	100,0	26	19,7	0	100,0
Seleeni	54	13,2	0	100,0	27	15,6	0	100,0	34	32,7	0	100,0	30	22,7	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	40	9,8	0	100,0	32	18,5	0	100,0	28	26,9	0	100,0	34	25,8	0	100,0
Trihalometaanit yhteensä	31	7,6	0	100,0	25	14,5	0	100,0	15	14,4	0	100,0	27	20,5	0	100,0
Vinyylikloridi	22	5,4	0	100,0	13	7,5	0	100,0	14	13,5	0	100,0	16	12,1	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	43	10,5	0	100,0	30	17,3	0	100,0	31	29,8	0	100,0	26	19,7	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	2 654		14	99,5	2 036		9	99,6	1 312		6	99,5	1 807		7	99,6
Laatusuosituks																
Alumiini	129	31,6	5	96,1	106	61,3	1	99,1	63	60,6	1	98,4	102	77,3	2	98,0
Ammonium	371	90,9	0	100,0	166	96,0	0	100,0	102	98,1	0	100,0	129	97,7	0	100,0
Kloridi	146	35,8	0	100,0	133	76,9	0	100,0	78	75,0	0	100,0	119	90,2	0	100,0
Mangaani	397	97,3	18	95,5	170	98,3	15	91,2	104	100,0	4	96,2	132	100,0	10	92,4
Rauta	400	98,0	33	91,8	170	98,3	21	87,6	103	99,0	9	91,3	132	100,0	22	83,3
Sulfaatti	138	33,8	0	100,0	128	74,0	0	100,0	74	71,2	0	100,0	122	92,4	0	100,0
Natrium	134	32,8	0	100,0	125	72,3	0	100,0	68	65,4	0	100,0	119	90,2	0	100,0
Hapettuvuus	150	36,8	3	98,0	112	64,7	4	96,4	69	66,3	0	100,0	103	78,0	1	99,0
<i>Clostridium perfringens</i>	8	2,0	0	100,0	10	5,8	0	100,0	7	6,7	0	100,0	16	12,1	0	100,0
Koliformiset bakteerit	405	99,3	22	94,6	171	98,8	14	91,8	104	100,0	11	89,4	131	99,2	14	89,3
Pesäkkeiden lukumäärä	229	56,1	13	94,3	150	86,7	9	94,0	87	83,7	6	93,1	123	93,2	12	90,2
pH	406	99,5	96	76,4	169	97,7	18	89,3	104	100,0	8	92,3	132	100,0	3	97,7
Sähköjohtavuus	389	95,3	0	100,0	170	98,3	0	100,0	103	99,0	0	100,0	131	99,2	0	100,0
Haju	399	97,8	6	98,5	170	98,3	2	98,8	102	98,1	0	100,0	131	99,2	2	98,5
Maku	386	94,6	4	99,0	163	94,2	2	98,8	99	95,2	1	99,0	126	95,5	5	96,0
Sameus	398	97,5	13	96,7	169	97,7	11	93,5	102	98,1	4	96,1	132	100,0	8	93,9
Väri	391	95,8	12	96,9	170	98,3	15	91,2	103	99,0	2	98,1	132	100,0	9	93,2
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	34	8,3	0	100,0	28	16,2	0	100,0	22	21,2	0	100,0	29	22,0	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	4 910		225	95,4	2 480		112	95,5	1 494		46	96,9	2 041		88	95,7

Liitetaulukko 11: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden tekopohjavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.

(Ntutkitut=tutkittujen laitosten määrä, %tutkitut=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista, Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk (N=12)				100 ≤ 400 m ³ /vrk (N=1)				400 ≤ 1 000 m ³ /vrk (N=1)				> 1 000 m ³ /vrk (N=14)			
	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset																
<i>Escherichia coli</i>	12	100,0	0	100,0	1	100,0	1	0,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Enterokokit	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset																
Akryyliamidi	0	0,0			0	0,0			0	0,0			0	0,0		
Antimoni	0	0,0			0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
Arseeni	0	0,0			1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Bentseeni	0	0,0			0	0,0			0	0,0			6	42,9	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	2	16,7	0	100,0	0	0,0			0	0,0			3	21,4	0	100,0
Boori	0	0,0			0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
Bromaatti	2	16,7	0	100,0	0	0,0			0	0,0			3	21,4	0	100,0
Kadmium	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Kromi	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Kupari	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Syanidit	0	0,0			0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
1,2-dikloorietaani	0	0,0			0	0,0			0	0,0			6	42,9	0	100,0
Epikloorihyriini	0	0,0			0	0,0			0	0,0			0	0,0		
Fluoridi	1	8,3	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	2	85,7
Lyijy	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Elohopea	0	0,0			1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Nikkeli	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	0	100,0
Nitraatti	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Nitriitti	3	25,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Torjunta-aineet	0	0,0			0	0,0			0	0,0			0	0,0		
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	2	16,7	0	100,0	0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
Seleeni	0	0,0			0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	0	0,0			0	0,0			0	0,0			8	57,1	0	100,0
Trihalometaanit yhteensä	2	16,7	0	100,0	0	0,0			0	0,0			8	57,1	0	100,0
Vinyylikloridi	2	16,7	0	100,0	0	0,0			0	0,0			5	35,7	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	0	0,0			0	0,0			0	0,0			4	28,6	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	40		0	100,0	12		1	91,7	12		0	100,0	225		2	99,1
Laatusuositukset																
Alumiini	2	16,7	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	12	85,7	0	100,0
Ammonium	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Kloridi	1	8,3	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Mangaani	12	100,0	1	91,7	1	100,0	1	0,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	3	78,6
Rauta	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	4	71,4
Sulfaatti	0	0,0			1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Natrium	1	8,3	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Hapettavuus	3	25,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	9	64,3	0	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>	0	0,0			0	0,0			0	0,0			11	78,6	0	100,0
Koliformiset bakteerit	12	100,0	0	100,0	1	100,0	1	0,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	1	92,9
Pesäkkeiden lukumäärä	6	50,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	13	92,9	1	92,3
pH	12	100,0	1	91,7	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Sähköjohtavuus	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	0	100,0
Haju	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	3	78,6
Maku	12	100,0	1	91,7	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	1	92,9
Sameus	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	3	78,6
Väri	12	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	1	100,0	0	100,0	14	100,0	1	92,9
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	0	0,0			0	0,0			0	0,0			9	64,3	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	133		3	97,7	16		2	87,5	16		0	100,0	236		17	92,8

Liitetaulukko 12: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pintavesilaitosten prosentuaaliset osuudet eri kokoluokissa.

(Ntutkitut=tutkittujen laitosten määrä, %tutkitut=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista, Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk (N=20)				100 ≤ 400 m ³ /vrk (N=12)				400 ≤ 1 000 m ³ /vrk (N=6)				> 1 000 m ³ /vrk (N=24)			
	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset																
<i>Escherichia coli</i>	17	85,0	0	100,0	12	100,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	24	100,0	0	100,0
Enterokokit	7	35,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset																
Akryyliamidi	0	0,0			0	0,0			0	0,0			0	0,0		
Antimoni	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	8	33,3	0	100,0
Arseeni	4	20,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	21	87,5	0	100,0
Bentseeni	1	5,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	10	41,7	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	0	0,0			6	25,0	0	100,0
Boori	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	2	33,3	0	100,0	10	41,7	0	100,0
Bromaaatti	2	10,0	0	100,0	4	33,3	0	100,0	1	16,7	0	100,0	15	62,5	0	100,0
Kadmium	4	20,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Kromi	4	20,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Kupari	5	25,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	5	83,3	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Syanidit	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	9	37,5	0	100,0
1,2-dikloorietaani	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	9	37,5	0	100,0
Epikloorihydrini	0	0,0			0	0,0			0	0,0			1	4,2	0	100,0
Fluoridi	4	20,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	21	87,5	0	100,0
Lyijy	5	25,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Elohopea	4	20,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	22	91,7	0	100,0
Nikkeli	5	25,0	0	100,0	8	66,7	0	100,0	4	66,7	0	100,0	23	95,8	0	100,0
Nitraatti	4	20,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	22	91,7	0	100,0
Nitriitti	9	45,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	20	83,3	2	90,0
Torjunta-aineet	2	10,0	0	100,0	5	41,7	0	100,0	2	33,3	0	100,0	19	79,2	3	84,2
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	3	15,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	11	45,8	0	100,0
Seleeni	3	15,0	0	100,0	3	25,0	0	100,0	1	16,7	0	100,0	10	41,7	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	1	5,0	0	100,0	4	33,3	0	100,0	1	16,7	0	100,0	13	54,2	1	92,3
Trihalometaanit yhteensä	4	20,0	0	100,0	8	66,7	1	87,5	3	50,0	0	100,0	21	87,5	0	100,0
Vinyylikloridi	2	10,0	0	100,0	1	8,3	0	100,0	0	0,0			6	25,0	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	2	10,0	0	100,0	2	16,7	0	100,0	1	16,7	0	100,0	8	33,3	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	102		0	100,0	145		1	99,3	73		0	100,0	424		6	98,6
Laatusuosituks																
Alumiini	9	45,0	2	77,8	12	100,0	1	91,7	5	83,3	1	80,0	20	83,3	0	100,0
Ammonium	19	95,0	0	100,0	12	100,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	24	100,0	0	100,0
Kloridi	5	25,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	20	83,3	0	100,0
Mangaani	19	95,0	2	89,5	12	100,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	24	100,0	3	87,5
Rauta	19	95,0	3	84,2	12	100,0	4	66,7	6	100,0	0	100,0	24	100,0	7	70,8
Sulfaatti	6	30,0	0	100,0	7	58,3	0	100,0	6	100,0	0	100,0	21	87,5	0	100,0
Natrium	4	20,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	4	66,7	0	100,0	22	91,7	0	100,0
Hapettuvuus	8	40,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	20	83,3	0	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>	9	45,0	0	100,0	9	75,0	0	100,0	5	83,3	0	100,0	21	87,5	0	100,0
Koliformiset bakteerit	19	95,0	0	100,0	12	100,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	24	100,0	1	95,8
Pesäkkeiden lukumäärä	11	55,0	1	90,9	11	91,7	1	90,9	6	100,0	0	100,0	22	91,7	1	95,5
pH	19	95,0	2	89,5	12	100,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	24	100,0	0	100,0
Sähköjohtavuus	18	90,0	0	100,0	12	100,0	0	100,0	6	100,0	0	100,0	24	100,0	0	100,0
Haju	19	95,0	2	89,5	12	100,0	3	75,0	6	100,0	1	83,3	24	100,0	4	83,3
Maku	18	90,0	2	88,9	12	100,0	2	83,3	6	100,0	1	83,3	24	100,0	2	91,7
Sameus	19	95,0	1	94,7	12	100,0	1	91,7	6	100,0	2	66,7	24	100,0	6	75,0
Väri	19	95,0	2	89,5	12	100,0	2	83,3	6	100,0	0	100,0	24	100,0	4	83,3
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	2	10,0	0	100,0	7	58,3	0	100,0	3	50,0	0	100,0	18	75,0	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	242		17	93,0	193		14	92,7	98		5	94,9	404		28	93,1

Liitetaulukko 13: Laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttäneiden pohja-, tekopohja- ja pintavesilaitosten prosentuaaliset osuudet.

(Ntutkitut=tutkittujen laitosten määrä, %tutkitut=tutkittujen laitosten osuus kaikista kokoluokan laitoksista, Nylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien laitosten määrä)

	Pohjavesi (N=817)				Tekopohjavesi (N=28)				Pintavesi (N=62)			
	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%	Ntutkitut	%tutkitut	Nylitys	%
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i>	801	98,0	14	98,3	28	100,0	1	96,4	59	95,2	0	100,0
Enterokokkit	552	67,6	7	98,7	18	64,3	0	100,0	45	72,6	0	100,0
Kemialliset laatuvaatimukset												
Akryyliamidi	1	0,1	0	100,0	0	0,0			0	0,0		
Antimoni	146	17,9	0	100,0	4	14,3	0	100,0	13	21,0	0	100,0
Arseeni	450	55,1	0	100,0	15	53,6	0	100,0	37	59,7	0	100,0
Bentseeni	119	14,6	0	100,0	6	21,4	0	100,0	14	22,6	0	100,0
Bentso(a)pyreeni	113	13,8	1	99,1	5	17,9	0	100,0	10	16,1	0	100,0
Boori	149	18,2	0	100,0	4	14,3	0	100,0	16	25,8	0	100,0
Bromaatti	23	2,8	0	100,0	5	17,9	0	100,0	22	35,5	0	100,0
Kadmium	479	58,6	2	99,6	17	60,7	0	100,0	39	62,9	0	100,0
Kromi	483	59,1	0	100,0	17	60,7	0	100,0	39	62,9	0	100,0
Kupari	496	60,7	0	100,0	18	64,3	0	100,0	41	66,1	0	100,0
Syanidit	130	15,9	0	100,0	4	14,3	0	100,0	14	22,6	0	100,0
1,2-dikloorietaani	122	14,9	0	100,0	6	21,4	0	100,0	14	22,6	0	100,0
Epikloorihydrini	7	0,9	0	100,0	0	0,0			1	1,6	0	100,0
Fluoridi	474	58,0	4	99,2	17	60,7	2	88,2	39	62,9	0	100,0
Lyijy	482	59,0	1	99,8	17	60,7	0	100,0	40	64,5	0	100,0
Elohopea	447	54,7	0	100,0	15	53,6	0	100,0	38	61,3	0	100,0
Nikkeli	480	58,8	4	99,2	17	60,7	0	100,0	40	64,5	0	100,0
Nitraatti	536	65,6	1	99,8	18	64,3	0	100,0	41	66,1	0	100,0
Nitriitti	488	59,7	0	100,0	19	67,9	0	100,0	43	69,4	2	95,3
Torjunta-aineet	127	15,5	1	99,2	8	28,6	0	100,0	27	43,5	3	88,9
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt	136	16,6	1	99,3	6	21,4	0	100,0	17	27,4	0	100,0
Seleeni	145	17,7	0	100,0	4	14,3	0	100,0	17	27,4	0	100,0
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä	135	16,5	0	100,0	8	28,6	0	100,0	19	30,6	1	94,7
Trihalometaanit yhteensä	98	12,0	0	100,0	10	35,7	0	100,0	36	58,1	1	97,2
Vinyylikloridi	65	8,0	0	100,0	7	25,0	0	100,0	9	14,5	0	100,0
Kloorifenolit yhteensä	130	15,9	0	100,0	4	14,3	0	100,0	13	21,0	0	100,0
LAATUVAATIMUKSET YHTEENSÄ	7 814		36	99,5	297		3	99,0	743		7	99,1
Laatusuosituks												
Alumiini	400	49,0	9	97,8	16	57,1	0	100,0	46	74,2	4	91,3
Ammonium	768	94,0	0	100,0	28	100,0	0	100,0	60	96,8	0	100,0
Kloridi	476	58,3	0	100,0	17	60,7	0	100,0	39	62,9	0	100,0
Mangaani	803	98,3	47	94,1	28	100,0	5	82,1	61	98,4	5	91,8
Rauta	805	98,5	85	89,4	28	100,0	4	85,7	61	98,4	14	77,0
Sulfaatti	462	56,5	0	100,0	16	57,1	0	100,0	40	64,5	0	100,0
Natrium	446	54,6	0	100,0	17	60,7	0	100,0	39	62,9	0	100,0
Hapettuvuus	435	53,2	8	98,2	14	50,0	0	100,0	42	67,7	0	100,0
<i>Clostridium perfringens</i>	41	5,0	0	100,0	11	39,3	0	100,0	44	71,0	0	100,0
Koliformiset bakteerit	811	99,3	61	92,5	28	100,0	2	92,9	61	98,4	1	98,4
Pesäkkeiden lukumäärä	589	72,1	40	93,2	21	75,0	1	95,2	50	80,6	3	94,0
pH	811	99,3	125	84,6	28	100,0	1	96,4	61	98,4	2	96,7
Sähkönjohtavuus	793	97,1	0	100,0	28	100,0	0	100,0	60	96,8	0	100,0
Haju	802	98,2	10	98,8	28	100,0	3	89,3	61	98,4	10	83,6
Maku	774	94,7	10	98,7	28	100,0	2	92,9	60	96,8	9	85,0
Sameus	801	98,0	36	95,5	28	100,0	3	89,3	61	98,4	10	83,6
Väri	796	97,4	38	95,2	28	100,0	1	96,4	61	98,4	8	86,9
Orgaanisen hiilen kokonaismäärä	113	13,8	0	100,0	9	32,1	0	100,0	30	48,4	0	100,0
LAATUSUOSITUKSET YHTEENSÄ	10 926		469	95,7	401		22	94,5	937		66	93,0

Liitetaulukko 14: Talousveden keskimääräinen laatu eri kokoluokkaan kuuluvien laitosten aineistoissa.

(Keskiarvo/kaikki=valvontatutkimustulosten keskiarvo, Keskiarvo/ylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten keskiarvo)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i> (pmy/100 ml)	< 1	55	14	< 1	14	7	< 1	4	2	< 1	1	1
Enterokokit (pmy/100 ml)	< 1	5	2	0	0		0	0		< 1	2	1
Kemialliset laatuvaatimukset												
Antimoni (µg/l)	0,10	2,0		0,07	0,5		0,13	1,0		0,01	0,5	
Arseeni (µg/l)	0,4	4		0,3	2		0,3	2		0,2	4	
Bentseeni (µg/l)	0,06	1,0		0,09	0,5		0,06	0,5		0,01	0,5	
Bentso(a)pyreeni (µg/l)	< 0,001	0,010		0,002	0,047	0,047	0,001	0,010		< 0,001	0,010	
Boori (mg/l)	0,04	1,0		0,01	0,2		0,04	1		0,02	< 1	
Bromaatti (µg/l)	1,7	7		< 0,1	1		0,6	5		0,4	5	
Kadmium (µg/l)	0,15	6,9	6,9	0,15	7,0	7,0	0,05	1,0		0,02	1,0	
Kromi (µg/l)	0,5	3		0,6	5		0,3	3		0,2	8	
Kupari (mg/l)	0,09	2,0		0,06	0,9		0,06	1,2		0,04	1,8	
Syanidit (µg/l)	2,2	20		2,1	10		2,6	10		0,3	10	
1,2-dikloorietaani (µg/l)	0,15	1,0		0,13	1,0		0,18	1,0		0,04	1,5	
Fluoridi (mg/l)	0,26	1,6	1,6	0,30	1,6	1,6	0,18	1,4		0,44	1,8	1,7
Lyijy (µg/l)	0,6	10		1,0	20	20	0,4	9		0,1	4	
Elohopea (µg/l)	0,06	1,0		0,05	0,5		0,05	1,0		0,01	0,5	
Nikkeli (µg/l)	2,0	66	66	3,1	71	51	4,0	27	23	0,5	16	
Nitraatti (mg/l)	3,2	61	61	4,4	36		3,1	15		2,6	28	
Nitriitti (mg/l)	< 0,01	0,2		< 0,01	< 0,1		< 0,01	< 0,1		0,09	0,5	0,5
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (µg/l)	< 0,001	0,01		0,008	0,27	0,27	0,001	0,05		0,001	0,05	
Seleeni (µg/l)	0,3	4		0,2	1		0,4	3		< 0,1	3	
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä (µg/l)	0,3	2		0,2	2		0,2	2		0,1	11	11
Trihalometaanit yhteensä (µg/l)	5,6	63		17,1	108	108	3,8	52		6,6	96	
Vinyylkloridi (µg/l)	0,065	0,50		0,080	0,50		0,115	0,50		0,012	0,50	
Kloorifenolit yhteensä (µg/l)	< 0,1	3		< 0,1	1		< 0,1	< 1		< 0,1	1	
Laatusuositukset												
Alumiini (µg/l)	67	2400	537	38	1800	551	31	400	344	17	1200	713
Ammonium (mg/l)	0,007	0,38		0,006	0,35		0,005	0,12		0,017	0,36	
Kloridi (mg/l)	6,7	130		9,8	56		8,5	51		13,1	97	
Mangaani (µg/l)	11	800	148	8	480	118	5	220	106	4	340	91
Rauta (µg/l)	59	2400	638	44	3600	556	37	8100	1086	37	3300	433
Sulfaatti (mg/l)	13,1	100		17,9	96		11,5	59		30,5	150	
Natrium (mg/l)	8,9	79		14,9	96		10,1	76		12,4	130	
Hapettavuus (mg/l)	1,07	7,7	6,8	1,00	7,0	6,0	0,58	4,8		0,65	7,9	
<i>Clostridium perfringens</i> (pmy/100 ml)	0	0		0	0		0	0		0	0	
Koliformiset bakteerit (pmy/100 ml)	< 1	55	7	< 1	205	25	< 1	100	19	< 1	170	11
pH	7,2	5,0 / 10,9	6,2 / 10,2	7,5	6,0 / 9,7	6,3 / 9,7	7,6	5,8 / 9,2	6,2	7,9	6,4 / 9,4	6,4
Sähkönjohtavuus (µS/cm)	145	1430		176	1610		160	606		217	2400	

Liitetaulukko 15: Talousveden keskimääräinen laatu eri kokoluokkaan kuuluvien pohjavesilaitosten aineistoissa.

(Keskiarvo/kaikki=valvontatutkimustulosten keskiarvo, Keskiarvo/ylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten keskiarvo)

	10 ≤ 100 m ³ /vrk			100 ≤ 400 m ³ /vrk			400 ≤ 1 000 m ³ /vrk			> 1 000 m ³ /vrk		
	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys
Mikrobiologiset laatuvaatimukset												
<i>Escherichia coli</i> (pmy/100 ml)	< 1	55	14	< 1	10	5	< 1	4	2	< 1	1	1
Enterokokit (pmy/100 ml)	< 1	5	2	0	0		0	0		< 1	2	1
Kemialliset laatuvaatimukset												
Antimoni (µg/l)	0,11	2,0		0,08	0,5		0,14	1,0		< 0,01	0,5	
Arseeni (µg/l)	0,4	4		0,3	2		0,4	2		0,2	4	
Bentseeni (µg/l)	0,06	1,0		0,07	0,5		0,06	0,5		0,02	0,5	
Bentso(a)pyreeni (µg/l)	< 0,001	0,005		0,002	0,047	0,047	0,001	0,010		< 0,001	0,010	
Boori (mg/l)	0,04	1,0		0,01	0,2		0,04	1,0		0,02	1,0	
Bromaatti (µg/l)	2,9	7		0,1	1		0,7	5		0,3	5	
Kadmium (µg/l)	0,14	6,9	6,9	0,17	7,0	7,0	0,05	1,0		0,03	1,0	
Kromi (µg/l)	0,6	3		0,6	5		0,3	3		0,2	8	
Kupari (mg/l)	0,09	2,0		0,07	0,9		0,06	1,2		0,04	1,8	
Syanidit (µg/l)	2,3	20		2,3	10		2,7	10		0,2	10	
1,2-dikloorietaani (µg/l)	0,16	1,0		0,10	1,0		0,18	1,0		0,06	1,0	
Fluoridi (mg/l)	0,26	1,6	1,6	0,26	1,4		0,18	1,4		0,38	1,8	1,7
Lyijy (µg/l)	0,5	8		1,1	20	20	0,4	9		0,1	4	
Elohopea (µg/l)	0,06	1,0		0,05	0,5		0,05	1,0		0,01	0,5	
Nikkeli (µg/l)	2,0	66	66	3,2	71	51	4,1	27	23	0,5	18	
Nitraatti (mg/l)	3,2	61	61	4,4	36		3,4	15		2,6	28	
Nitriitti (mg/l)	< 0,01	< 0,1		< 0,01	< 0,1		< 0,01	< 0,1		0,02	0,2	
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (µg/l)	0	0		0,008	0,27	0,27	0,001	0,05		< 0,001	< 0,01	
Seleeni (µg/l)	0,3	4		0,2	1		0,4	3		< 0,1	1	
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä (µg/l)	0,3	2		0,2	2		0,3	2		< 0,1	2	
Trihalometaanit yhteensä (µg/l)	1,7	26		4,4	77		0,4	4		3,1	45	
Vinyylikloridi (µg/l)	0,068	0,50		0,086	0,50		0,115	0,50		0,017	0,50	
Kloorifenolit yhteensä (µg/l)	< 0,1	3		< 0,1	1		< 0,1	< 1		< 0,1	1	
Laatusuositukset												
Alumiini (µg/l)	38	720	425	36	1800	648	21	400	343	18	1200	713
Ammonium (mg/l)	0,006	0,38		0,005	0,17		0,005	0,12		0,005	0,20	
Kloridi (mg/l)	6,3	130		9,3	56		7,9	51		13,5	97	
Mangaani (µg/l)	11	800	185	7	480	116	5	220	106	4	340	108
Rauta (µg/l)	61	2400	664	38	2200	471	38	8100	1086	28	1600	361
Sulfaatti (mg/l)	12,6	100		16,9	96		11,5	59		18,2	150	
Natrium (mg/l)	8,8	79		15,0	96		10,1	76		12,8	130	
Hapettavuus (mg/l)	0,88	7,7	6,8	0,93	7,0	6,0	0,51	4,8		0,37	7,9	7,9
<i>Clostridium perfringens</i> (pmy/100 ml)	0	0		0	0		0	0		0	0	
Koliformiset bakteerit (pmy/100 ml)	< 1	55	7	< 1	205	26	< 1	100	19	< 1	170	12
pH	7,1	5,0 / 10,9	6,2 / 10,2	7,4	6,0 / 9,7	6,3 / 9,7	7,6	5,8 / 9,2	6,2	7,8	6,4 / 9,4	6,4
Sähköjohtavuus (µS/cm)	143	1430		175	1610		161	606		195	720	

Liitetaulukko 16: Talousveden keskimääräinen laatu pohjavesi-, tekopohjavesi- ja pintavesilaitosten aineistoissa.

(Keskiarvo/kaikki=valvontatutkimustulosten keskiarvo, Keskiarvo/ylitys=laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömien valvontatutkimustulosten keskiarvo)

	Pohjavesi			Tekopohjavesi			Pintavesi		
	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys	Keski-arvo/kaikki	Suurin tulos	Keski-arvo/ylitys
Mikrobiologiset laatuvaatimukset									
<i>Escherichia coli</i> (pmy/100 ml)	< 1	55	7	< 1	14	14	0	0	
Enterokokit (pmy/100 ml)	< 1	5	2	0	0		0	0	
Kemialliset laatuvaatimukset									
Antimoni (µg/l)	0,07	2,0		0,01	< 0,1		0,02	0,5	
Arseeni (µg/l)	0,3	4		< 0,1	1		< 0,1	1	
Bentseeni (µg/l)	0,05	1,0		0	0		0,02	0,5	
Bentso(a)pyreeni (µg/l)	0,001	0,047	0,047	0	0		0,001	0,010	
Boori (mg/l)	0,03	1,0		< 0,01	< 0,1		< 0,01	0,3	
Bromaatti (µg/l)	0,7	7		0	0		0,5	5	
Kadmium (µg/l)	0,08	7,0	7,0	0,02	< 1,0		0,02	1,0	
Kromi (µg/l)	0,4	8		< 0,1	< 1		< 0,1	3	
Kupari (mg/l)	0,06	2,0		0,05	1,6		0,01	0,1	
Syanidit (µg/l)	1,8	20		0	0		0,4	10	
1,2-dikloorietaani (µg/l)	0,12	1,0		0	0,0		0,05	1,5	
Fluoridi (mg/l)	0,30	1,8	1,7	0,90	1,8	1,7	0,15	0,9	
Lyijy (µg/l)	0,5	20	20	0,1	1		0,1	10	
Elohopea (µg/l)	0,03	1,0		0,02	0,3		0,02	0,3	
Nikkeli (µg/l)	2,2	71	36	0,6	6		0,6	7	
Nitraatti (mg/l)	3,3	61	61	2,0	9		2,5	11	
Nitriitti (mg/l)	0,01	0,2		< 0,01	< 0,1		0,11	0,5	0,5
Polysykliset aromaattiset hiilivedyt (µg/l)	0,002	0,27	0,27	0	0		0,002	0,05	
Seleen (µg/l)	0,2	4		0	0		0,1	3	
Tetra- ja trikloorieteeni yhteensä (µg/l)	0,2	2		0	0		0,2	11	11
Trihalometaanit yhteensä (µg/l)	2,6	77		11,1	32		15,1	108	108
Vinyylkloridi (µg/l)	0,055	0,50		0	0,00		0,014	0,20	
Kloorifenolit yhteensä (µg/l)	< 0,1	3		0	0		< 0,1	< 1	
Laatusuositukset									
Alumiini (µg/l)	26	1800	528	21	180		32	2400	527
Ammonium (mg/l)	0,005	0,38		0,005	0,12		0,039	0,36	
Kloridi (mg/l)	10,8	130		9,2	48		13,6	64	
Mangaani (µg/l)	6	800	136	7	200	74	6	110	79
Rauta (µg/l)	38	8100	584	31	3300	1228	55	3600	505
Sulfaatti (mg/l)	15,8	150		18,2	39		53,2	140	
Natrium (mg/l)	12,1	130		8,1	50		13,0	52	
Hapettavuus (mg/l)	0,61	7,9	6,5	1,10	2,9		1,30	4,7	
<i>Clostridium perfringens</i> (pmy/100 ml)	0	0		0	0		0	0	
Koliformiset bakteerit (pmy/100 ml)	< 1	205	13	< 1	14	8	< 1	2	2
pH	7,6	5,0 / 10,9	6,2 / 10,0	8,0	6,4 / 9,3	6,4	8,0	6,2 / 9,2	6,2
Sähkönjohtavuus (µS/cm)	176	1610		202	2400		256	764	

Liitetaulukko 17: Yhteenveto laatuvaatimuksen tai -suosituksen täyttämättömistä valvontatutkimustuloksista EU-laitosten aineistossa (* poikkeuslupa, laatuvaatimuksia koskevat tiedot on merkitty tummennetulla värillä).

Talousvettä toimittava laitos	Muuttuja	Raja-arvo(t)	Tutkimukset		Poikkeama				Toimenpiteet ja suunnitelmat tilanteen korjaamiseksi
			Yhteensä	> enimmäispitoisuus tai tavoitetaso	Keskiarvo	Huippu	Kesto	Syy(t)	
ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI									
<u>Asikkalan kunnan vesilaitos</u>									
	Koliformit	0 pmy/100 ml	26	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
	Pesäkeluku	1)	25	2	-	-	Tilapäinen	Uusi, pitkä verkosto	Vesijohtoverkoston huuhtelut
<u>Elimäen vesihuoltolaitos</u>									
	Fluoridi	1,5 mg/l	26	2	1,7 mg/l	1,7 mg/l	Tilapäinen	Riittämätön veden laimentaminen	Laimennusveden määrää lisätty
<u>Espoon Vesi</u>									
	Haju	2)	200	14	-	-	Tilapäinen	-	Aktiivihiiisuodatus, otsonointi, lisätutkimukset
	Maku	2)	201	5	-	-	Tilapäinen	-	Aktiivihiiisuodatus, otsonointi, lisätutkimukset
	Nitriitti	0,5 mg/l	203	1	0,54 mg/l	0,54 mg/l	Tilapäinen	-	-
	Rauta	200 µg/l	200	3	240 µg/l	250 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, paineenvaihtelut	Vesijohtoverkoston huuhtelut, tehostettu käyttötarkkailu
	Sameus	2)	201	3	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, paineenvaihtelut	Vesijohtoverkoston huuhtelut, tehostettu käyttötarkkailu
	Väri	2)	200	2	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, paineenvaihtelut	Vesijohtoverkoston huuhtelut

Helsingin Vesi

Haju	2)	464	4	-	-	Tilapäinen	-	-
Koliformit	0 pmy/100 ml	464	1	2 pmy/100 ml	2 pmy/100 ml	Tilapäinen	Näytteenotto	-
Maku	2)	464	2	-	-	Tilapäinen	-	-
Nitriitti	0,5 mg/l	464	1	0,53 mg/l	0,53 mg/l	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	472	20	442 µg/l	890 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, veden vähäinen virtaama	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Sameus	2)	465	18	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, veden vähäinen virtaama	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Väri	2)	467	8	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, veden vähäinen virtaama	Vesijohtoverkoston huuhtelut

Hyvinkään Vesi

Haju	2)	35	1	-	-	Tilapäinen	Kloorin lisäys verkostoveteen	-

Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy, Hauho, Lammi ja Tuulos

Rauta	200 µg/l	24	2	874 µg/l	1380 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-
Väri	2)	24	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-

Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy, Hämeenlinna ja Hattula

Koliformit	0 pmy/100 ml	38	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	38	2	344 µg/l	410 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-

Joutsenon vesi- ja viemärilaitos

Väri	2)	31	1	-	-	Tilapäinen	Putkistotyöt	-

Karjaan Vesi

Mangaani	50 µg/l	33	1	52 µg/l	52 µg/l	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	32	1	410 µg/l	410 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-

Karkkilan kaupungin vesihuoltolaitos

Koliformit	0 pmy/100 ml	21	2	3 pmy/100 ml	4 pmy/100 ml	Tilapäinen	Näytteenotto	Putkiston puhdistus

Kauniaisen vesihuoltolaitos

Rauta	200 µg/l	7	1	330 µg/l	330 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtorikko, vesijohtoverkoston paineenvaihtelut	Vesijohtorikon korjaus, vesijohtoverkoston huuhtelut
Sameus	2)	7	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtorikko, vesijohtoverkoston paineenvaihtelut	Vesijohtorikon korjaus, vesijohtoverkoston huuhtelut
Väri	2)	7	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtorikko, vesijohtoverkoston paineenvaihtelut	Vesijohtorikon korjaus, vesijohtoverkoston huuhtelut

Kirkkonummen vesihuoltolaitos

Haju	2)	31	8	-	-	Tilapäinen	-	Aktiivihiilisuodatus
Maku	2)	31	5	-	-	Tilapäinen	-	Aktiivihiilisuodatus

Kouvolan Vesi

Fluoridi	1,5 mg/l	5	1	1,6 mg/l	1,6 mg/l	Tilapäinen	Riittämätön veden laimentaminen	Laimennusveden määrää lisätty
Haju	2)	31	1	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Veden juoksutus
Mangaani	50 µg/l	14	1	51 µg/l	51 µg/l	Tilapäinen	Kiinteistön putkisto, veden vähäinen käyttö	Veden juoksutus
Rauta	200 µg/l	15	1	1500 µg/l	1500 µg/l	Tilapäinen	Kiinteistön putkisto, veden vähäinen käyttö	Veden juoksutus
Sameus	2)	27	1	-	-	Tilapäinen	Kiinteistön putkisto, veden vähäinen käyttö	Veden juoksutus

Väri	2)	27	1	-	-	Tilapäinen	Kiinteistön putkisto, veden vähäinen käyttö	Veden juoksutus
<u>Kymen Vesi Oy, Anjalankoski</u>								
Rauta	200 µg/l	28	2	2300 µg/l	3300 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Sameus	2)	28	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut
<u>Lahti Aqua Oy</u>								
Koliformit	0 pmy/100 ml	141	1	170 pmy/100 ml	170 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	139	3	567 µg/l	1200 µg/l	Tilapäinen	-	-
<u>Lappeenrannan vesilaitos</u>								
Mangaani	50 µg/l	22	2	290 µg/l	340 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-
Rauta	200 µg/l	27	2	265 µg/l	300 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-
<u>Loviisan kaupungin vesilaitos</u>								
Pesäkeluku	1)	36	1	-	-	Tilapäinen	-	-
<u>Porvoon Vesi</u>								
Koliformit	0 pmy/100 ml	151	2	2 pmy/100 ml	2 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	81	2	315 µg/l	360 µg/l	Tilapäinen	-	-
Sameus	2)	157	5	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Väri	2)	151	3	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Vesijohtoverkoston huuhtelut
<u>Riihimäen vesihuoltoliikelaitos</u>								

Haju	2)	55	1	-	-	Tilapäinen	-	-
Maku	2)	55	1	-	-	Tilapäinen	-	-
Mangaani	50 µg/l	55	1	110 µg/l	110 µg/l	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	55	2	500 µg/l	500 µg/l	Tilapäinen	-	-
Sameus	2)	55	1	-	-	Tilapäinen	-	-
Väri	2)	55	2	-	-	Tilapäinen	-	-

Suomen Sokeri Oy

Haju	2)	17	7	-	-	Ajoittain	-	Aktiivihillisuodatus
Maku	2)	17	4	-	-	Ajoittain	-	Aktiivihillisuodatus
Sameus	2)	17	1	-	-	Tilapäinen	-	Aktiivihillisuodatus

Tammisaaren Vesi

Koliformit	0 pmy/100 ml	64	10	7 pmy/100 ml	30 pmy/100 ml	Tilapäinen	Vesijohtotyöt, runsaat sateet	Vesijohtoverkoston huuhtelut, raakaveden tutkiminen, vedenottamokaivon poistaminen käytöstä, klooraus
Mangaani	50 µg/l	29	3	97 µg/l	150 µg/l	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	-

Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä, Järvenpää

Rauta	200 µg/l	13	1	580 µg/l	580 µg/l	Tilapäinen	-	-
Sameus	2)	13	1	-	-	Tilapäinen	-	-

Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä, Sipoo

Haju	2)	20	3	-	-	Tilapäinen	-	-
<u>Valkealan vesilaitos</u>								
Koliformit	0 pmy/100 ml	13	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	Näytteenotto	-
<u>Vantaan Vesi</u>								
BAM	0,10 µg/l	10	3	0,14 µg/l	0,15 µg/l	Tilapäinen	-	Vedenottamon käyttö lopetettiin, lisätutkimukset
LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI								
<u>Akaan kaupungin vesihuoltolaitos</u>								
Mangaani	50 µg/l	11	1	72 µg/l	72 µg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri mangaanipitoisuus	Vesijohtoverkoston huuhtelut
<u>Euran kunnan vesihuoltolaitos</u>								
Fluoridi	1,5 mg/l	8	1	1,8 mg/l	1,8 mg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri fluoridipitoisuus	Vedenottamon sulkeminen
<u>Halikon kunnan vesihuoltolaitos</u>								
E. coli	0 pmy/100 ml	41	2	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	Vedenottamon ja vesitornin klooraus, keittokehotus, lisänäytteenotto
Enterokokit	0 pmy/100 ml	28	2	2 pmy/100 ml	2 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	Vedenottamon ja vesitornin klooraus, keittokehotus, lisänäytteenotto
Koliformit	0 pmy/100 ml	41	5	2 pmy/100 ml	3 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	Vedenottamon ja vesitornin klooraus, keittokehotus, lisänäytteenotto

Pesäkeluku	1)	28	2	-	-	Tilapäinen	-	Vedenottamon ja vesitornin klooraus, keittokehotus, lisänäytteenotto
Rauta	200 µg/l	17	3	403 µg/l	490 µg/l	Tilapäinen	-	-
<u>Jalasjärven vesilaitos</u>								
Koliformit	0 pmy/100 ml	15	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
<u>Jyväskylän vesilaitos</u>								
Mangaani	50 µg/l	85	5	70 µg/l	80 µg/l	Tilapäinen	-	-
<u>Jämsän vesilaitos</u>								
Rauta	200 µg/l	18	1	220 µg/l	220 µg/l	Tilapäinen	-	-
<u>Kaarinan kaupungin vesilaitos</u>								
Koliformit	0 pmy/100 ml	31	4	1 pmy/100 ml	2 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-
<u>Kangasalan Vesi</u>								
Mangaani	50 µg/l	42	7	56 µg/l	59 µg/l	Tilapäinen	-	-
Pesäkeluku	1)	17	1	-	-	Tilapäinen	-	-
<u>Kannuksen vesiosuuskunta</u>								
Sameus	2)	11	3	-	-	Tilapäinen	-	-
<u>Kauhajoen Vesihuolto Oy</u>								
Maku	2)	18	2	-	-	Tilapäinen	-	-

Pesäkeluku	1)	8	1	-	-	Tilapäinen	-	-
Väri	2)	20	1	-	-	Tilapäinen	Veden kontaminaatio	-

Kokkolan vesilaitos

Pesäkeluku	1)	145	1	-	-	Tilapäinen	Saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Rauta	200 µg/l	146	3	820 µg/l	1600 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat, kiinteistön putkistot	-

Laihian vesilaitos

Mangaani	50 µg/l	8	1	170 µg/l	170 µg/l	Tilapäinen	-	-

Laitilan kaupungin vesihuoltolaitos

Fluoridi	1,5 mg/l	24	2	1,7 mg/l	1,7 mg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri fluoridipitoisuus	-

Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos

Rauta	200 µg/l	12	1	230 µg/l	230 µg/l	Tilapäinen	Putkisto, veden vähäinen käyttö	-

Maatialan vesilaitos, Nokia

Mangaani	50 µg/l	36	2	83 µg/l	86 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Rauta	200 µg/l	38	6	247 µg/l	290 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut
Väri	2)	38	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	Vesijohtoverkoston huuhtelut

Mynämäen vesihuoltolaitos

Alumiini	200 µg/l	18	1	1200 µg/l	1200 µg/l	Tilapäinen	Putkirikko	Putkirikko korjattu
Fluoridi	1,5 mg/l	19	4	1,7 mg/l	1,8 mg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri fluoridipitoisuus	Fluoridinpoiston tehostaminen

Rauta	200 µg/l	18	1	250 µg/l	250 µg/l	Tilapäinen	Putkirikko	Putkirikko korjattu
Sameus	2)	18	1	-	-	Tilapäinen	Putkirikko	Putkirikko korjattu
Väri	2)	18	1	-	-	Tilapäinen	Putkirikko	Putkirikko korjattu

Nykarleby stads vattenverk

Koliformit	0 pmy/100 ml	11	1	110 pmy/100 ml	110 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-

Paimion vesihuoltolaitos

Alumiini	200 µg/l	5	2	470 µg/l	510 µg/l	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	34	3	313 µg/l	400 µg/l	Tilapäinen	Pintaveden korkeuden vaikutukset, kiinteistön putket	-
Sameus	2)	33	7	-	-	Tilapäinen	Kiinteistön putket	-
Väri	2)	33	6	-	-	Tilapäinen	Kiinteistön putket	-

Palokan vesilaitos

Hapettuvuus	5,0 mg/l	4	1	7,9 mg/l	7,9 mg/l	Tilapäinen	-	-
Mangaani	50 µg/l	42	12	95 µg/l	190 µg/l	Ajoittain	-	-

Paraisten Vesi Oy

Pesäkeluku	1)	3	1	-	-	Tilapäinen	-	-

Pietarsaaren vesilaitos

Rauta	200 µg/l	28	2	260 µg/l	310 µg/l	Tilapäinen	Vanha putkisto, veden vähäinen käyttö	-

Raisio-Naantalın vesilaitos, Raisio

	Metamitronides-amino	0,10 µg/l	5	1	0,13 µg/l	0,13 µg/l	Tilapäinen	Ruskojoen alueen viljelykset	Lisätutkimuksissa pitoisuudet alle raja-arvon
<u>Rauman Vesi</u>									
	Mangaani	50 µg/l	35	2	105 µg/l	110 µg/l	Tilapäinen	Putkisto	-
<u>Smedsby vattenverk</u>									
	Rauta	200 µg/l	6	1	290 µg/l	290 µg/l	Tilapäinen	-	-
<u>Tampereen Vesi</u>									
	Tri- ja tetra-kloori-eteeni *	10 µg/l	2	1	11 µg/l	11 µg/l	Tilapäinen	-	Poikkeuslupa 03/2011 saakka, tetra- ja trikloori-eteenin poistaminen joko ilmastamalla tai aktiivihieillä, veden tihennetty seuranta, yleisölle tiedottaminen
	Rauta	200 µg/l	80	1	230 µg/l	230 µg/l	Tilapäinen	Kiinteistön vanhat putket	-
<u>Turun Vesiliikelaitos</u>									
	Propikonatsoli	0,10 µg/l	11	1	0,11 µg/l	0,11 µg/l	Tilapäinen	-	Lisänäytteenotto
	Rauta	200 µg/l	162	2	455 µg/l	510 µg/l	Tilapäinen	Putkisto	-
	Sameus	2)	162	2	-	-	Tilapäinen	Putkisto	-
	Väri	2)	162	1	-	-	Tilapäinen	Putkisto	-
<u>Vaasan vesilaitos</u>									
	Rauta	200 µg/l	143	2	360 µg/l	510 µg/l	Tilapäinen	-	-

Valkeakosken kaupungin vesilaitos

Mangaani	50 µg/l	19	1	67 µg/l	67 µg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri mangaanipitoisuus	-

Äänekosken kaupungin vesilaitos

Maku	2)	9	1	-	-	Tilapäinen	-	-

ITÄ-SUOMEN LÄÄNI**Kiteen vesikunta**

Enterokokit	0 pmy/100 ml	1	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	-	-	Jatkotutkimuksissa mikrobiologinen laatu kunnossa
Koliformit	0 pmy/100 ml	35	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-

Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitos

Pesäkeluku	1)	5	2	-	-	Tilapäinen	-	Lisänäytteenotto eri puolelta verkostoa
Rauta	200 µg/l	13	9	277 µg/l	410 µg/l	Jatkuva	Raakaveden suuri rautapitoisuus	Raakavesitilanne korjaantuu keväällä 2009

Kuopion Vesi

Haju	2)	68	14	-	-	Tilapäinen	Lievä kloorin haju	-
Maku	2)	68	7	-	-	Tilapäinen	Lievä kloorin maku	-

Liperin kunnan vesihuoltolaitos

Pesäkeluku	1)	3	1	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	-

Mikkelin vesilaitos

E. coli	0 pmy/100 ml	80	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-	
Koliformit	0 pmy/100 ml	80	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-	
<u>Pieksämäen kaupungin vesilaitos</u>									
Väri	2)	12	1	-	-	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston rauta- ja mangaanisaostumat tai kiinteistön putkisto	-	
<u>Siilinjärven kunnan vesihuoltolaitos</u>									
Sameus	2)	20	1	-	-	Tilapäinen	-	-	
<u>Suonenjoen kaupungin vesilaitos</u>									
Mangaani	50 µg/l	7	1	52 µg/l	52 µg/l	Tilapäinen	Vesijohtoverkoston saostumat	-	
OULUN LÄÄNI									
<u>Haapaveden kaupungin vesilaitos</u>									
Koliformit	0 pmy/100 ml	41	1	1 pmy/100 ml	1 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-	
Mangaani	50 µg/l	39	1	54 µg/l	54 µg/l	Tilapäinen	-	-	
pH	6,5-9,5	41	1	6,4	6,4	Tilapäinen	-	-	
Rauta	200 µg/l	41	2	285 µg/l	320 µg/l	Tilapäinen	-	-	
<u>Haukiputaan Vesi</u>									
Pesäkeluku	1)	40	1	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Vesijohtoverkoston huuhtelut	
Rauta	200 µg/l	60	2	255 µg/l	300 µg/l	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Vesijohtoverkoston huuhtelut	

Sameus	1)	60	5	-	-	Tilapäinen	Veden vähäinen käyttö	Vesijohtoverkoston huuhtelut

lin kunnan vesihuoltolaitos

Rauta	200 µg/l	16	1	210 µg/l	210 µg/l	Tilapäinen	-	-

Kajaanin Vesi

Pesäkeluku	1)	25	1	-	-	Tilapäinen	-	-

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta

pH	6,5-9,5	34	1	6,4	6,4	Tilapäinen	-	-

Rauta	200 µg/l	34	1	260 µg/l	260 µg/l	Tilapäinen	-	-

Muhoksen Vesihuolto Oy

Sameus	2)	15	1	-	-	Tilapäinen	-	-

Nivalan vesihuolto Oy

Koliformit	0 pmy/100 ml	14	2	2 pmy/100 ml	2 pmy/100 ml	Tilapäinen	-	-

Oulaisten vesiosuuskunta

Pesäkeluku	1)	3	1	-	-	Tilapäinen	-	-

Paavolan Vesi Oy

Rauta	200 µg/l	16	1	240 µg/l	240 µg/l	Tilapäinen	-	-

Pyhäjärven kaupungin vesilaitos

Pesäkeluku	1)	34	1	-	-	Tilapäinen	Siiviläkaivon remontti, runsaat sateet	-

pH	6,5-9,5	12	1	6,4	6,4	Tilapäinen	-	-
Rauta	200 µg/l	12	3	270 µg/l	350 µg/l	Tilapäinen	Raakaveden suuri rautapitoisuus	-

Raahen Vesi Oy

Rauta	200 µg/l	30	1	230 µg/l	230 µg/l	Tilapäinen	-	-

Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos

Pesäkeluku 1)		16	1	-	-	Tilapäinen	Uusi, pitkä linja	-

LAPIN LÄÄNI**Tornion Vesi Oy**

Mangaani	50 µg/l	27	1	81 µg/l	81 µg/l	Tilapäinen	-	-

AHVENANMAAN MAAKUNTA**Dalkarby vattenverk**

Sameus 2)		81	1	-	-	Tilapäinen	-	-

1) Ei epätavallisia muutoksia

2) Käyttäjien hyväksyttävissä eikä epätavallisia muutoksia